

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

KWIECIEŃ 2016

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
	Katarzyna Rola	
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W marcu 2016 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem i były porównywalne z warunkami rynkowymi w poprzednim roku o tej porze. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) podniósł się o 0,3 pkt. proc. do 99,8 punktu i zrównał się z jego poziomem w marcu 2015 r. Zadecydowała o tym zarówno poprawa wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, jak i wyrównanego wskaźnika nożyc cen. O poprawie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu o 0,4 pkt. proc. do 99,8 punktu zadecydował przede wszystkim wzrost wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego o 0,7 pkt. proc. do 99,4 punktu, a także przeniesienie skutków ożywienia obrotów handlowych z zagranicą pod koniec ubiegłego roku. Pewien pozytywny wpływ wywarł także wzrost wynagrodzeń, który wyprzedzał podwyżki cen detalicznych żywności. W przeciwnym kierunku działał niewielki realny wzrost cen żywności, które po wielu miesiącach realnego spadku zaczęły rosnąć w pierwszych miesiącach 2016 r. szybciej niż ogólny wskaźnik wzrostu cen i usług konsumpcyjnych.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen zwiększył się nieznacznie (o 0,1 pkt. proc.) do 99,7 punktu. Był on jednak o 0,6 pkt. proc. wyższy od bardzo niskiego poziomu ubiegłorocznego wynoszącego 99,1 punktu. Wpłynął na to niewielki wzrost (o 0,1 pkt. proc. do 99,4 punktu) wyrównanego wskaźnika zmian cen skupu przy takim samym spadku wyrównanego wskaźnika zmian cen środków produkcji (do 99,7 punktów). O niewielkiej poprawie indeksu zmian cen skupu, mimo dominacji spadków, zadecydowały lutowe podwyżki cen skupu drobiu, którego ceny podniosły się o 1,6%.

Zmiany cen jakie dokonały się w okresie styczeń-luty 2016 r. w porównaniu z grudniem 2015 r. były korzystne dla rolnictwa, mimo że ceny koszyka skupu zmalały o 0,3 pkt. proc., bowiem ceny środków produkcji zostały obniżone o 0,8 pkt. proc. W rezultacie skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł w lutym 2016 r. 100,5 punktu i był nieznacznie większy niż przed rokiem, kiedy wynosił 100,1 punktów.

W najbliższym miesiącu uwarunkowania rynkowe rolnictwa nie ulegną większej zmianie przede wszystkim ze względu na niskie ceny na większości światowych rynków. Relatywnie tani import hamuje wzrost cen na rynku krajowym, mimo znacznie niższych zbiorów praktycznie wszystkich roślin uprawnych w 2015 r. Niewielka poprawa sytuacji na rynku pracy oraz wzrost dochodów ożywia jednak popyt na żywność w niewielkim stopniu.

2. Rekordowe zapasy zbóż na świecie oraz optymistyczne prognozy co do przyszłych zbiorów utrzymują ich ceny na niskim poziomie, mimo znacznie mniejszych zbiorów krajowych. Obroty na rynku krajowym są niewielkie w oczekiwaniu na wyższe ceny przez producentów. Nabywcy dysponując wystarczającymi zapasami także wstrzymują się z zakupami. Do końca sezonu trudno oczekiwać znaczącego wzrostu cen ze względu na ograniczony popyt krajowy oraz sytuację na światowym rynku zbóż, na którą wpływają także niskie

ceny surowców energetycznych - w tym zwłaszcza ropy naftowej.

3. Ceny skupu żywca wieprzowego, mimo wzrostu w ostatnim miesiącu utrzymują się na niższym niż przed rokiem poziomie. Zdaniem ekspertów sytuacja nie zmieni się do końca III kwartału. Presja podaży sprawia, że dopiero w czwartym kwartale ceny mogą zrównać się lub przekroczyć ceny ubiegłoroczne pod wpływem zmniejszenia pogłowia i produkcji żywca. W tej sytuacji należy spodziewać się dalszego wycofywania się mniejszych i mniej efektywnych producentów z chowu trzody chlewnej.

4. Malejącą produkcją wieprzowiny stopniowo zastępuje produkcja żywca drobiowego, której efektywność jest znacznie wyższa dzięki dominacji produkcji fermowej funkcjonującej w systemach zintegrowanych. Wysoka konkurencyjność cenowo-kosztowa i rozwijający się eksport stymulują rozwój produkcji żywca drobiowego, który w 2016 r. będzie rósł w tempie nie mniejszym niż w 2015 r.

5. Utrzymuje się wysoka dynamika skupu mleka mimo malejących cen. W lutym dostawy do mleczarni były większe aż o 12,9% niż przed rokiem. Nawet jeśli wziąć pod uwagę, że luty był o 1 dzień dłuższy niż w 2014 r. wskazuje to, że utrzymuje się wysoka dynamika skupu. Zapowiada to, że skup mleka będzie nadal wzrastał w następnych miesiącach, choć w coraz wolniejszym tempie. Dopiero w czwartym kwartale liczyć się należy ze spadkiem skupu pod wpływem głębszego niż w latach poprzednich sezonowego ograniczenia podaży, jeśli koniunktura na światowym rynku mleka nie ulegnie poprawie. Jak dotychczas brak przesłanek, aby sytuacja na rynku światowym mleka zmieniła się do końca 2016 r.

6. Wiosenne ożywienie na rynku środków produkcji związane z rozpoczęciem nowego sezonu wegetacyjnego jest mniejsze niż w roku poprzednim, co skutkuje niską dynamiką cen środków produkcji. Wpływa na to nie tylko trudna sytuacja dochodowa gospodarstw, ale również niskie ceny surowców energetycznych i minerałów na rynkach światowych. Wobec spadających cen żywności na świecie trudno oczekiwać, że sytuacja zmieni się w dalszych miesiącach 2016 r.

7. Po wielu miesiącach relatywnego taniaenia ceny detaliczne żywności od początku 2016 r. rosną szybciej od ogólnego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. W ciągu dwóch miesięcy 2016 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych podniosły się o 1,3%, podczas gdy ogólny wskaźnik zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych spadł o 0,6%. Podobnie może być w najbliższych miesiącach. Jednak dynamika cen żywności będzie hamowana przez stosunkowo powolny wzrost dochodów.

Jadwiga
Seremak-Bulge

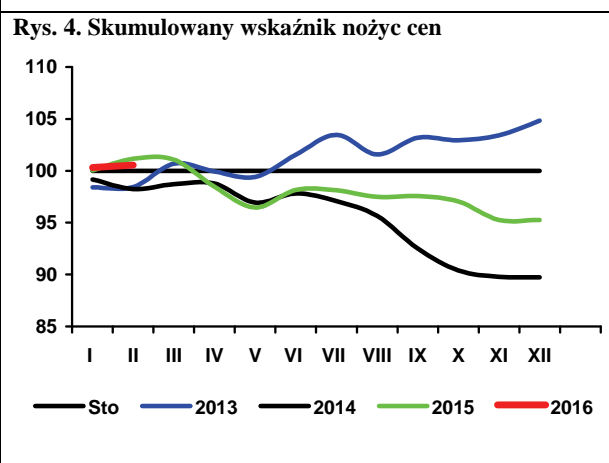
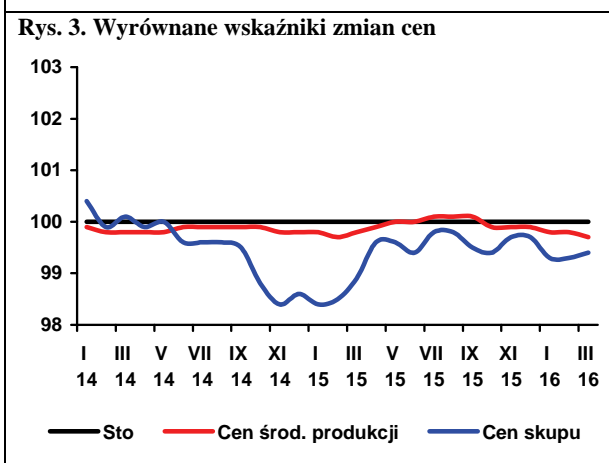
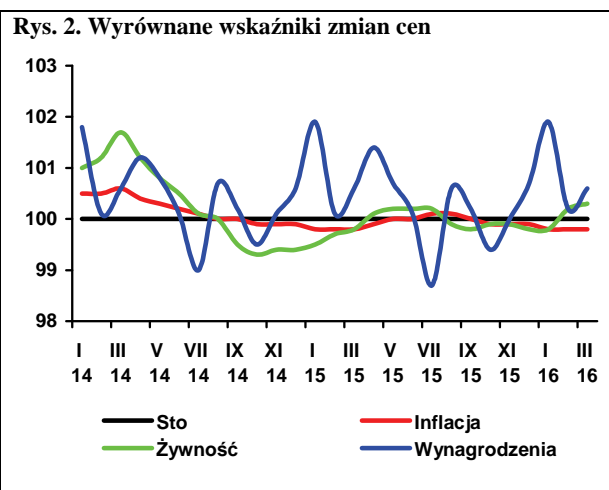
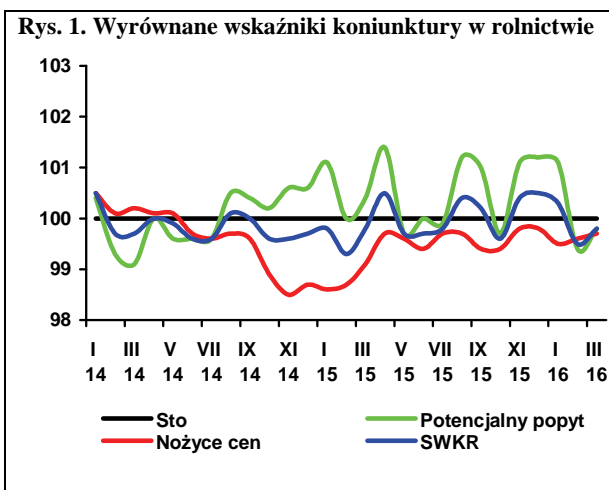
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	III 16	II 16	I 16	XII 15	XI 15	X 15	III 15
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,8	99,5	100,3	100,5	100,4	99,6	99,8
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,8	99,4	101,1	101,2	101,1	99,7	100,4
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,7	99,6	99,5	99,8	99,8	99,4	99,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,4	99,3	99,3	99,7	99,7	99,4	98,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	99,7	99,8	99,8	99,9	99,9	99,9	99,8
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,5	99,6	100,0	100,0	100,0	100,1	99,9
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,3	100,0	102,1	100,9	100,1	99,5	100,7
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,4	98,7	100,6	101,4	102,0	99,4	99,0

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Według ostatnich szacunków Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC)¹ zbiory zbóż (bez ryżu) w 2015 r. wyniosły 2,006 mld ton i były o 4 mln ton mniejsze niż podawano miesiąc wcześniej, i o 1,8% mniejsze od rekordowych zbiorów w 2014 r. Spadek podaży ze zbiorów zrekompensowały jednak rekordowe zapasy początkowe (448 mln ton) i dlatego wielkość podaży całkowitej się nie zmieniła (2,454 mld t). Światowe zużycie może się zmniejszyć o 0,9% do 1,988 mld ton, a popyt importowy o 0,3% do 321 mln ton. Będzie to skutkowało wzrostem zapasów końcowych w sezonie 2015/16 do rekordowych 466 mln ton, największych od 29 lat. Zbiory zbóż w 2016 r. przewidywane są na 1,997 mld ton, tj. o 0,4% mniej niż w poprzednim roku, ale dzięki dużym zapasom, podaż całkowita w sezonie 2016/17 będzie nieznacznie większa. Zużycie prognozowane jest na poziomie o 0,5% wyższym niż w poprzednim sezonie, a stan zapasów końcowych nie zmieni się.

Relacje popytu i podaży odzwierciedla sytuacja cenowa na rynkach światowych. Indeks GOI² w marcu 2016 r., co prawda wzrósł o 2,9% w porównaniu z poprzednim miesiącem, w tym indeks cen pszenicy o 2,1, a kukurydzy zmalał o 1,4%, ale w stosunku do marca 2015 r., nadal był niższy o 9,8% (pszenicy o 16,0%, kukurydzy o 5,4%). Niższe indeksy wynikają także z doniesień o niekorzystnych warunkach pogodowych w USA i Azji, rosnącego przed końcem sezonu popytu importowego oraz z działalności funduszy inwestycyjnych na rynkach terminowych USA.

W Polsce od lipca 2015 r. do lutego 2016 r. do skupu trafiło 6,3 mln ton zbóż, tj. o 6% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 4,3 mln ton pszenicy (4,7 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 524 tys. ton żyta (544 tys. ton), 626 tys. ton jęczmienia (637 tys. ton) i 1,2 mln ton kukurydzy (1,4 mln ton).

W lutym 2015 r., w porównaniu ze styczniem 2015 r., w skupie i na targowiskach więcej płacono jedynie za kukurydżę (o 2%), w tym czasie pozostałe zboża staniały. W skupie za pszenicę płacono 641,8 zł/t (o 4% mniej niż w styczniu 2016 r.), za żyto 557,8 zł/t (o 1%), za jęczmień 611,0 zł/t (o 4%). Na targowiskach pszenica kosztowała 761,5 zł/t (774,0 zł/t w styczniu 2016 r.), żyto 593,7 zł/t (615,4 zł/t), a jęczmień 714,0 zł/t (717,8 zł/t). Według danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW w marcu 2016 r., w porównaniu z lutym 2016 r., ceny zakupu zbóż uległy dalszemu obniżeniu. Średnia cena zakupu pszenicy konsumpcyjnej wyniosła 649 zł/t (o 2% mniej niż w lutym br.), żyta 524 zł/t (o 2%), jęczmienia 573 zł/t (o 2%), owsa 585 zł/t (o 1%) i kukurydzy 668 zł/t (o 2%).

W okresie lipiec 2015 r. – styczeń 2016 r. z kraju wywieziono 3,0 mln ton ziarna zbóż, o 603,6 tys. ton mniej niż rok wcześniej. Z tego w styczniu 2016 r. wyeksportowano 344,3 tys. ton ziarna zbóż wobec 424,8 tys. ton w styczniu

**Wiesław
Łopaciuk**

**Katarzyna
Rola**

2015 r., w tym 240,1 tys. ton pszenicy, 28,4 tys. ton żyta, 4,8 tys. ton jęczmienia i 27,1 tys. ton kukurydzy. Import ziarna wyniósł w tym czasie 757,0 tys. ton i w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego sezonu był większy o 7%. W styczniu 2016 r., w porównaniu z grudniem 2015 r., zwiększył się wywóz pozostałych mąk, ziarna obrobionego inaczej, słodu i pasz dla zwierząt domowych. W tym czasie więcej sprowadzono mąki pszennej, ziarna obrobionego inaczej i słodu.

Ceny większości zbóż w krajach członkowskich UE zwały w porównaniu do poprzedniego miesiąca. W Niemczech w lutym 2016 r., za pszenicę płacono 153 EUR/t (o 6% mniej niż w styczniu 2016 r.), w Czechach 155 EUR/t (o 2% mniej), a na Węgrzech 145 EUR/t (o 7% mniej). Przeciętna cena jęczmienia paszowego w UE-28 była niższa o 4%, w tym w Niemczech o 4%. Średnia cena kukurydzy wyniosła 155 EUR/t wobec 158 EUR/t przed miesiącem. W porównaniu z lutym 2015 r. ceny większości zbóż w Unii Europejskiej były niższe, z wyjątkiem kukurydzy.

Ceny krajowe pasz przemysłowych w lutym 2016 r., w porównaniu ze styczniem 2016 r., były minimalnie niższe. Zdrożała wyłącznie mieszanka dla tuczników i mieszanka dla kurcząt.

1. Grain Market Report nr 464, 1.04.2016 r.

2. **Grains and Oilseeds Index** - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2015	I-XII	672,5	523,6	577,9	613,9	755,9	586,7	707,5	599,4	X
2015	I	709,9	535,6	548,3	631,6	755,6	598,5	717,8	606,5	433,6
	II	706,8	520,0	558,6	618,7	763,8	573,2	713,3	601,7	423,2
	III	693,4	514,9	566,5	606,3	765,7	578,8	731,7	611,6	418,2
	IV	681,9	520,3	566,5	594,8	757,2	582,9	718,8	598,9	408,2
	V	647,2	497,1	551,6	566,4	755,8	573,5	709,1	585,0	413,2
	VI	650,9	525,4	553,1	561,0	729,7	562,0	682,5	571,1	421,4
	VII	666,8	505,5	595,1	608,5	747,0	575,3	693,5	587,8	420,8
	VIII	645,8	503,6	638	631,9	742,0	582,7	686,7	595,8	424,9
	IX	655,8	527,4	574,4	647,2	768,2	609,6	706,1	602,0	427,2
	X	661,0	540,9	541,6	628,0	758,9	603,5	705,8	608,0	430,2
	XI	672,3	541,8	592,6	643,5	760,7	593,6	710,0	611,7	430,6
	XII	678,2	551,2	648,5	628,8	766,1	606,3	714,3	612,2	434,7
2016	I	668,7	565,9	666,0	632,9	774,0	615,4	717,8	620,6	445,1
	II	641,8	557,8	675,8	611,0	761,5	593,7	714,0	607,8	435,0
Zmiana w %										
	II 2016 I 2016	-4,0	-1,4	1,5	-3,5	-1,6	-3,5	-0,5	-2,1	X
	II 2016 II 2015	-9,2	7,3	21,0	-1,2	-0,3	3,6	0,1	1,0	X

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
VII 2012-VI 2013		4320,1	1495,2	829,3	1014,8	632,0	539,4	6802,6	3127,3	2358,2
VII 2013-VI 2014		5049,1	1701,4	1055,3	643,4	319,8	648,2	7473,4	3426,4	2052,0
VII 2014-VI 2015		6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1
2015	I	421,3	132,3	32,4	22,8	14,3	57,6	537,4	212,3	81,2
	II	462,9	147,9	36,8	24,1	17,2	58,9	589,9	239,4	86,4
	III	357,6	129,5	33,1	27,6	22,2	57,6	484,6	227,4	125,7
	IV	370,6	124,6	41,5	32,4	24,6	67,8	517,1	246,6	118,6
	V	329,2	128,7	31,2	25,7	20,5	58,6	448,0	227,8	143,5
	VI	314,3	122,7	33,2	26,6	20,6	52,9	431,9	215,9	143,3
	VII	365,1	108,2	33,5	224,0	91,0	52,9	677,8	270,4	97,0
	VIII	1158,5	421,4	168,5	170,9	56,7	280,1	1805,9	821,9	54,5
	IX	493,2	149,2	72,2	59,8	20,8	106,9	740,6	325,4	178,4
	X	441,2	132,9	59,0	46,5	25,5	92,6	644,3	291,0	480,1
	XI	499,9	176,7	55,7	32,0	17,8	73,9	665,3	302,6	177,1
	XII	511,3	179,6	54,1	36,5	22,6	69,2	674,2	308,0	80,1
2016	I	388,3	116,6	34,0	23,5	16,0	50,0	499,2	197,6	61,5
	II	426,7	139,5	47,5	32,7	25,5	76,9	588,7	265,7	66,9
Zmiana w %										
	II 2016 I 2016	9,9	19,7	39,5	38,9	59,5	53,7	17,9	34,4	8,8
	II 2016 II 2015	-7,8	-5,6	28,8	35,6	48,7	30,6	-0,2	11,0	-22,6

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczyno świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8
2014 ^b	I-XII	2741,0	2261,9	232,3	1613,3	167,7	8865,4
2015 ^a	I	172,7	133,6	13,0	82,1	12,9	611,7
	II	159,6	123,5	11,4	74,5	11,6	549,5
	III	171,2	134,1	12,6	82,6	13,9	620,7
	IV	154,3	118,8	12,6	81,1	11,5	658,0
	V	154,2	120,2	11,3	81,5	12,1	627,2
	VI	157,4	121,9	11,7	83,8	12,6	641,6
	VII	175,8	137,7	12,3	86,0	13,0	646,7
	VIII	156,7	123,7	11,0	83,1	11,2	615,6
	IX	175,7	141,5	11,9	85,6	13,9	640,1
	X	178,4	140,3	12,4	88,3	13,6	678,7
	XI	172,2	137,9	11,9	83,0	14,0	626,7
	XII	167,9	123,5	12,3	83,8	14,3	638,2
2016	I	160,8	125,6	12,4	77,1	13,6	627,9
Zmiana w %							
	I 2016 XII 2015	-4,2	1,6	0,7	-8,0	-5,1	-1,6
	I 2016 I 2015	-6,9	-6,0	-4,7	-6,1	5,0	2,6

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2012	I-XII	1060,6	312,4	312,4	1047,8	2896,3	735,1	69,9	197,0	495,4	1524,0
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5
2014	XII	317,2	41,0	29,2	56,1	517,3	34,1	0,7	6,7	35,2	83,6
2015	I	290,8	26,4	3,3	52,1	424,8	28,4	0,1	5,6	30,8	72,6
	II	628,2	28,3	8,1	47,5	768,7	35,7	0,2	12,1	20,5	73,4
	III	645,7	33,2	10,9	59,4	810,2	35,4	0,0	6,0	15,3	60,0
	IV	531,8	40,7	3,2	47,7	696,7	55,1	0,03	9,7	12,5	80,3
	V	276,0	27,2	8,4	57,4	409,1	22,2	0,0	13,2	30,0	67,5
	VI	156,1	34,9	13,0	62,7	304,2	22,6	0,2	17,9	8,9	53,0
	VII	255,8	27,2	84,1	66,6	457,8	55,0	0,1	10,6	7,8	75,7
	VIII	143,6	103,4	33,0	66,0	457,0	40,4	1,8	7,1	27,2	79,4
	IX	160,2	65,3	3,7	49,1	368,5	65,3	1,1	10,3	10,1	96,4
	X	224,7	48,4	7,5	81,7	435,0	30,9	0,2	10,2	53,9	107,3
	XI	159,7	55,9	4,5	66,6	346,0	48,6	0,2	6,6	73,5	134,7
	XII	482,0	47,7	5,5	37,5	633,9	38,0	0,3	8,1	91,5	146,1
2016	I	240,1	28,4	4,8	27,1	344,3	26,2	0,1	10,3	77,7	117,4
Zmiana w %											
	I 2016 XII 2015	-50,2	-40,5	-11,2	-27,6	-45,7	-31,2	-71,1	28,2	-15,1	-19,7
	I 2016 I 2015	-17,4	7,2	45,9	-47,9	-19,0	-7,8	-33,9	86,0	152,1	61,8

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	slód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Slód
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2014	XII	8,7	1,3	4,4	2,1	3,9	3,7	0,7	1,9	2,8	3,5
2015	I	7,2	1,5	3,9	2,9	4,5	4,3	1,2	1,8	2,7	9,8
	II	7,6	1,8	3,6	2,1	4,6	4,2	1,2	2,2	4,1	9,4
	III	8,6	1,8	3,9	2,3	6,4	4,3	1,3	2,8	3,7	12,4
	IV	8,3	1,3	3,3	2,5	4,0	4,3	1,1	2,2	3,4	19,6
	V	7,4	1,4	3,3	1,9	4,7	3,9	1,1	2,3	2,7	19,0
	VI	8,8	1,5	3,3	2,4	4,8	4,9	1,1	2,3	2,9	18,8
	VII	9,0	1,6	3,5	2,1	5,3	4,2	1,2	2,6	3,0	22,3
	VIII	8,1	1,6	3,3	1,8	6,2	4,3	0,8	2,1	3,5	16,5
	IX	8,8	1,5	3,1	2,2	4,6	4,7	1,5	2,6	3,9	16,7
	X	8,8	1,3	3,2	1,8	5,5	5,1	2,0	2,7	4,1	12,5
	XI	8,8	1,3	3,6	1,7	6,9	5,7	1,2	2,4	4,0	14,6
	XII	7,3	1,2	3,2	1,4	4,9	4,7	1,2	2,7	3,3	15,4
2016	I	7,1	1,3	3,2	1,7	7,3	5,1	0,9	2,7	3,3	15,5
Zmiana w %											
I 2016 XII 2015		-2,8	10,6	-0,3	23,4	49,8	7,2	-21,6	-0,2	2,4	0,9
I 2016 I 2015		-1,2	-11,2	-19,3	-41,1	62,5	18,4	-22,2	47,0	24,2	58,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2012	I-XII	31,5	82,8	287,5	128,3	191,1	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2014	XII	2,3	7,0	30,0	12,5	20,7	5,2	1,8	10,9	31,4	15,1
2015	I	2,7	7,8	31,7	10,9	23,1	4,4	1,6	10,0	26,8	14,8
	II	2,4	8,5	32,1	11,3	21,0	5,5	1,7	11,2	24,9	15,0
	III	2,9	9,3	36,6	11,1	22,9	6,1	2,3	11,2	29,9	14,9
	IV	2,3	8,9	32,4	12,8	20,5	5,9	2,3	10,8	27,9	13,5
	V	2,2	8,9	31,5	13,7	18,8	4,6	1,8	10,4	26,1	12,9
	VI	2,5	9,5	35,6	13,8	20,0	5,4	2,1	11,1	27,5	13,7
	VII	2,6	10,1	35,5	17,2	23,6	6,1	2,1	11,3	29,3	14,1
	VIII	2,2	8,6	35,6	17,3	20,8	4,7	1,9	11,8	26,5	13,5
	IX	2,4	9,8	37,0	16,3	23,5	5,9	2,2	12,1	31,2	15,3
	X	2,9	9,5	40,0	16,0	25,0	5,9	2,1	13,7	32,3	16,0
	XI	3,2	9,2	39,3	13,6	24,3	5,6	2,1	11,7	29,5	16,6
	XII	3,0	8,8	35,4	14,2	18,1	7,7	2,6	11,4	32,1	16,8
2016	I	2,9	8,2	29,6	12,8	20,7	5,6	1,8	9,8	29,4	15,4
Zmiana w %											
I 2016 XII 2015		-2,3	-7,4	-16,3	-10,2	14,8	-26,9	-30,0	-14,3	-8,5	-8,5
I 2016 I 2015		10,5	5,3	-6,5	17,1	-10,3	28,0	12,8	-2,7	9,8	3,8

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2013	I-XII	1,30	2,49	2,06	4,49	3,89	4,48	5,00	5,86
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83
2015	I	1,08	2,45	2,11	4,36	3,98	4,42	4,99	5,85
	II	1,11	2,45	2,08	4,38	3,97	4,42	4,98	5,81
	III	1,08	2,41	2,14	4,38	3,97	4,40	4,98	5,80
	IV	1,07	2,42	2,11	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80
	V	1,08	2,44	2,12	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80
	VI	1,07	2,43	2,10	4,38	3,98	4,40	4,94	5,79
	VII	1,08	2,38	2,11	4,40	3,97	4,40	4,95	5,81
	VIII	1,09	2,43	2,07	4,42	3,98	4,40	4,95	5,82
	IX	1,07	2,43	2,09	4,40	3,99	4,38	4,96	5,78
	X	1,04	2,43	2,11	4,40	3,98	4,40	4,95	5,79
	XI	1,03	2,43	2,12	4,38	4,00	4,40	4,94	5,78
	XII	1,03	2,38	2,07	4,42	4,00	4,42	4,90	5,80
2016	I	1,03	2,45	2,19	4,42	3,94	4,44	4,90	5,83
	II	1,01	2,46	2,24	4,42	3,94	4,42	4,91	5,87
Zmiana w %									
<u>II 2016</u> I 2016		-1,9	0,4	2,3	0,0	0,0	-0,5	0,2	0,7
<u>II 2016</u> II 2015		-9,0	0,4	7,7	0,9	-0,8	0,0	-1,4	1,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2015	I	1671,1	1755,4	2326,3	1374,6	1886,0	1627,3	2642,4
	II	1665,3	1762,7	2323,5	1371,2	1878,2	1618,7	2641,3
	III	1671,0	1759,5	2327,3	1369,5	1868,2	1613,4	2641,9
	IV	1666,0	1756,8	2347,2	1364,9	1866,6	1612,9	2645,7
	V	1665,8	1778,6	2336,4	1361,4	1861,8	1611,2	2638,5
	VI	1609,0	1793,1	2327,8	1359,6	1865,4	1609,0	2633,4
	VII	1653,3	1784,8	2318,1	1351,8	1865,4	1609,0	2630,0
	VIII	1652,8	1783,2	2308,3	1349,1	1863,1	1611,9	2627,6
	IX	1649,4	1777,9	2314,1	1354,1	1866,1	1612,6	2626,4
	X	1654,9	1766,1	2312,6	1357,1	1865,4	1608,9	2618,4
	XI	1658,2	1757,5	2313,3	1365,3	1861,2	1611,4	2612,9
	XII	1652,4	1757,5	2313,8	1367,6	1860,5	1613,9	2611,7
2016	I	1654,2	1750,4	2301,9	1363,7	1850,6	1607,5	2601,6
	II	1643,1	1734,4	2295,6	1379,5	1851,7	1602,1	2580,5
Zmiana w %								
<u>II 2016</u> I 2016		-0,7	-0,9	-0,3	1,2	0,1	-0,3	-0,8
<u>II 2016</u> II 2015		-1,3	-1,6	-1,2	0,6	-1,4	-1,0	-2,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2014	X	2,367	2,442	4,532	0,730	1,732	3,316	2,171
	XI	2,354	2,480	4,516	0,732	1,663	3,190	2,134
	XII	2,416	2,476	4,641	0,779	1,570	3,016	2,122
2015	I	2,297	2,496	4,415	0,731	1,533	2,946	2,073
	II	2,392	2,459	4,608	0,725	1,681	3,238	2,076
	III	2,366	2,440	4,564	0,724	1,658	3,198	2,130
	IV	2,342	2,465	4,539	0,699	1,663	3,224	2,052
	V	2,374	2,463	4,601	0,675	1,603	3,107	2,079
	VI	2,419	2,556	4,686	0,686	1,682	3,258	2,171
	VII	2,350	2,497	4,572	0,656	1,677	3,262	2,252
	VIII	2,315	2,511	4,509	0,652	1,666	3,245	2,255
	IX	2,221	2,429	4,308	0,660	1,756	3,405	2,166
	X	2,249	2,458	4,339	0,677	1,673	3,227	2,134
	XI	2,300	2,447	4,402	0,683	1,481	2,835	2,074
	XII	2,256	2,429	4,308	0,683	1,470	2,808	1,994
2016	I	2,216	2,391	4,227	0,676	1,522	2,904	1,967
	II	2,324	2,432	4,346	0,667	1,589	2,972	1,998

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

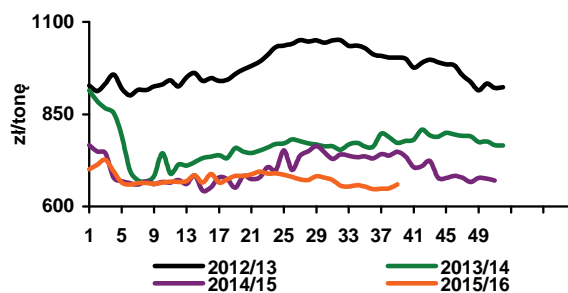
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2014	X	159	152	160	159	139	119	108	115	129
	XI	177	154	161	169	155	120	108	123	131
	XII	202	159	168	177	173	126	98	133	128
2015	I	198	165	175	181	174	126	109	133	127
	II	194	172	180	178	172	133	113	132	129
	III	193	172	178	181	169	128	115	136	132
	IV	184	174	171	175	164	.	118	138	130
	V	179	171	155	171	160	129	121	133	129
	VI	190	166	157	185	168	125	127	136	135
	VII	191	168	163	166	166	130	128	147	137
	VIII	178	165	161	156	158	131	125	147	140
	IX	173	164	153	155	157	130	135	142	146
	X	178	160	155	162	162	129	146	149	161
	XI	180	160	163	161	162	132	149	150	159
	XII	174	159	163	152	159		157	151	158
2016	I	163	158	156		151	126	149	144	156
	II	153	155	145	144	144	127	151	138	146
Zmiana w %										
II 2016 / I 2016		-6,1	-1,9	-7,1		-4,6	0,8	1,3	-4,2	-6,4
II 2016 / II 2015		-21,1	-9,9	-19,4	-19,1	-16,3	-4,5	33,6	4,5	13,2

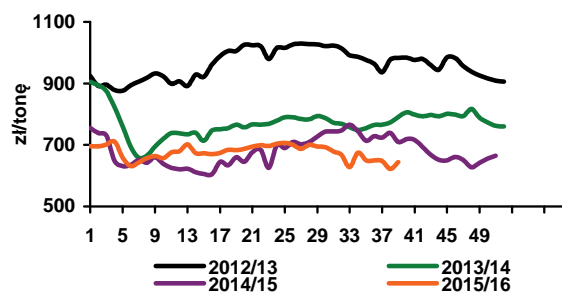
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

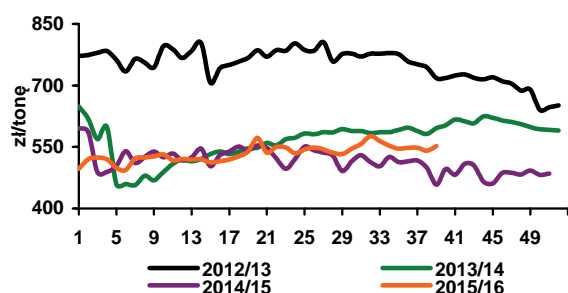
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

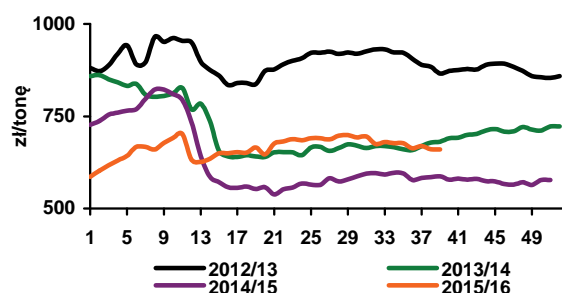
Rys. 2. Pszenica paszowa

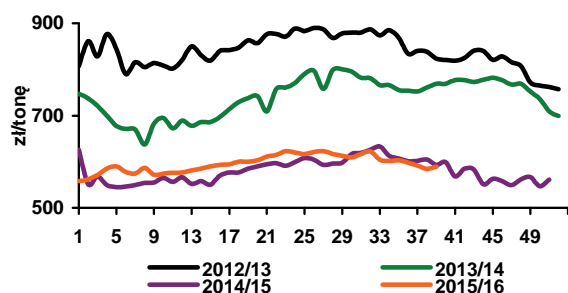
Rys. 3. Żyto paszowe

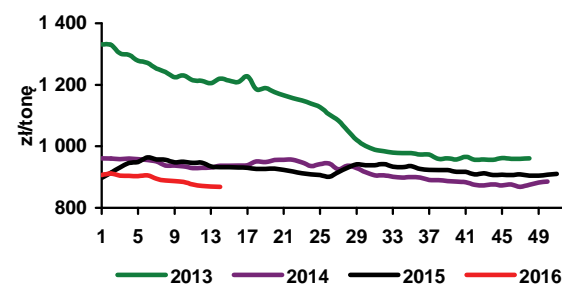
Rys. 4. Kukurydza paszowa

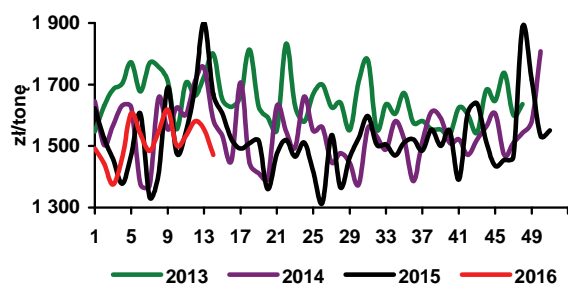
Rys. 5. Jęczmień paszowy

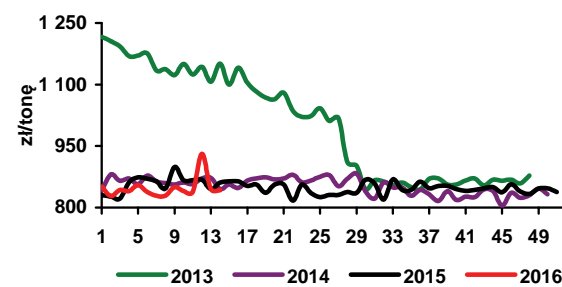
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

Według wstępnych informacji powierzchnia zasiewów buraków cukrowych w 2016 r. wyniesie ok. 200 tys. ha i będzie o 17% większa niż przed rokiem. Zwiększenie powierzchni zasiewów spowodowało wymarżnięcie upraw ozimych w niektórych regionach kraju oraz większa kontraktacja cukru pozakwotowego przez koncerny cukrownicze. Jeżeli plony wyniosą ok. 60 ton/ha, to zbiory buraków cukrowych mogą osiągnąć poziom ok. 12 mln ton. Duża podaż surowca będzie skutkowa-

ła produkcją cukru w wysokości 1,8-1,9 mln t. Na rynku krajowym występuje relatywnie duża podaż cukru, pomimo mniejszej produkcji w kampanii 2015/2016 (1465 tys. ton). Powodem tego były duże ilości cukru pozakwotowego (321 tys. ton) z sezonu 2014/2015, które zaliczono do produkcji kwotowej w sezonie 2015/2016. Znaczny wzrost produkcji w kampanii 2016/2017 spowoduje, że na krajowym rynku cukru zwiększy się presja podaży.

Buraki cukrowe są kontraktowane po minimalnej cenie skupu 26,29 EUR/tonę. Rzeczywisty poziom cen skupu będzie uzależniony od kursu euro oraz od cen cukru w kraju. W przypadku cen zbytu cukru wyższych od ceny referencyjnej (404,4 EUR/tonę) koncerny cukrownicze będą mogły podnieść plantatorom ceny skupu.

Spadek produkcji cukru w kampanii 2015/2016 oraz wzrost cen na światowym rynku przyczyniły się do wzrostu cen na rynku krajowym. W lutym br. średnia cena zbytu cukru workowanego wyniosła 2,25 zł/kg i była o 7% wyższa niż w grudniu 2015 r. oraz o 22,9% wyższa niż przed rokiem. Średnia cena zbytu cukru paczkowanego (2,48 zł/kg) podniosła się o 3,3% w porównaniu z grudniem ubr. oraz była o 33% wyższa niż w lutym 2015 r. Wzrost

cen zbytu przyczyni się do poprawy wyników finansowych przemysłu cukrowniczego. W handlu detalicznym ceny cukru także wykazują tendencję wzrostową, a średnia cena w lutym br. wyniosła 2,58 zł/kg i była o 3% wyższa niż w grudniu ur. oraz o 25,2% wyższa niż przed rokiem.

W styczniu 2016 r. eksport cukru wyniósł 24 tys. ton, w tym 17 tys. ton do UE. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (7 tys. ton) oraz Litwa i Łotwa (po 2,5 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnio 485 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Kazachstanu (2 tys. ton) oraz Arabii Saudyjskiej, Izraela i Syrii (po 1 tys. ton). Ceny eksportowe na rynkach państw trzecich były zdecydowanie niższe (310-410 EUR/tonę).

Import cukru wyniósł 5 tys. ton, w tym 4,6 tys. ton z krajów UE. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były Niemcy (4 tys. ton) i Czechy (0,6 tys. ton). Średnia cena importowała wyniosła 530 EUR/tonę.

Według szacunków F.O. Licht światowa produkcja cukru w sezonie 2015/2016 zmniejszyła się o 6,8% do 171,1 mln ton. Spadek podaży przy niewielkich zmianach popytu będzie skutkował zmniejszeniem zapasów końcowych i możliwym wzrostem cen. W marcu 2016 r. kontynuowana była wzrostowa tendencja światowych cen cukru. Ceny cukru białego podniosły się do 430 USD/tonę, a cukru surowego do ok. 330 USD/tonę.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2014	II	466,18	624,52	324,75	649,05	634,39	736,22
	III	514,79	634,26	339,30	648,66	650,70	639,44
	IV	468,53	621,06	325,62	648,48	634,58	734,05
	V	505,65	594,74	324,40	578,60	632,15	569,77
	VI	479,49	558,53	332,62	634,52	459,74	725,24
	VII	487,05	535,07	345,12	492,43	521,74	480,69
	VIII	486,75	518,16	340,64	513,07	497,95	1021,08
	IX	467,23	516,43	351,80	516,85	477,55	819,24
	X	430,62	511,35	348,47	529,83	489,77	822,48
	XI	402,76	468,45	420,67	494,64	478,84	809,97
	XII	407,79	481,26	345,79	534,23	520,71	591,49
	2015	I	418,23	449,93	363,18	497,83	481,41
II		432,52	458,84	377,32	558,15	580,54	498,67
III		418,88	448,83	377,79	587,24	579,84	624,72
IV		418,65	447,31	357,69	402,81	463,29	394,23
V		431,56	467,14	369,83	562,91	537,05	873,91
VI		456,64	487,82	384,08	539,13	499,07	796,00
VII		467,22	492,98	398,91	399,14	468,33	370,65
VIII		489,97	506,89	371,80	526,93	510,64	796,97
IX		507,03	510,43	360,53	518,72	498,14	720,85
X		436,04	492,24	341,48	619,91	574,85	819,99
XI		403,76	460,38	354,66	500,21	471,58	815,77
XII		423,34	477,10	371,56	551,77	525,34	700,66
2016	I	485,00	500,00	380,00	530,00	520,00	-

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

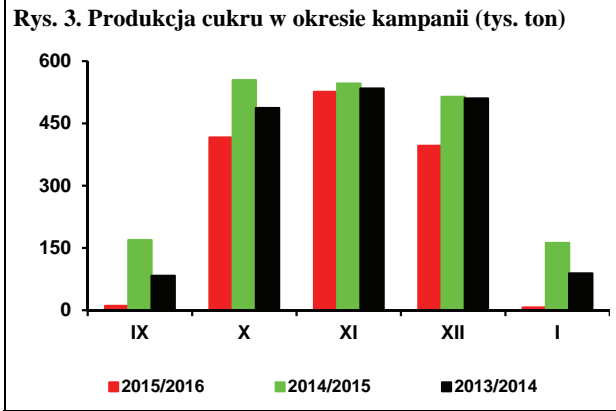
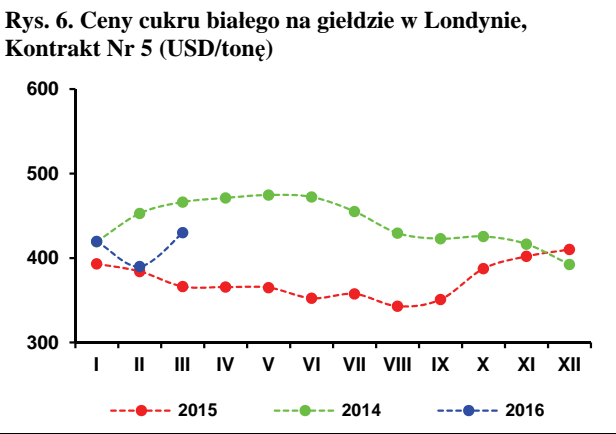
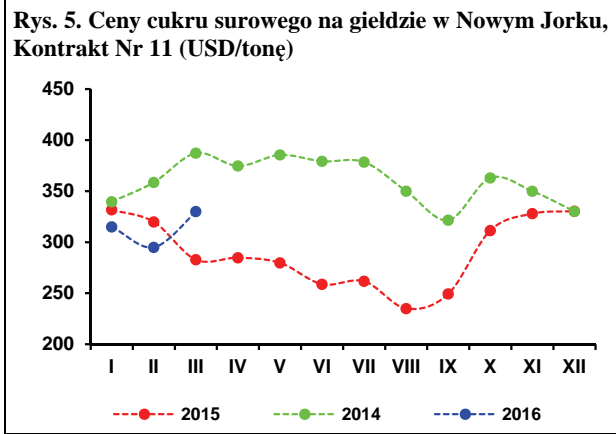
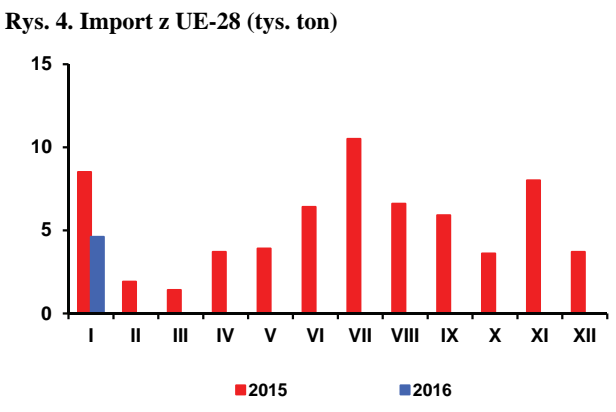
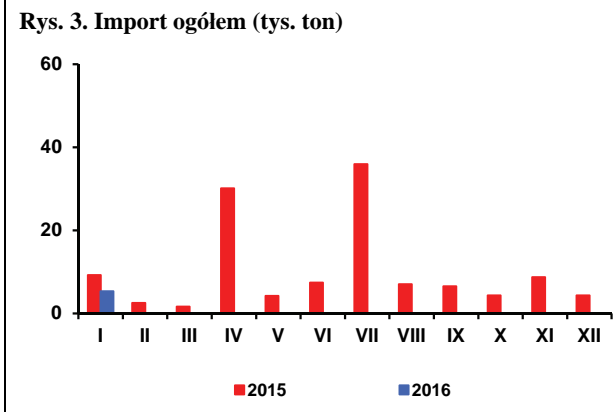
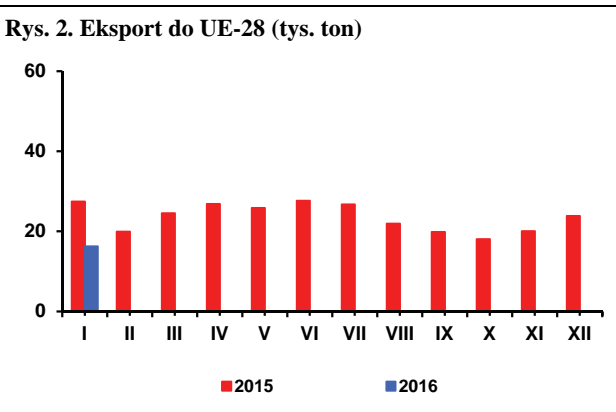
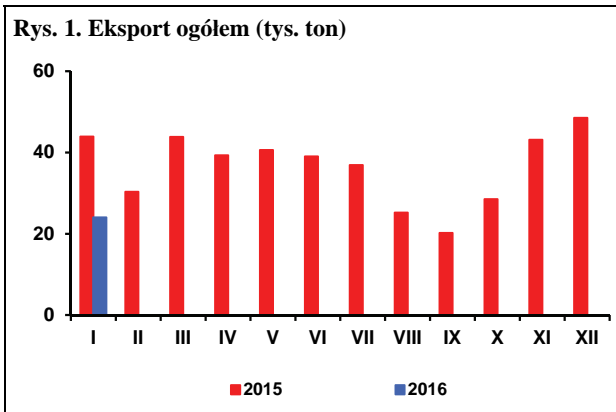
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	Workowany	paczkowany			
2014	I	2,54	2,36	1,69	3,11
	II	2,44	2,33	1,69	2,99
	III	2,32	2,15	1,70	2,87
	IV	2,13	1,94	1,69	2,65
	V	2,08	1,98	1,69	2,58
	VI	2,05	1,95	1,68	2,48
	VII	2,02	1,85	1,70	2,39
	VIII	1,97	1,85	1,70	2,30
	IX	1,94	1,83	1,69	2,23
	X	1,88	1,76	1,70	2,19
	XI	1,80	1,68	1,71	2,12
	XII	1,78	1,67	1,71	2,07
2015	I	1,81	1,74	1,69	2,04
	II	1,83	1,86	1,67	2,06
	III	1,81	1,88	1,67	2,10
	IV	1,81	1,84	1,63	2,12
	V	1,80	1,81	1,70	2,13
	VI	1,85	1,88	1,68	2,10
	VII	1,91	2,04	1,71	2,19
	VIII	1,97	2,14	1,71	2,29
	IX	1,99	2,16	1,72	2,39
	X	2,03	2,11	1,73	2,43
	XI	2,06	2,12	1,72	2,44
	XII	2,10	2,16	1,73	2,50
2016	I	2,25	2,32	1,77	2,46
	II	2,25	2,48	1,77	2,58

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's, ERS USDA, CAAC, GUS

Według prognozy europejskiego stowarzyszenie CO-CREAL opublikowanej w marcu, zbiory nasion oleistych w UE w 2016 r. wzrosną do 32,19 mln ton (o 2%), w wyniku spodziewanego wzrostu produkcji nasion słonecznika i soi, która z nadwyżką zrekompensuje kolejny spadek zbiorów rzepaku.

COCREAL przewiduje, że tegoroczne zbiory rzepaku w UE zmniejszą się do 21,6 mln ton (o 1%), w wyniku spadku areálu uprawy z 6,46 mln ha do 6,39 mln ha i średnich plonów z 3,38 t/ha do 3,37 t/ha. W grupie czterech kluczowych producentów przewidywany jest wzrost zbiorów we Francji (z 5,21 mln t do 5,41 mln t) i w Niemczech (z 5,02 mln ton do 5,18 mln t), natomiast spadek w Polsce (z 2,67 mln ton do 2,51 mln ton) i w Wielkiej Brytanii (z 2,55 mln ton do 2,15 mln ton). Produkcja nasion słonecznika może wzrosnąć do 8,33 mln ton (o 6,5%), w wyniku wzrostu areálu uprawy z 4,12 mln ha do 4,20 mln ha i plonów z 1,90 t/ha do 1,98 t/ha, a zbiory soi mogą zwiększyć się do 2,30 mln ton (o 17,3%) również w następstwie wzrostu areálu uprawy z 0,76 tys. ha do 0,85 tys. ha i plonów z 1,96 t/ha do 2,30 t/ha.

Szacuje się, że całkowity areál uprawy roślin oleistych w UE zwiększy się w br. do 11,44 mln ha (z 11,34 mln ha przed rokiem), a średnie plony wzrosną do 2,81 t/ha (z 2,79 t/ha przed rokiem).

W lutym 2016 r. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 394 USD/tonę i była o 0,3% niższa niż przed miesiącem i o 1,3% niższa niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 768 USD/tonę i był o 1,7 % tańszy niż przed miesiącem, ale o 2,5% droższy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 217 USD/tonę, tj. o 6,9% więcej niż przed miesiącem, ale o 17,2% mniej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w marcu 2016 r. wyniosła wg notowań MRiRW 1673 zł/t i była zbliżona do notowanej przed miesiącem, ale w porównaniu z marcem poprzedniego roku była o 8,4% wyższa. Cena rafinowanego oleju rzepakowego (3207 zł/t) zmalała o 2,2% w porównaniu z poprzednim miesiącem, a cena śruty rzepakowej (806 zł/t) o 2,3%. W porównaniu z marcem 2015 r. za olej rzepakowy płacono o 8,4% więcej, natomiast za śrutę rzepakową o 8,7% mniej.

W styczniu 2016 r. krajowy przerób rzepaku był mniejszy niż w grudniu poprzedniego roku i znacznie mniejszy niż w tym samym miesiącu przed rokiem. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (zatrudniające 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 78,0 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 8,0% mniej niż w grudniu i o 31,2% mniej niż w styczniu poprzedniego roku, z tego rafinowały 55,5 tys. ton, tj. o 18,1% mniej niż w grudniu, ale o 1,2% więcej niż w styczniu poprzedniego roku. Produkcja margaryn wyniosła 23,1 tys. ton i była o 23,5% mniejsza niż przed miesiącem i o 27,1% mniejsza niż przed rokiem.

Ewa Rosiak

**Magdalena
Bodyt**

Eksport i import surowców i produktów oleistych w styczniu 2016 r. był mniejszy niż w grudniu 2015 roku. Wyjątkiem był wzrost wywozu olejów roślinnych. W styczniu wywieziono: 39,1 tys. ton nasion oleistych, w tym 36,6 tys. ton rzepaku (o 47% mniej niż w styczniu 2015 r.), 43,2 tys. ton olejów roślinnych, w tym 42,3 tys. ton oleju rzepakowego (o 25% więcej), 45,9 tys. ton śrut oleistych, w tym 43,6 tys. ton śruty rzepakowej (o 35% mniej) i 9,7 tys. ton margaryn (o 17% mniej). Przywieziono: 278,7 tys. ton śrut oleistych (o 16% mniej niż w styczniu 2015 r.), 37,2 tys. ton olejów roślinnych (o 1% mniej), w tym 3,4 tys. ton oleju rzepakowego (o 2% mniej), 17,4 tys. ton nasion oleistych (o 1% mniej), w tym 2,2 tys. ton rzepaku (dwukrotnie więcej) oraz 5,5 tys. ton margaryn (o 16% mniej).

Spadki cen detalicznych tłuszczów roślinnych na początku 2016 r. zostały zahamowane. W styczniu i lutym 2016 r. margaryny drożały, a ceny olejów roślinnych po styczniowym wzroście, w lutym ponownie zwały. W lutym za margaryny płacono o 1,9% więcej niż w grudniu, a za oleje roślinne o 0,7 % więcej. W tym czasie ceny masła zwały o 0,1%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu) o 1,6%. Średni poziom cen detalicznych tłuszczów roślinnych był w dwóch pierwszych miesiącach br. o 2,6% niższy, a tłuszczów zwierzęcych o 8,1% niższy niż analogicznym okresie poprzedniego roku.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	1 002 336	541 841	408 663	1 135 514	29,49	40,8	88,3
2014 I-XII	1 258 133	584 890	531 584	1 311 439	34,06	42,3	95,9
2015 I	113 641	37 460	40 992	110 109	2,86	36,1	103,2
II	106 160	37 476	46 819	96 817	2,51	44,1	109,7
III	119 880	42 530	51 088	111 322	2,89	42,6	107,7
IV	110 359	37 632	50 582	97 409	2,53	45,8	113,3
V	104 168	45 357	49 474	100 051	2,60	47,5	104,1
VI	89 473	52 303	47 490	94 286	2,45	53,1	94,9
VII	45 894	50 688	31 935	64 647	1,68	69,6	71,0
VIII	118 543	42 298	31 368	129 473	3,36	26,5	91,6
IX	117 991	46 919	40 797	124 113	3,22	34,6	95,1
X	118 326	52 203	47 501	123 028	3,19	40,1	96,2
XI	108 690	45 874	50 751	103 813	2,69	46,7	104,7
XII	84 998	42 283	34 672	92 609	2,40	40,8	91,8
2016 I	78 220	37 249	43 217	72 252	1,88	55,3	108,3
Zmiany w %							
I 2016 XII 2015	-8,0	-11,9	24,6	-22,0	-21,7	x	x
I 2016 I 2015	-31,2	-0,6	5,4	-34,4	-34,3	x	x
I-XII 2014 I-XII 2013	25,5	7,9	30,1	15,5	15,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	1 002 336	97 638	390 971	709 003	18,41	39,0	141,4
2014 I-XII	1 258 133	138 549	515 708	880 974	22,88	41,0	142,8
2015 I	113 641	3 472	40 058	77 055	2,00	35,2	147,5
II	106 160	4 384	46 201	64 343	1,67	43,5	165,0
III	119 880	6 051	50 024	75 907	1,97	41,7	157,9
IV	110 359	5 506	49 807	66 058	1,71	45,1	167,1
V	104 168	13 161	48 504	68 825	1,79	46,6	151,4
VI	89 473	16 937	46 358	60 052	1,56	51,8	149,0
VII	45 894	14 973	30 667	30 200	0,78	66,8	152,0
VIII	118 543	8 895	30 657	96 781	2,51	25,9	122,5
IX	117 991	10 593	39 308	89 276	2,32	33,3	132,2
X	118 326	10 934	46 279	82 981	2,15	39,1	142,6
XI	108 690	7 197	49 456	66 431	1,72	45,5	163,6
XII	84 998	5 488	33 785	56 701	1,47	39,7	149,9
2016 I	78 220	3 419	42 341	39 298	1,02	54,1	199,0
Zmiany w %							
I 2016 XII 2015	-8,0	-37,7	25,3	-30,7	-30,6	x	x
I 2016 I 2015	-31,2	-1,5	5,7	-49,0	-49,0	x	x
I-XII 2014 I-XII 2013	25,5	41,9	31,9	24,3	24,3	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2013 I-XII	1 503 504	2 718 692	714 420	3 507 776	47,5	42,9
2014 I-XII	1 887 200	3 173 980	674 634	4 386 546	35,7	43,0
2015 I	170 462	331 455	75 266	426 651	44,2	40,0
II	159 240	205 533	66 558	298 215	41,8	53,4
III	179 820	202 426	75 478	306 768	42,0	58,6
IV	165 539	263 550	82 887	346 202	50,1	47,8
V	156 252	270 555	51 744	375 063	33,1	41,7
VI	134 210	259 788	49 610	344 388	37,0	39,0
VII	68 841	367 469	23 007	413 303	33,4	16,7
VIII	177 815	264 237	78 007	364 045	43,9	48,8
IX	176 987	279 291	113 465	342 813	64,1	51,6
X	177 489	211 703	73 660	315 532	41,5	56,3
XI	163 035	169 189	62 390	269 834	38,3	60,4
XII	127 497	290 808	51 615	366 690	40,5	34,8
2016 I	117 330	278 748	45 944	350 134	39,2	33,5
Zmiany w %						
I 2016 XII 2015	-8,0	-4,1	-11,0	-4,5	-3,3	-3,6
I 2016 I 2015	-31,2	-15,9	-39,0	-17,9	-11,3	-16,1
I-XII 2014 I-XII 2013					x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2013 I-XII	1 503 504	61 051	602 377	962 178	40,1	156,3
2014 I-XII	1 887 200	71 267	351 836	1 606 631	18,6	117,5
2015 I	170 462	5 053	67 292	108 223	39,5	157,5
II	159 240	5 675	62 532	102 383	39,3	155,5
III	179 820	5 221	71 280	113 761	39,6	158,1
IV	165 539	3 345	78 757	90 127	47,6	183,7
V	156 252	3 473	49 418	110 307	31,6	141,7
VI	134 210	3 096	45 644	91 662	34,0	146,4
VII	68 841	5 061	19 072	54 830	27,7	125,6
VIII	177 815	7 080	74 589	110 306	41,9	161,2
IX	176 987	5 943	110 937	71 993	62,7	245,8
X	177 489	4 958	71 872	110 575	40,5	160,5
XI	163 035	2 668	60 931	104 772	37,4	155,6
XII	127 497	2 807	50 194	80 110	39,4	159,2
2016 I						
Zmiany w %						
I 2016 XII 2015	-8,0	144,7	-13,0	0,5	x	x
I 2016 I 2014	-31,2	35,9	-35,1	-25,6	x	x
I-XII 2014 I-XII 2013	25,5	16,7	6,5	36,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	429 975	91 726	130 143	391 558	10,17	30,3	109,8
2014 I-XII	421 390	84 537	121 851	384 076	9,98	28,9	109,7
2015 I	31 664	6 542	9 720	28 486	0,74	30,7	111,2
II	31 639	7 180	9 856	28 963	0,75	31,2	109,2
III	36 441	8 722	11 773	33 390	0,87	32,3	109,1
IV	28 599	6 398	10 674	24 323	0,63	37,3	117,6
V	32 576	6 735	11 524	27 787	0,72	35,4	117,2
VI	33 729	6 689	10 926	29 492	0,77	32,4	114,4
VII	26 727	6 271	9 534	23 464	0,61	35,7	113,9
VIII	30 117	6 462	8 721	27 858	0,72	29,0	108,1
IX	32 284	7 106	10 541	28 849	0,75	32,7	111,9
X	39 480	8 533	16 193	31 820	0,83	41,0	124,1
XI	36 692	8 510	12 250	32 952	0,86	33,4	111,3
XII	30 171	8 087	11 646	26 612	0,69	38,6	113,4
2016 I	23 084	5 520	9 688	18 916	0,49	42,0	122,0
Zmiany w %							
I 2016 XII 2015	-23,5	-31,7	-16,8	-28,9	-29,0	x	x
I 2016 I 2015	-27,1	-15,6	-0,3	-33,6	-33,8	x	x
I-XII 2014 I-XII 2013	-2,0	-7,8	-6,4	-1,9	-1,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2013 I-XII	1473	797	1,85
2014 I-XII	1320	683	1,93
2015 II	1512	707	2,14
III	1544	693	2,23
IV	1536	682	2,25
V	1552	647	2,40
VI	1618	651	2,49
VII	1459	667	2,19
VIII	1462	646	2,26
IX	1526	656	2,33
X	1594	661	2,41
XI	1605	672	2,39
XII	1667	678	2,46
2016 I	1683	669	2,52
II	1671	642	2,60
Zmiany w %			
II 2016 I 2015	-0,7	-4,0	x
II 2016 II 2015	10,5	-9,2	x
II 2016 XII 2015	0,2	-5,4	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

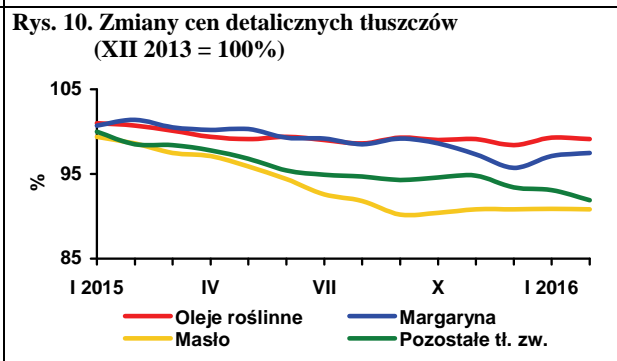
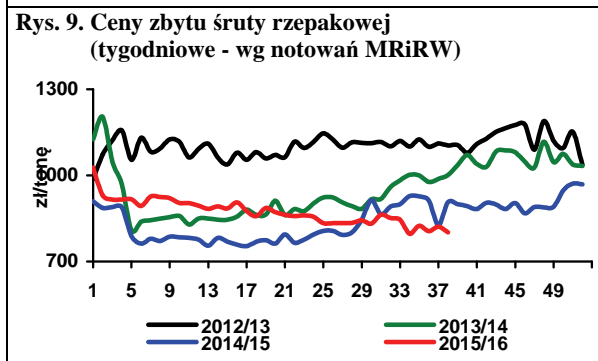
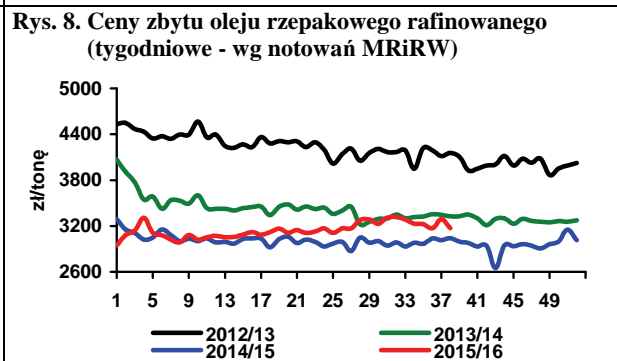
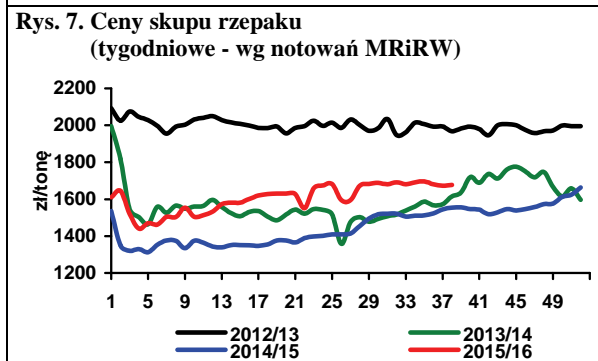
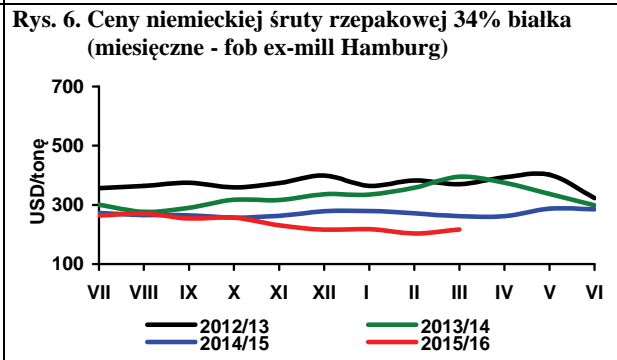
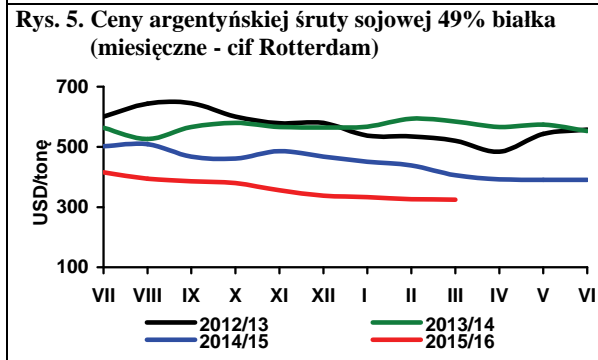
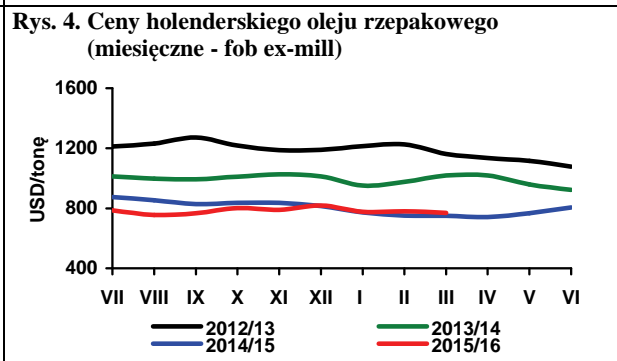
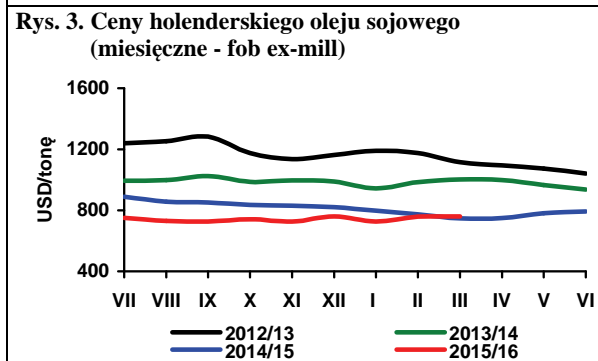
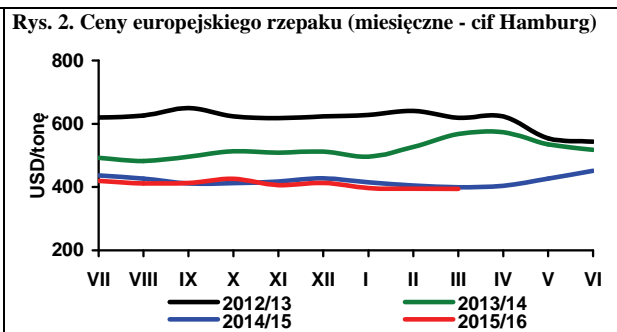
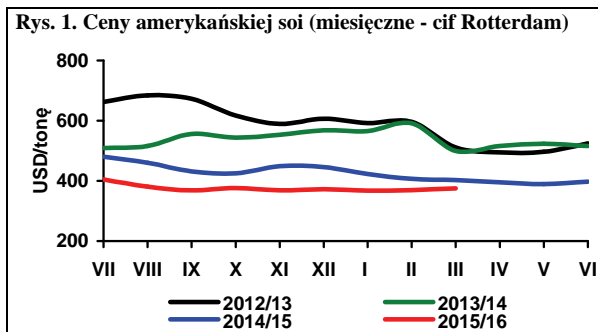
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	13,20	20,65	6,88
2015 II	5,09	6,49	15,53	5,84	6,06	13,63	21,60	6,96
III	5,48	6,37	15,71	5,81	6,02	13,53	21,40	6,96
IV	5,48	6,24	15,44	5,75	5,96	13,48	21,30	6,92
V	5,65	6,33	14,86	5,75	5,85	13,40	21,05	6,92
VI	5,56	6,44	14,85	5,73	8,91	13,05	20,75	6,84
VII	5,48	6,33	14,80	5,69	5,86	12,95	20,35	6,88
VIII	5,51	6,35	14,65	5,7	5,76	12,95	20,15	6,84
IX	5,50	6,41	14,84	5,68	5,86	12,98	19,80	6,84
X	5,52	6,43	15,05	5,65	5,83	12,90	19,85	6,84
XI	5,54	6,42	15,24	5,62	5,84	13,03	19,90	6,80
XII	5,43	6,36	15,19	5,59	5,82	12,90	19,90	6,76
2016 I	4,65	6,35	14,95	5,56	5,9	12,95	19,80	6,72
II	4,68	6,32	14,63	5,59	5,18	12,83	19,80	6,64
Zmiany w %								
<u>II 2016</u> <u>I 2015</u>	0,6	-0,5	-2,1	0,5	-12,2	-1,0	0,0	-1,2
<u>II 2016</u> <u>II 2015</u>	-8,1	-2,6	-5,8	-4,3	-14,5	-5,9	-8,3	-4,6
<u>I-XII 2015</u> <u>I-XII 2014</u>	-13,8	-0,6	-3,7	0,0	-11,0	-0,6	-0,5	-1,8

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Ostatnie tygodnie przyniosły dalszy wzrost cen ziemniaków w Europie Zachodniej. Zapowiedź cieplejszych dni, po okresie niskich temperatur, będzie sprzyjać wegetacji ziemniaków na wczesny zbiór, przyspieszy też sadzenie na tzw. główny zbiór. Zmniejszy też presję na wzrost cen ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów.

Wysokie ceny ziemniaków w UE w bieżącym sezonie są konsekwencją kilkunastoprocentowego ubiegłorocznego spadku zbiorów, spowodowanych niskimi plonami. Ponadto w krajach Europy Południowej i Środkowo-Wschodniej kontynuowany był trend ograniczania areалу, którego nie rekompensuje wzrost plonów. W konsekwencji zapotrzebowanie importowe tego regionu wzrosło nie tylko w bieżącym sezonie, ale również i w ujęciu wieloletnim.

Produkcja ziemniaków w Czechach w 2015 r. wyniosła 505 tys. ton i była o 28% mniejsza niż w roku poprzednim, a w odniesieniu do lat 2007-2008 spadek ten wyniósł prawie 40%. Import ziemniaków do Czech w ostatnich dwunastu miesiącach wyniósł 208 tys. ton i był o 22% większy niż przed rokiem. Dominującym dostawcą ziemniaków na rynek czeski są Niemcy, które w ostatnim roku sprzedały na ten rynek prawie 146 tys. ton, tj. o ok. 62 tys. ton (o 73%) więcej niż w 2014 r. Drugim co do wielkości dostawcą ziemniaków do tego kraju była Francja, z wolumenem 35,2 tys. ton, ale było to 11,5 tys. ton mniej niż w roku poprzednim. W tym okresie w jeszcze większym stopniu zmalały dostawy ziemniaków z Holandii (z 14,7 do 7,1 tys. ton, tj. o 51,5%).

Austriacki import ziemniaków w 2015 r. był rekordowy i wyniósł prawie 165 tys. ton, co stanowiło wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim o 27%. Także import ziemniaków do Szwajcarii w ostatnim roku wzrósł dynamicznie (o 95%) i wyniósł 45 tys. ton. Zarówno do Austrii, jak i do Szwajcarii głównym dostawcą ziemniaków były Niemcy.

W Niemczech ceny ziemniaków konsumpcyjnych w pierwszym tygodniu po Świętach Wielkanocnych były o 20-25 euro/t wyższe niż przed miesiącem i wahały się w granicach 200-220 euro/t, wobec 65-70 euro/t w analogicznym okresie ubiegłego roku i 235-240 euro/t w końcu marca 2014 r. Ceny ziemniaków z przeznaczeniem do przetwórstwa na frytki i chipsy oraz na płatki wzrosły w ciągu ostatniego roku o ok. 10% i w zależności od regionu i kierunku wykorzystania, wynosiły 140-165 euro/t, wobec zaledwie 25-50 euro/t w analogicznym okresie sezonu 2014/15. Aktualne ceny na rynku niemieckim są o 10-15% wyższe niż przed dwoma laty, ale w odniesieniu do marca 2013 r. są niższe średnio o 25-30%.

Ceny ziemniaków do przetwórstwa na frytki (odmiana Various) we Francji wynosiły 150 euro/t. Nieco tańsze były ziemniaki odmiany Bintje, które kosztowały 125 euro/t. W porównaniu z okresem sprzed miesiąca ceny te nie uległy zmianie. Ceny ziemniaków jadalnych najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości

bulw i wielkości opakowania, w końcu marca we Francji wynosiły od 185 do 320 euro/t i były średnio trzykrotnie wyższe niż przed rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg kosztowały od 550 do 680 euro/t i były prawie dwukrotnie droższe niż przed rokiem.

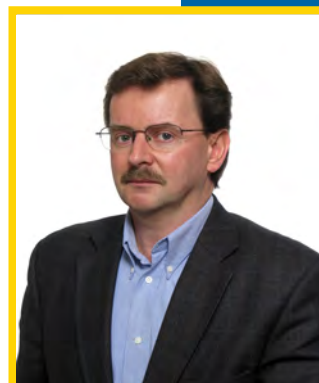
Również w Holandii ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego wzrosły w ciągu ostatniego miesiąca o 10-15 euro/t do 145-150 euro/t. Nie zmieniły się ceny bulw z przeznaczeniem na eksport i wynosiły 120-125 euro/t. Niskie są ceny ziemniaków z przeznaczeniem na susze, które, w zależności od wielkości bulw wynoszą 30-50 euro/t.

W Polsce aktualne ceny ziemniaków w obrocie hurtowym są o ok. 80% wyższe niż przed rokiem, ale w odniesieniu do średniej pięcioletniej (sezony 2010/11-2014/15) ich poziom jest nawet niższy o kilka procent. W sprzedaży targowiskowej średnie ceny oscylują w przedziale 0,98-1,00 zł/kg i są o ok. 45% wyższe niż przed rokiem i o 5% powyżej średniego poziomu z ostatnich pięciu sezonów.

Średni poziom cen na rynkach hurtowych w ostatnich tygodniu marca wyniósł 0,71 zł/kg, podczas gdy w końcu lutego było to 0,73 zł/kg i 0,76 zł/kg dwa miesiące wstecz. W Broniszach w tym okresie ziemniaki oferowano po 0,90-1,35 zł/kg, w Lublinie po 0,80 zł/kg, a w Sandomierzu po 0,55-0,65 zł/kg. Podobnie jak przed miesiącem najniższe ceny hurtowe ziemniaków były w Kaliszu (0,47-0,60 zł/kg), a nieco droższe w Poznaniu 0,53-0,67 zł/kg i w Łodzi (0,47—0,87 zł/kg). Na rynkach hurtowych importowane ziemniaki „młode” są oferowane w cenie 2,40-3,50 zł/kg, a bulwy z ubiegłorocznych zbiorów osiągają 0,85-1,10 zł/kg.

Ceny ziemniaków w tzw. dużym hurcie, tj. płacone bezpośrednio producentom, wahały się od 0,30 zł/kg za towar drobny, słabej jakości do 0,57 zł/kg za dobrej jakości bulwy o większym kalibrze. Na rynku podaży ziemniaków dobrej jakości z ubiegłorocznych zbiorów jest mniejsza, w wyniku czego zahamowany został spadek cen.

Mimo niesprzyjającej pogody w ostatnich tygodniach wielu rolników zakończyło sadzenie ziemniaków na najwcześniejszy zbiór. Tylko w tych rejonach gdzie nadmiar wilgoci utrudniał wykonywanie prac polowych, sadzenie bardzo wczesnych odmian jest aktualnie kontynuowane. Według opinii rolników i obserwatorów rynku areal obsadzony ziemniakami bardzo wczesnymi będzie prawdopodobnie większy niż w ubiegłym roku.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
I	31 700	50 300	64 000	62 500	777	140	184	221
II	59 000	48 400	59 400	69 800	-	141	182	
III	52 200	61 000	75 600		-	100	270	
IV	77 400	58 900	74 800		-	198	257	
V	68 000	48 300	62 600		-	268	160	
VI	42 800	56 700	58 300		-	77	187	
VII	43 500	55 900	54 900		-	114	100	
VIII	78 100	92 500	86 100		1 463	2 369	2 673	
IX	225 100	318 100	289 000		27 800	39 274	36 562	
X	328 200	350 200	328 100		43 925	46 459	52 406	
XI	172 100	260 800	238 400		21 775	38 522	38 997	
XII	77 900	113 100	83 800		6 091	8 527	3 636	
RAZEM	1 256 000	1 514 200	1 475 000	132 300	101 831	135 808	135 614	221

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015 I-XII	1 222	1 665	12 813	82 502	14 095	41 978	9 911	158 887	34 526	20 909
2014 VII	163	22	408	4 028	1 231	3 190	710	16 243	2 296	1 252
VIII	86	14	186	2 126	302	3 219	883	17 608	2 343	1 011
IX	32	-	1 048	4 364	622	3 909	859	13 681	2 692	1 779
X	29	-	2 976	7 138	401	3 507	826	12 142	1 974	1 444
XI	23	-	4 316	5 597	357	3 827	893	12 534	1 983	1 732
XII	19	23	3 266	7 358	1 035	2 836	814	12 381	2 484	1 236
2015 I	26	235	1 620	7 157	855	3 083	632	10 948	1 810	1 758
II	97	287	1 401	7 697	845	3 433	635	10 498	2 226	2 124
III	110	350	1 866	5 623	845	3 511	737	13 111	2 669	1 887
IV	137	311	1 336	5 915	821	4 248	829	12 712	3 067	2 214
V	120	215	1 039	4 983	1 150	3 528	665	12 691	3 057	2 318
VI	384	236	307	5 966	1 241	3 447	692	15 109	3 841	1 726
VII	91	17	573	7 691	1 575	3 508	1 010	16 891	3 350	1 375
VIII	83	2	340	7 381	1 687	2 945	810	15 070	2 844	1 263
IX	73	7	735	8 383	1 424	3 534	931	14 056	3 793	1 771
X	40	2	1 635	7 429	978	3 885	895	13 018	2 538	1 453
XI	31	2	954	7 982	1 085	3 874	976	12 046	3 143	1 552
XII	31	2	1 006	6 296	1 588	2 982	1 099	12 737	2 188	1 466
2016 I	48	23	1 092	5 460	265	3 768	716	10 397	2 899	1 922

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze	
2009	I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010	I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011	I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012	I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013	I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014	I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015	I-XII	28 914	14 224	102 944	14 797	150 192	180 453	78 203	55 960	7 243	6 505
2014	VII	153	356	4 719	666	10 355	27 018	6 724	7 479	884	160
	VIII	3	-	968	914	7 884	14 861	5 999	3 424	805	133
	IX	2	-	2 757	820	10 195	16 379	6 665	4 259	1 119	482
	X	30	-	4 038	1 031	14 596	17 943	6 890	4 933	686	382
	XI	13	445	3 234	915	12 404	15 387	6 019	3 553	631	450
	XII	69	402	4 014	979	12 165	13 293	5 564	2 986	598	510
2015	I	81	296	9 460	914	12 733	12 555	6 685	3 512	673	794
	II	400	45	4 701	910	12 698	15 633	6 388	4 546	518	1 161
	III	1 640	1 814	8 393	986	12 308	14 520	6 841	4 463	601	1 333
	IV	5 589	10 576	15 861	1 002	12 248	14 398	7 443	4 339	539	241
	V	17 730	445	21 053	798	11 651	16 098	6 198	4 632	677	338
	VI	2 678	80	10 019	929	12 452	18 035	5 966	5 860	309	302
	VII	4	7	6 417	1 166	13 511	18 578	6 624	5 051	822	244
	VIII	4	10	1 598	1 356	12 594	12 811	5 533	4 818	764	256
	IX	27	3	6 574	1 954	12 312	16 331	7 172	6 233	590	445
	X	451	3	7 638	1 646	12 817	14 726	6 381	4 749	578	587
	XI	102	522	4 909	2 066	12 408	12 576	5 997	4 443	651	315
	XII	210	422	6 322	1 071	12 460	14 194	6 977	3 315	520	490
2016	I	48	711	7 113	1 258	11 822	14 604	5 741	5 227	551	255

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	II	XII	I	II	Wskaźnik zmian cen	
		2015	2015	2016	2016	roczny	miesięcz.
	Ceny	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%
Ziemniaki	skupu	43,8	46,8	58,1	57,2	130,6	98,5
	targowiskowa	69,1	97,3	99,4	99,3	143,7	99,9
	detaliczna (zł/kg)	0,82	1,21	1,21	1,22	148,8	100,8
	importowa	55,5	100,2	90,0	.	231,8	89,9
	eksportowa	60,5	80,8	120,0	.	244,5	148,6
Relacje cen	skup / targowisko	0,63	0,48	0,58	0,58	90,9	98,6
	targowisko / detal	0,84	0,80	0,82	0,81	96,6	99,1
	skup / detal	0,53	0,39	0,48	0,47	87,8	97,6
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,29	2,57	2,61	2,60	113,5	99,6
	detaliczna (zł/kg)	5,04	4,89	4,89	4,89	97,0	100,0
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,82	8,64	8,58	8,48	96,1	98,8
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,90	34,90	35,10	35,30	98,3	100,6
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	10,06	9,94	9,88	9,88	98,2	100,0

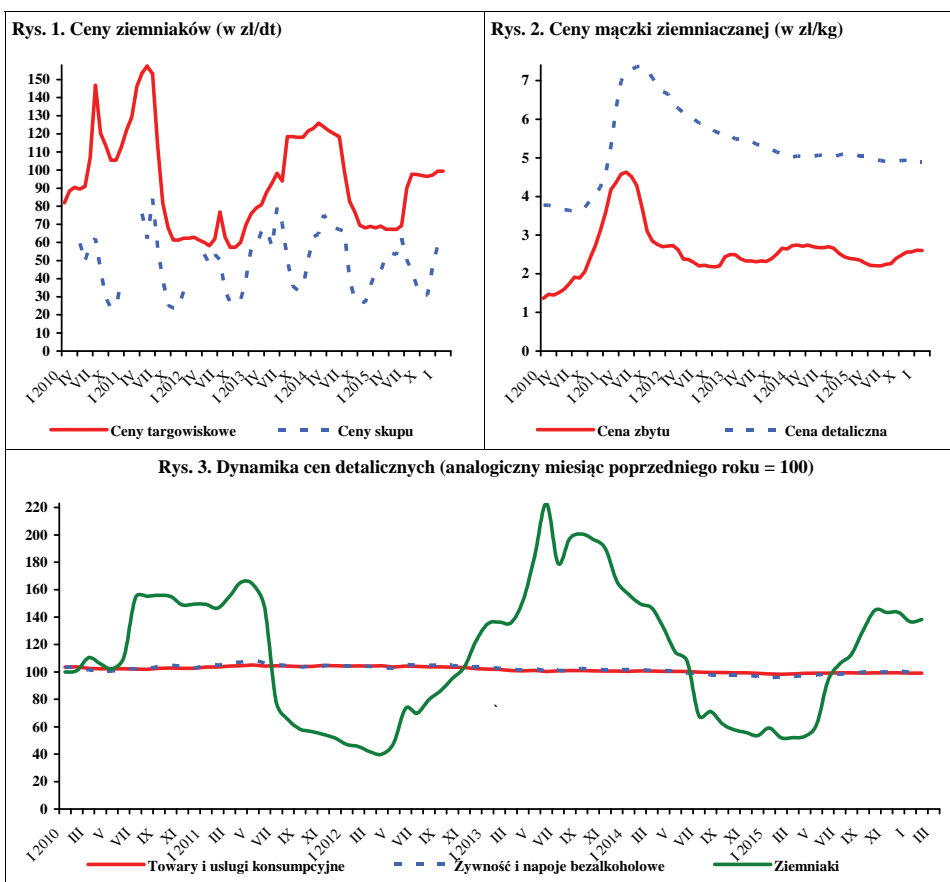
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2015		2016		wsk. zmian cen	
		luty	grudzień	styczeń	luty	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	76,5	105,9	105,0	105,3	137,5	100,2
2	Kujawsko-pomorskie	81,7	94,6	97,0	96,1	117,6	99,1
3	Lubelskie	66,1	91,9	94,2	95,2	144,0	101,1
4	Lubuskie	77,0	96,8	100,8	96,2	124,8	95,3
5	Łódzkie	56,2	87,6	90,9	86,9	154,5	95,6
6	Małopolskie	63,9	83,8	90,4	87,8	137,5	97,2
7	Mazowieckie	59,3	107,8	110,6	111,7	188,3	101,0
8	Opolskie	59,7	106,5	101,3	111,2	186,3	109,7
9	Podkarpackie	72,9	91,2	90,1	90,9	124,6	100,9
10	Podlaskie	62,2	113,6	115,9	116,3	187,0	100,3
11	Pomorskie	88,9	97,5	101,8	100,5	113,0	98,7
12	Śląskie	68,1	99,5	103,3	103,3	151,7	100,0
13	Świętokrzyskie	46,8	77,2	80,8	81,4	173,7	100,7
14	Warmińsko-mazurskie	87,4	112,8	113,3	116,4	133,2	102,8
15	Wielkopolskie	76,3	99,8	99,5	97,5	127,8	98,0
16	Zachodniopomorskie	87,1	105,7	106,4	108,7	124,9	102,2
	maksimum	88,9	113,6	115,9	116,4	X	
	minimum	46,8	77,2	80,8	81,4		
	różnica w %	89,8	47,2	43,4	43,1		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W marcu 2016 r., w porównaniu z lutym br., w skupie na rynek produktów świeżych, wyższe były ceny cebuli (o 2%), a obniżyły się ceny kapusty białej (o 14%), marchwi (o 2%) i buraków ćwikłowych (o 3%). Nie zmieniły się ceny skupu pieczarek. W zakładach przetwórczych obniżyły się ceny skupu cebuli obieranej (o 15%), a ceny skupu buraków utrzymały się na poziomie poprzedniego miesiąca. W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny kapusty pekińskiej (o 3%), a obniżyły się ceny: kapusty białej (o 7%), pietruszki (o 1%) i buraków czerwonych (o 2%). Stabilne były ceny kapusty czerwonej, selerów, porów i cebuli. W handlu hurtowym obniżyły się ceny cebuli (o 17%), ogórków spod oston (o 44%), kapusty białej (o 8%) oraz marchwi i buraków ćwikłowych (po 3%).

W relacji do marca 2015 r. na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) wzrosły ceny: cebuli (o 50-68%), buraków (o 38-51%), kapusty białej (o 19-23%) i marchwi (o 24-29%). Na rynkach hurtowych podniosły się ceny kapusty białej (o 52%), buraków ćwikłowych (o 41%), cebuli (o 65%), marchwi (o 28%), a obniżyły się ceny hurtowe ogórków spod oston (o 34%).

W lutym br., w stosunku stycznia br., wzrosły ceny detaliczne papryki (o 16%), kalafiorów (o 9%), cebuli i marchwi (po 3%), kapusty białej (o 4%) oraz buraków ćwikłowych (o 1%). Obniżyły się ceny pomidorów, porów i selerów (po 1%) oraz pieczarek (o 2%). W relacji do cen detalicznych z lutego 2015r. wzrosły ceny detaliczne marchwi (o 49%), buraków ćwikłowych (o 36%), kapusty białej (o 75%), selerów (o 43%), porów (o 17%), cebuli (o 51%) i papryki (o 27%), a obniżyły się ceny kalafiorów (o 20%), pomidorów (o 9%) i pieczarek (o 1%).

W styczniu br., w stosunku do stycznia 2015 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych zwiększyła się produkcja soku pomidorowego (o 38%) i konserw warzywnych (o 111%), a wyprodukowano mniejszą ilość warzyw mrożonych (o 12%) i marynat (o 17%).

Ekspert warzyw świeżych w styczniu br. wyniósł 28,5 tys. t, a jego wartość 14,8 mln EUR. W porównaniu ze styczniem ub.r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych zmalał o 30%, a jego wartość wzrosła o 15%. Do zmniejszenia eksportu przyczyniło się ograniczenie sprzedaży marchwi (o 69%), kapusty (o 71%), ogórków (o 16%) i kalafiorów (o 55%). W tym czasie wyeksportowano 49,0 tys.t przetworów warzywnych o wartości 39,0 mln EUR. W stosunku do stycznia ub.r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 11%, a jego wartość

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

zwiększyła się o 5%. Mniej o 33% niż w styczniu ub.r. sprzedano marynat i kapusty kwaszonej, eksport suszy obniżył się o 33%, konserw o 15% i mrożonek o 14%.

W styczniu br. zaimportowano 56,7 tys. t warzyw świeżych o wartości 55,0 mln EUR. W relacji do stycznia ub.r. import warzyw świeżych zwiększył się o 4%, a jego wartość obniżyła się o 3%. Wzrost wolumenu importu spowodowany był zwiększeniem przywozu marchwi (4,5-krotnie), pomidorów (o 10%) i czosnku (o 9%). Import przetworów warzywnych wyniósł 18,7 tys. t, a jego wartość 19,6 mln EUR. Wolumen importu przetworów warzywnych wzrósł o 15%, a jego wartość o 13%. Więcej zaimportowano mrożonek (o 60%), suszy (o 44%), marynat (o 16%), kukurydzy konserwowej (o 24%) i konserw (o 28%), a jedynie zakup koncentratu pomidorowego zmalał (o 20%).

W styczniu br., saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było ujemne i wyniosło 20,8 mln EUR. W obrocie świeżymi warzywami zarejestrowano ujemne saldo (40,2 mln EUR), a w obrocie przetworami warzywnymi saldo dodatnie (19,4 mln EUR).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2015 III	0,49	1,25	0,75	1,01	0,51	-	-	-	-	-	4,87
IV	0,62	1,28	1,04	1,56	0,54	-	-	-	6,38	-	4,86
V	1,02	1,40	1,23	1,86	0,56	-	-	-	4,25	2,28	4,70
VI	1,31	1,80	1,47	2,09	0,85	-	2,15	-	2,74	1,53	4,68
VII	1,22	2,16	0,40	1,75	0,73	2,01	1,25	1,08	2,06	1,23	4,85
VIII	0,88	2,01	1,00	1,22	0,65	2,30	1,36	1,02	2,01	1,64	5,03
IX	0,89	1,94	0,87	1,20	0,68	2,58	1,85	-	2,11	2,12	5,58
X	0,93	1,83	0,83	1,14	0,71	-	-	-	3,86	2,39	5,13
XI	0,94	1,85	0,77	1,12	0,71	-	-	-	3,76	1,99	4,59
XII	0,95	1,90	0,87	1,14	0,77	-	-	-	3,90	1,89	4,66
2015 I-XII	0,85	1,62	0,85	1,29	0,65	2,30	1,65	1,02	3,93	1,88	4,94
2016 I	0,93	1,89	0,94	1,22	0,75	-	-	-	-	-	4,75
II	1,02	1,90	1,04	1,27	0,79	-	-	-	-	-	4,56
III	1,04	1,87	0,89	1,25	0,77	-	-	-	10,00	-	4,57
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	102	98	86	98	97	x	x	x	x	x	100
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	212	150	119	124	151	x	x	x	x	x	94

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW,

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2015 III	0,75	0,47	0,26	0,40	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,95	0,51	0,27	0,43	-	-	-	-	-	-	-
V	1,17	0,70	-	0,35	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,23	0,80	-	-	1,16	-	1,73	-	-	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,13	0,74	1,73	1,08	1,90	-	-
VIII	0,89	-	-	-	-	0,75	1,79	1,16	2,38	0,64	-
IX	1,11	0,45	0,34	0,40	-	0,73	1,68	1,13	-	0,64	0,35
X	1,26	0,76	0,34	0,45	-	-	1,69	1,25	-	0,63	-
XI	1,35	0,74	0,35	0,44	-	-	1,80	1,38	-	-	-
XII	1,22	0,77	0,34	0,46	-	-	-	-	-	-	-
2015 I-XII	1,07	0,59	0,31	0,41	1,15	0,74	1,74	1,20	2,14	0,64	0,35
2016 I	1,30	-	-	0,47	-	-	-	-	-	-	-
II	1,35	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-
III	1,15	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	85	x	x	100	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	153	x	x	120	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2015 I	-	-	0,80	0,48	0,33	-	0,52	1,30	0,88	0,47	1,40	0,41	-
II	-	-	0,93	0,58	0,37	-	0,61	1,30	0,89	0,49	1,40	0,41	-
III	-	-	1,41	0,69	0,53	-	0,85	1,49	0,95	0,53	-	0,42	0,35
IV	-	-	2,30	0,96	0,78	-	1,19	1,91	1,09	0,70	-	0,44	0,35
V	3,61	-	1,27	1,12	0,74	-	1,39	2,15	1,32	0,94	-	0,47	0,35
VI	2,38	1,28	0,94	0,74	0,94	-	1,25	-	-	1,08	-	0,47	0,35
VII	1,35	1,21	1,01	0,49	1,25	4,87	1,40	2,73	1,90	0,86	-	0,60	-
VIII	1,25	1,55	1,39	0,53	-	3,65	1,39	-	2,80	0,74	2,00	0,60	-
IX	3,03	1,60	2,23	0,83	1,12	3,24	1,38	3,60	2,00	0,79	2,00	0,64	-
X	4,04	-	1,10	0,74	1,35	3,50	-	-	1,95	0,78	1,75	0,54	0,50
XI	4,20	-	0,96	0,74	1,30	-	1,05	2,70	1,85	0,77	1,80	0,50	0,40
XII	-	-	1,03	0,73	1,30	-	1,07	2,87	1,85	0,78	1,80	0,55	0,55
2015 I-XII	2,84	1,41	1,28	0,72	0,91	3,82	1,10	2,23	1,59	0,74	1,74	0,50	0,41
2016 I	-	-	1,34	0,83	1,59	-	1,08	3,00	2,04	0,85	2,28	0,62	0,58
II	-	-	1,50	0,91	1,70	-	1,09	3,02	2,20	0,89	2,75	0,59	0,58
III	-	-	1,54	0,85	1,70	-	1,10	3,00	2,20	0,89	2,75	0,58	0,58
Wskaźnik zmian w %													
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	x	x	103	93	100	x	101	99	100	100	100	98	100
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	x	x	109	123	321	x	129	201	232	168	x	138	166

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2015 I	3 046	39 202	18 211	2 367
II	3 305	43 360	17 451	2 357
III	3 746	41 414	18 870	3 214
IV	3 142	31 305	15 563	2 247
V	3 596	30 087	14 032	2 442
VI	2 857	37 002	16 327	2 588
VII	2 494	52 695	22 197	11 223
VIII	4 019	53 020	22 154	12 469
IX	3 519	64 516	32 915	9 331
X	3 082	72 137	27 156	6 487
XI	2 903	59 341	26 597	4 279
XII	1 949	43 353	18 156	2 877
2015 I-XII	37 658	567 432	249 629	61 881
2016 I	2 689	38 317	38 317	2 398
Wskaźnik zmian w %				
<u>I 2016</u> <u>XII 2015</u>	138	88	211	83

*/w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014		2015												2016		I 2016 I 2015 (%)
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	
Warzywa ogółem	29315	526093	40716	36155	41457	38742	40254	40319	42201	45236	41661	36537	28396	25385	457059	28532	70
Cebula	6985	124889	10439	11347	15029	14343	10238	6381	6462	8415	9027	9617	10173	8330	119801	10378	99
Kapusta	5634	75298	9629	9581	10511	10703	4697	2469	3000	2153	1753	3059	3521	2922	63998	2832	29
Marchew	4366	42339	5700	4120	3079	1978	2396	2047	2288	1651	1301	1494	1433	1715	29201	1780	31
Ogórki	361	10139	488	65	275	560	803	910	1304	1691	928	307	171	444	7945	411	84
Pomidory	1111	99337	377	502	700	4181	12217	15612	15258	15401	14758	10143	4283	2560	95991	1132	301
Kalafiory	477	30693	560	511	556	376	825	5307	6066	4610	2432	2659	2128	530	26560	250	45
Przetwory ogółem	50356	613174	55300	57929	64313	54695	50509	50877	51355	47719	59377	62360	62863	52339	669637	48971	89
Susze	2148	28592	2738	2967	2928	2129	2700	2592	2859	2362	4989	3344	3162	1742	34511	1832	67
Marynaty	4057	44529	3149	3118	4444	3487	3623	3258	3726	3262	4480	4583	5332	4562	47024	3527	112
Konserwy	5667	63568	4221	5008	5386	4228	3486	4186	4402	4362	6121	6824	6376	4904	59504	3581	85
-kapusta kwasz.	1242	8759	1021	859	1140	939	712	711	569	366	620	916	1033	1061	9947	686	67
Mrożonki	32146	390127	38131	39122	42337	37372	32898	34135	31758	31139	37341	40092	39569	30883	434777	32821	86
Pieczarki i ich przetwory	23174	277707	24164	23340	28738	22780	24645	23054	22201	20018	22735	25329	26028	26117	289148	17093	71
Warzywa ogółem	11079	258283	12820	11902	14960	17956	27776	26242	21615	26282	32201	24748	15074	14765	246341	14763	115
Cebula	2987	46950	3427	3699	4552	4201	3991	3122	2953	3443	3720	4211	4279	3805	45402	3931	115
Kapusta	749	13856	1402	1476	1981	2255	1437	722	676	548	613	906	1011	996	14023	1007	72
Marchew	927	9813	1261	1079	966	868	1004	830	1005	583	482	600	526	724	9928	735	58
Ogórki	322	7830	384	76	368	629	748	610	871	1283	792	307	197	356	6621	366	95
Pomidory	1095	75324	444	467	696	4695	11295	10494	7844	8922	15101	10492	3176	2430	76055	1106	249
Kalafiory	294	17408	367	269	376	267	558	2608	3020	2685	1606	1815	1229	319	15120	220	60
Przetwory ogółem	35055	452030	37293	39970	46279	37884	38781	39115	38914	35253	42744	47111	47606	39457	490407	38979	105
Susze	3408	49420	4554	5180	5100	3478	4657	4808	4573	4335	5161	5479	5069	4309	56703	4987	110
Marynaty	3703	39678	2687	2827	3883	3025	3334	2964	3890	2923	4288	4316	4909	4368	43415	3401	127
Konserwy	5390	64496	3991	4793	5571	4275	4199	4788	4808	4529	6190	6996	6528	5228	61896	3929	98
-kapusta kwasz.	724	5545	559	525	689	548	537	486	369	259	443	691	790	836	6731	501	90
Mrożonki	16209	213160	19252	19596	22397	19487	18191	19292	17029	16534	20093	22536	22633	18266	235307	19286	100
Pieczarki i ich przetwory	32909	397933	34510	32182	40714	32589	36866	33989	32206	30423	34539	37533	37484	36676	419711	26264	76

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												2015												2016		I/2016 I/2015 (%)
	I-XII											I-XII											I				
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	XI	XII	I	I									
Warzywa ogółem	53559	536315	54711	55721	72725	62570	49360	36379	25689	15355	17764	26563	47364	55047	519248	56673	56673	104									
Cebula	6873	101302	5391	5480	7492	6133	8841	8021	5805	2629	3545	6543	5109	4533	69523	3538	3538	66									
Kapusta	25	14744	1566	222	1655	5349	1307	430	20	596	3936	2669	333	163	18245	454	454	29									
Marchew	290	20081	578	1495	3411	4116	6698	8502	1706	41	115	192	282	904	28041	2603	2603	450									
Ogórki	7554	47244	8254	5111	5917	1762	717	2420	5158	4947	2284	3538	6744	7234	54085	7503	7503	91									
Pomidory	18161	148339	16719	19389	22305	17251	11791	7607	6304	2954	2599	3655	13588	18172	142334	18324	18324	110									
Papryka	5274	54003	6094	6091	6779	4924	5281	4337	4179	647	502	2040	5563	5224	51661	4892	4892	80									
Czosnek	461	5890	408	473	461	1562	539	261	206	148	808	398	504	411	6179	446	446	109									
Przetwory ogółem	20769	219510	16276	18667	21447	18038	16416	16416	19502	17477	23207	25798	24692	24819	245884	18671	18671	115									
Mrożonki	4052	44324	2834	3319	3304	3295	3492	3137	3488	3237	5042	5348	4960	4546	46002	4539	4539	160									
Susze	2858	25007	901	1148	1249	1177	1236	1225	1690	1673	1935	3343	2426	2041	20045	1298	1298	144									
Marynaty	1499	15077	1049	1304	1504	1141	1201	906	1139	1175	1395	1798	1993	1572	16177	1213	1213	116									
Konserwy	4558	43144	2755	3574	5824	3368	2696	2502	3458	2672	4069	5361	6231	5698	48207	3532	3532	128									
-kukurydza konserw.	1990	16930	862	1448	2590	994	615	759	1373	839	1724	2679	3168	2478	19529	1067	1067	124									
Koncentrat pomid.	5051	61869	5607	6348	6143	7530	6262	5324	5285	4698	6203	6181	5557	6919	72058	4477	4477	80									
Warzywa ogółem	47119	429003	56652	56322	70929	64182	48016	27432	18307	9703	11654	22184	41863	49681	476926	54974	54974	97									
Cebula	884	2773	711	967	1626	1286	2128	2078	1488	588	781	1155	1106	859	14773	794	794	112									
Kapusta	25	2548	298	81	559	2928	565	171	7	182	583	291	66	54	5786	140	140	47									
Marchew	206	936	299	509	1280	1927	3295	3320	746	58	112	157	198	412	12312	1046	1046	350									
Ogórki	4929	1402	6134	5694	5995	1670	497	1128	2354	1908	1064	2685	5310	5120	39560	5836	5836	95									
Pomidory	18450	21615	21351	21902	25110	21455	12600	7495	4902	2571	3281	5726	13983	19739	160116	19868	19868	93									
Papryka	6517	9738	8080	7181	10145	9928	12978	7115	5361	764	469	2986	6264	6472	77742	7704	7704	95									
Czosnek	639	1168	481	567	674	1952	803	555	418	383	1152	741	900	841	9467	847	847	176									
Przetwory ogółem	21636	224786	17309	19835	24162	22629	20129	18244	20585	17673	24240	24658	23792	24745	258001	19590	19590	113									
Mrożonki	3142	3454	2233	2661	2493	2404	2430	2505	2615	2433	3742	4007	3545	3485	34554	3168	3168	142									
Susze	3259	3760	2357	2732	3687	4139	3022	2881	3155	2540	3073	3224	3216	2943	36968	2533	2533	107									
Marynaty	1682	1429	1181	1481	1581	1384	1431	1097	1410	1312	1562	1930	2267	1785	18420	1435	1435	122									
Konserwy	6125	5207	3378	4470	7267	4626	4131	3486	4685	3675	5578	6343	6740	7021	61401	4920	4920	146									
-kukurydza konserw.	2146	1704	808	1486	2600	1047	641	804	1348	862	1680	2580	2974	2370	19200	1071	1071	133									
Koncentrat pomid.	4742	4370	5386	5721	5943	7248	6115	5171	4774	4392	5878	5614	4935	5768	66945	4176	4176	78									

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2014 XII	0,43	0,13	0,21	0,89	0,99	0,62	1,46	0,82	0,62	0,35
2014 I-XII	0,39	0,19	0,23	0,89	0,85	0,63	1,45	0,84	0,65	0,49
2015 I	0,33	0,15	0,22	0,79	1,18	0,66	1,45	0,81	0,55	0,42
II	0,33	0,15	0,26	1,16	0,93	0,53	1,40	0,87	0,61	0,40
III	0,30	0,19	0,31	1,34	0,99	0,68	1,42	0,83	0,60	0,48
IV	0,29	0,21	0,44	1,12	1,12	0,71	1,42	0,84	0,58	0,47
V	0,39	0,31	0,42	0,93	0,92	0,68	1,51	0,92	0,75	0,51
VI	0,49	0,29	0,41	0,67	0,67	0,49	1,51	0,86	0,68	0,49
VII	0,46	0,23	0,44	0,67	0,51	0,50	1,47	1,09	0,65	0,44
VIII	0,41	0,25	0,35	0,76	0,58	0,58	1,59	0,89	0,71	0,45
IX	0,41	0,35	0,37	0,85	1,02	0,66	1,58	0,93	0,71	0,36
X	0,44	0,30	0,40	1,00	1,03	0,68	1,54	0,89	0,75	0,39
XI	0,42	0,29	0,37	1,15	0,74	0,58	1,50	0,86	0,76	0,37
XII	0,46	0,34	0,42	0,80	0,95	0,60	1,47	0,91	0,79	0,32
2015 I-XII	0,39	0,25	0,37	0,94	0,89	0,61	1,49	0,89	0,68	0,43
2016 I	0,38	0,36	0,41	0,89	0,98	0,88	1,54	0,91	0,73	0,47
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2016</u> XII 2015	83	106	98	111	103	147	105	100	92	147
<u>I 2016</u> XII 2015	115	240	186	113	83	133	106	112	133	112

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych FM

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2014 XI	0,63	0,31	0,69	0,67	5,93	-	5,93	4,33	2,94
XII	0,67	0,35	0,72	0,66	-	-	6,38	4,21	-
2014 I-XII	1,13	0,77	0,86	0,94	3,12	1,73	4,67	4,23	2,35
2015 I	0,70	0,53	0,81	0,67	-	-	10,58	-	-
II	0,71	0,67	0,87	0,66	-	-	10,94	-	-
III	0,77	0,79	1,09	0,69	10,47	-	10,47	12,45	-
IV	0,86	1,13	1,71	0,72	-	-	4,22	7,61	-
V	1,07	1,50	1,97	0,79	-	-	3,00	4,42	-
VI	1,46	1,64	2,13	0,97	2,20	-	1,95	2,94	2,16
VII	1,57	1,57	1,92	1,06	1,94	-	2,05	2,07	1,70
VIII	1,20	0,98	1,37	0,98	2,47	2,00	2,50	1,73	2,44
IX	1,17	1,21	1,39	0,94	2,01	1,35	2,67	3,05	3,05
X	1,24	1,14	1,34	0,92	-	-	3,35	4,32	4,25
XI	1,26	0,97	1,29	0,93	-	-	4,50	3,78	-
XII	1,26	0,94	1,32	0,92	-	-	6,17	4,76	-
2015 I-XII	1,11	1,09	1,43	0,85	3,82	1,68	5,20	4,71	2,72
2016 I	1,28	1,30	1,45	1,08	-	-	12,33	-	-
II	1,29	1,30	1,43	1,00	-	-	12,40	-	-
III	1,27	1,20	1,39	0,97	-	-	6,92	13,18	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>III 2016</u> II 2015	98	92	97	97	x	x	56	x	x
<u>III 2016</u> II 2015	165	152	128	141	x	x	66	x	x

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2015 I	3,50	10,39	3,45	3,09	3,31	5,01	2,09
II	3,47	10,69	3,50	3,01	3,36	4,99	2,11
III	3,42	10,61	3,47	2,95	3,37	5,06	2,09
IV	3,42	10,56	3,46	2,94	3,38	5,05	2,10
V	3,47	10,60	3,45	2,95	3,41	5,04	2,14
VI	3,50	10,63	3,31	2,88	3,31	5,00	2,13
VII	3,52	10,54	3,34	2,92	3,38	4,96	2,15
VIII	3,63	10,31	3,35	2,97	3,43	4,98	2,15
IX	3,76	10,37	3,45	3,04	3,49	4,96	2,17
X	3,73	9,94	3,53	3,06	3,50	4,85	2,14
XI	3,77	9,95	3,51	3,10	3,57	4,84	2,14
XII	3,79	9,97	3,45	3,09	3,57	4,68	2,13
2015 I-XII	3,58	10,38	3,44	3,00	3,42	4,95	2,13
I	3,82	9,94	3,29	3,17	3,61	4,69	2,59
Wskaźnik zmian w %							
I 2016 XII 2015	101	100	95	103	101	100	122
I 2016 XII 2015	109	96	95	103	109	94	124

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły*	Pieczarki
2014 I-XII	2,22	1,34	1,75	1,80	4,06	4,46	8,91	6,09	4,13	4,81	7,63
2015 I	1,51	0,95	1,50	1,33	3,22	4,31	9,61	8,04	-	7,41	7,62
II	1,53	1,14	1,62	1,39	3,22	4,54	9,62	8,13	-	7,63	7,53
III	1,52	1,24	1,88	1,39	3,30	4,85	9,49	7,66	-	6,82	7,46
IV	1,54	1,52	2,47	1,39	3,44	5,30	11,77	8,23	-	6,40	7,37
V	1,87	1,93	3,18	1,45	3,81	5,29	16,00	6,55	6,16	5,36	7,33
VI	2,73	2,16	3,56	2,07	4,42	5,43	11,03	4,66	3,77	3,71	7,43
VII	2,89	2,48*	3,35	2,36	5,55	5,24	9,34	3,64	3,30	2,89	7,48
VIII	2,42	2,65*	2,53	1,99	5,59	5,11	5,71	3,08	3,37	3,09	7,56
IX	2,20	1,94	2,40	1,87	5,37	4,97	5,16	4,14	3,72	4,10	7,79
X	2,19	1,85	2,33	1,83	4,93	5,09	5,69	5,51	4,73	4,36	7,64
XI	2,19	1,83	2,32	1,81	4,72	5,04	8,23	5,62	-	4,51	7,58
XII	2,20	1,83	2,25	1,80	4,66	5,02	8,59	6,61	-	4,36	7,65
2015 I-XII	2,07	1,64	2,45	1,72	4,35	5,02	9,19	5,99	4,18	5,05	7,54
I	2,24	1,93	2,34	1,88	4,66	5,34	10,53	7,51	-	5,60	7,64
II	2,31	2,00	2,42	1,89	4,62	5,30	12,18	7,43	-	6,08	7,47
Wskaźnik zmian w %											
I 2016 II 2016	103	104	103	101	99	99	116	99	x	109	98
II 2016 II 2015	151	175	149	136	143	117	127	91	x	80	99

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczap	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2014 I-XII	5,86	15,30	8,56	9,42	8,40	10,35	3,87	6,25	9,14	4,20
2015 I	5,66	15,05	8,60	9,40	8,48	10,40	3,78	6,28	9,06	4,11
II	5,54	15,00	8,44	9,40	8,46	10,45	3,80	6,33	9,11	4,13
III	5,50	14,85	8,52	9,32	8,40	10,45	3,76	6,30	9,14	4,11
IV	5,52	14,75	8,48	9,26	8,36	10,50	3,82	6,23	9,00	4,18
V	5,54	14,65	8,54	9,38	8,42	10,45	3,83	6,28	9,00	4,21
VI	5,56	14,60	8,52	9,46	8,44	10,45	3,82	6,33	8,94	4,22
VII	5,59	14,70	8,52	9,42	8,44	10,50	3,80	6,28	9,03	4,22
VIII	5,60	14,55	8,54	9,50	8,48	10,40	3,82	6,23	8,97	4,23
IX	5,57	14,50	8,48	9,40	8,48	10,50	3,79	6,25	9,00	4,22
X	5,61	14,65	8,40	9,50	8,48	10,45	3,80	6,23	9,11	4,21
XI	5,62	14,55	8,48	9,36	8,40	10,45	3,80	6,23	8,97	4,19
XII	5,66	14,65	8,50	9,48	8,26	10,40	3,77	6,10	8,77	4,14
2015 I-XII	5,58	14,71	8,50	9,41	8,43	10,45	3,80	6,26	9,01	4,18
I	5,96	14,65	8,46	9,50	8,72	10,55	3,79	6,20	8,97	4,14
II	5,99	14,95	8,44	9,48	8,78	10,70	3,79	6,23	9,00	4,08
Wskaźnik zmian w %										
I 2016	101	102	100	100	101	101	100	100	100	99
II 2016	108	100	100	101	104	102	100	98	99	99

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

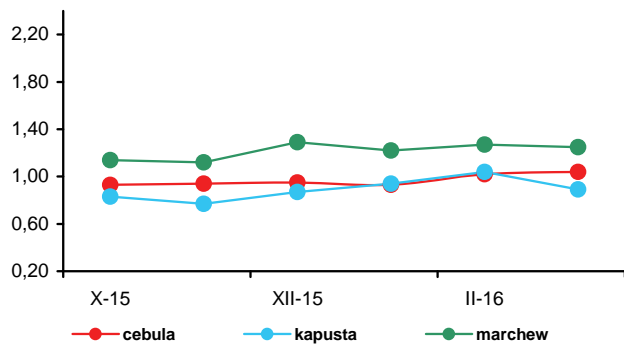
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

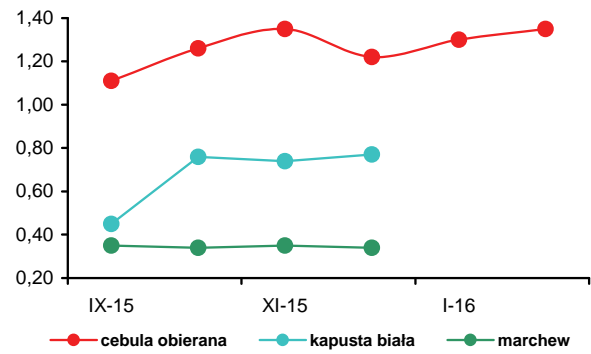
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2014 IX	64	61	48	49	-	-
X	66	60	49	48	-	-
XI	72	58	46	44	-	-
XII	78	55	47	38	-	-
2015 I	65	68	45	46	-	-
II	68	72	55	44	48	52
III	79	85	85	42	-	-
IV	85	89	88	46	59	-
V	87	87	85	44	44	41
VI	85	79	75	45	58	45
VII	88	88	81	49	65	61
VIII	89	86	82	51	-	-
IX	88	91	81	50	-	-
X	81	87	76	53	-	-
XI	79	80	75	48	-	-
XII	81	85	77	55	-	-
2016 I	85	88	78	51	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

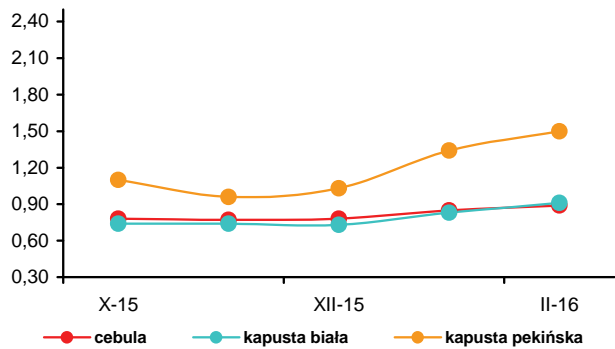
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

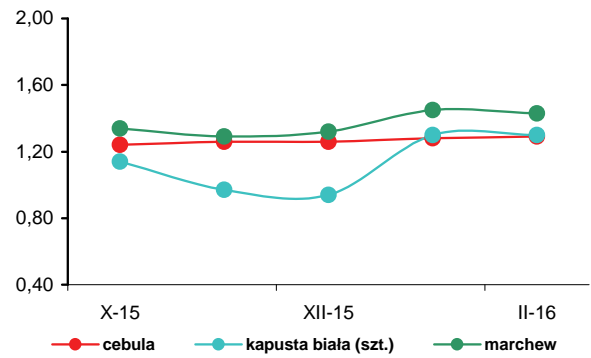
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

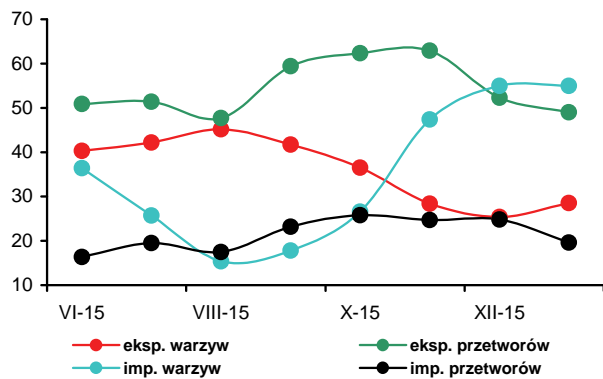
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

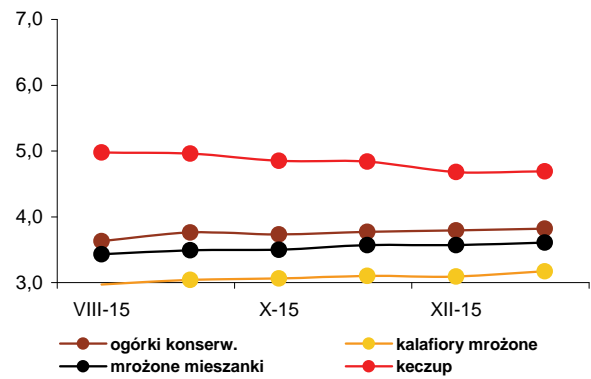
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

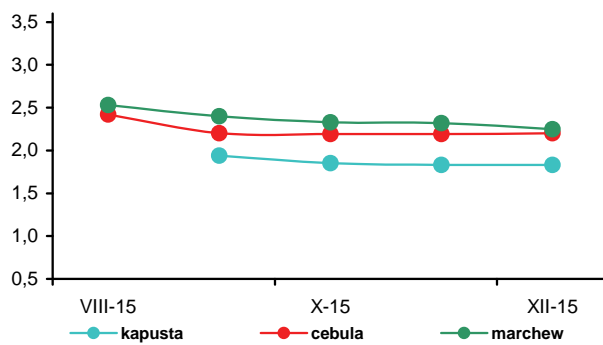
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

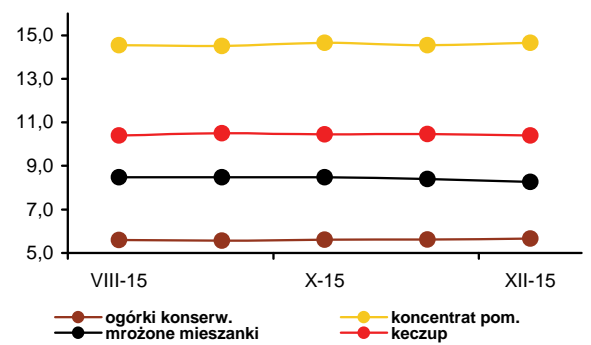
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

Na początku lutego br. (wg szacunków World Apple and Pear Association) zapasy jabłek w UE wynosiły 3,67 mln ton i były większe o 0,3%, a w Polsce wynosiły 1,07 mln ton, czyli o 5% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, a na początku marca spadły do 840 tys. ton, wobec 724 tys. ton w 2015 r. Największe od wielu lat krajowe zapasy jabłek i brak dużego rynku zbytu jakim była Rosja przyczyniły się do stagnacji cen w połowie kwartału i powolnego

obniżania się cen skupu owoców pod koniec marca br.

W marcu 2016 r., w porównaniu z marcem poprzedniego roku, średnie ceny oferowane za jabłka przez firmy eksportujące były mniejsze o 8%, a zakłady przetwórcze za jabłka do tłoczenia płaciły o 21% mniej. Natomiast ceny jabłek na rynkach hurtowych były wyższe o 15%, a w spółdzielniach ogrodniczych o 8%. Cena gruszek na rynku hurtowym (częściowo pochodzących z importu) nie zmieniła się, a w skupie w spółdzielniach ogrodniczych gruszki potaniały o 17%. Na rynkach hurtowych podrożały cytryny (o 47%), winogrona (o 15%) oraz mandarynki i pomarańcze (po 3%). Potaniały jedynie banany (o 4%).

W marcu br. w porównaniu z lutym 2016 r. ceny jabłek w spółdzielniach ogrodniczych nie zmieniły się. Na rynkach hurtowych jabłka potaniały o 3%, w skupie na eksport o 7%, a ceny surowca do tłoczenia na sok obniżyły się o 10%. Gruszki na rynkach hurtowych były tańsze o 2%, a w spółdzielniach ogrodniczych podrożały o 8%. Na rynkach hurtowych wzrosły ceny winogron (o 9%), mandarynek (o 4%), bananów (o 3%), oraz pomarańcz (o 2%). Potaniały natomiast cytryny (o 3%).

Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w lutym 2016 r. w relacji do lutego 2015 r. zwiększyły się o 13,6%, przy stabilnych cenach żywności i napojów bezalkoholowych. Najbardziej wzrosły ceny jabłek (o 33,7%), podrożały też owoce jagodowe (o 27,1%), pestkowe (o 13,4%), cytrusowe (o 11,4%), a także owoce suszone i orzechy (o 4,0%). Nie zmieniły się ceny bananów. Przetwory owocowe były droższe o 4,5%, a owoce mrożone potaniały o 2,5%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w styczniu 2016 r. w relacji do stycznia 2015 r. była mniejsza o 19%. Produkcja soków pitnych produkowanych z jabłek zmniejszyła się o 43%,

wytwarzanych z owoców cytrusowych o 17%, a pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych o 7%. Mniejsza była także produkcja soków zagęszczonych (o 61%), dżemów (o 48%), owoców mrożonych (o 12%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 7%).

Wolumen eksportu przetworów owocowych w styczniu 2016 r. wobec stycznia 2015 r. był mniejszy o 14%, a owoców świeżych o 25%. O zmniejszeniu eksportu owoców świeżych zdecydował głównie spadek zagranicznej sprzedaży jabłek (o 30%). W grupie przetworów owocowych największe znaczenie miało ograniczenie eksportu zagęszczonego soku jabłkowego (o 35%), a także mrożonek owocowych (o 4%). W wyniku wzrostu cen eksportowych owoców świeżych wpływy z ich sprzedaży za granicą zwiększyły się o 2% do 42,1 mln euro. Z powodu wyższych cen eksportowych skoncentrowanego soku jabłkowego, mrożonek owocowych i dżemów, wpływy z eksportu przetworów owocowych podniosły się do 87,1 mln euro. Import owoców świeżych zmniejszył się o 6% do 121,2 tys. ton, w wyniku spadku przywozu owoców cytrusowych (o 13%) oraz winogron (o 35%), przy zwiększonym imporcie bananów (o 16%). Import przetworów owocowych zwiększył się o 1% do 34,0 tys. ton. Ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 27,9 mln euro, wobec ujemnego 15,9 mln euro w styczniu 2015 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2015 I	0,73	2,41	-	-	-	-	-
II	0,75	2,79	-	-	-	-	-
III	0,97	3,15	-	-	-	-	-
IV	1,39	3,65	-	-	-	-	-
V	2,01	4,49	9,13	-	-	-	-
VI	2,01	3,50	3,29	-	-	-	-
VII	2,02	-	3,91	4,00	4,55	1,83	2,18
VIII	1,49	1,95	-	3,00	3,48	1,66	1,55
IX	1,38	1,96	-	-	-	1,69	1,72
X	1,13	2,17	-	-	-	-	2,66
XI	1,11	2,37	-	-	-	-	3,03
XII	1,10	2,37	-	-	-	-	-
2015 I-XII	1,34	2,80	3,52	3,88	4,02	1,73	2,23
2016 I	1,08	2,42	-	-	-	-	-
II	1,05	2,44	-	-	-	-	-
III	1,05	2,63	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	100	108	x	x	x	x	x
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	108	83	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki i bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tloczenia	Śliwki do mrożenia
2015 I	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015 II	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	2,72	1,64	1,60	0,80	5,55	-	-	-	-
VII	0,33	2,58	-	1,70	0,62	5,22	-	1,76	1,31	-
VIII	0,35	-	-	-	-	7,72	0,75	1,63	1,03	1,04
IX	0,50	-	-	-	-	9,95	0,92	-	-	1,56
X	0,51	-	-	-	-	10,15	-	-	-	1,73
XI	0,44	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015 I-XII	0,38	2,65	1,64	1,65	0,71	7,72	0,84	1,70	1,17	1,44
2016 I	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	90	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	79	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2015 I	0,61	1,11	0,98	0,50	0,54	0,55	0,57	2,21	2,20	-	-	-
II ^a	0,69	1,20	1,00	0,63	0,61	0,67	0,67	2,45	2,40	-	-	-
III ^a	0,96	1,35	1,20	0,99	0,94	0,97	0,95	-	-	-	-	-
IV ^a	1,47	2,00	1,68	1,57	1,51	1,51	1,51	-	-	-	-	-
V ^a	1,80	2,45	2,05	1,95	1,88	1,89	1,89	-	-	-	-	-
VI ^a	1,68	2,50	2,00	1,79	1,75	1,76	1,77	-	-	4,52	6,50	-
VII ^a	1,80	-	-	1,86	1,87	1,83	1,80	-	-	9,00	6,56	-
VIII	1,33	-	-	1,88	1,88	1,85	-	1,80	-	10,00	7,50	1,38
IX	1,04	1,46	1,30	0,98	0,98	0,98	0,96	1,85	1,83	-	-	1,90
X	0,92	1,35	1,15	0,86	0,86	0,97	0,95	1,83	2,13	-	-	2,38
XI	0,94	1,41	1,26	0,93	0,91	0,98	0,94	2,00	2,50	-	-	-
XII	0,94	1,59	1,35	0,95	0,92	0,97	0,99	2,13	2,50	-	-	-
2015 I-XII	1,18	1,64	1,40	1,24	1,22	1,24	1,18	2,04	2,26	7,84	6,85	1,89
2016 I	0,93	1,54	1,35	0,90	0,89	0,95	0,98	2,17	2,50	-	-	-
II ^a	0,95	1,52	1,36	0,86	0,89	0,95	0,98	2,22	2,50	-	-	-
III ^a	0,88	1,41	1,35	0,89	0,87	0,94	0,98	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>III 2016</u> II 2016	93	93	99	103	98	99	100	x	x	x	x	x
<u>III 2016</u> III 2015	92	104	113	90	93	97	103	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2014 I-XII	130 391	116 189	335 171	315 320	350 755	45 120	61 779
2015 I	13 341	10 801	25 716	18 863	16 271	3 155	4 564
II	7 364	7 836	25 107	14 497	17 996	3 372	4 247
III	9 576	12 631	29 288	17 071	18 027	3 695	5 228
IV	9 610	11 510	22 786	9 033	16 573	3 522	4 819
V	13 166	10 110	25 290	5 556	15 282	2 567	4 814
VI	10 346	10 556	26 152	6 621	84 335	3 092	5 003
VII	9 509	9 752	40 985	15 498	106 367	2 836	5 941
VIII	9 993	10 208	40 672	20 519	56 033	2 656	5 153
IX	21 674	11 123	37 539	44 874	32 899	3 285	4 733
X	28 297	10 847	31 794	84 478	19 268	3 140	4 897
XI	21 675	11 323	28 166	65 288	15 994	1 646	5 553
XII	15 820	14 309	26 532	12 968	14 084	1 483	4 627
2015 I-XII	170 371	131 006	360 027	315 266	413 129	34 449	54 576
2016 I	7 598	8 992	23 844	7 383	14 327	1 627	4 227
Wskaźniki zmian (%)							
<u>I 2016</u> XII 2015	48	63	90	57	102	110	91
<u>I 2016</u> I 2015	57	83	93	39	88	52	93

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014		2015*												2016*		$\frac{I\ 2016}{I\ 2015}$ (%)
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	
Owoce świeże	89 058	1 370 263	145 105	143 148	152 750	120 669	125 584	82 400	68 185	39 506	37 135	46 783	71 629	80 069	1 112 962	108 779	75
Jablka	66 853	1 096 055	126 027	132 588	141 698	111 622	116 753	58 070	28 452	15 069	18 617	34 403	51 843	53 659	888 800	88 369	70
Gruszki	2 417	37 015	5 119	1 802	2 819	2 055	859	452	286	499	2 314	3 425	4 196	3 377	27 204	6 786	133
Truskawki	114	19 412	232	368	381	327	382	10 254	3 018	359	265	335	363	118	16 402	119	51
Śliwki	3	12 474	5	5	46	63	24	184	347	2 902	2 567	445	34	8	6 631	10	202
Maliny	349	18 193	660	289	360	282	203	147	4 907	4 382	5 109	1 045	330	144	17 858	181	27
Wiśnie	-	8 323	43	-	-	-	-	851	8 345	3 068	97	30	-	43	12 476	153	357
Przetwory owocowe	74 648	870 656	76 032	78 654	89 279	77 006	70 274	79 391	83 501	76 664	74 640	84 097	85 712	62 193	937 443	65 571	86
Zagęszczony sok jabłkowy	28 752	261 931	28 787	27 990	30 069	25 007	21 164	22 456	22 895	17 406	16 968	29 013	30 255	17 729	289 739	18 656	65
Truskawki w puszkach	468	6 949	588	614	676	723	653	620	695	895	642	680	733	585	8 104	677	115
Wiśnie w puszkach	377	5 107	557	444	477	364	310	408	458	757	352	408	464	242	5 240	335	60
Dżemy	2 739	32 521	2 048	2 389	2 355	1 987	1 972	2 485	2 858	2 864	3 479	2 839	2 581	2 314	30 172	2 114	103
Mrożonki	21 234	322 729	28 226	30 951	35 993	30 887	30 371	32 284	34 534	33 263	30 456	28 640	28 767	19 556	363 930	27 163	96
Owoce świeże	32 690	612 853	41 347	41 762	50 772	49 170	58 855	47 720	57 049	52 937	46 415	28 573	33 390	38 088	546 078	42 130	102
Jablka	15 965	351 592	27 766	31 991	39 886	40 143	49 525	25 462	12 666	5 119	6 150	11 640	17 501	18 268	286 117	26 725	96
Gruszki	1 012	18 260	2 257	888	1 866	1 428	517	241	195	295	1 207	1 792	2 051	1 686	14 423	2 972	132
Truskawki	84	19 363	203	341	428	242	531	9 591	2 803	993	279	329	289	118	16 147	221	109
Śliwki	11	6 152	11	8	94	109	41	156	256	1 668	1 610	358	28	9	4 347	20	179
Maliny	724	26 197	1 175	594	711	621	424	498	7 338	8 843	13 893	3 402	1 238	533	39 270	686	58
Wiśnie	-	5 803	30	-	-	-	-	597	4 978	1 819	69	29	-	48	7 568	140	473
Przetwory owocowe	77 216	1 090 891	84 679	86 846	98 871	85 406	80 927	94 943	97 093	97 204	105 347	113 302	104 344	76 842	1 125 804	87 086	103
Zagęszczony sok jabłkowy	23 668	275 911	23 616	22 751	25 211	21 372	18 181	19 189	19 087	15 311	16 354	31 448	32 423	20 068	265 009	22 133	94
Truskawki w puszkach	651	9 839	829	875	927	1 106	932	888	945	1 163	845	1 020	1 012	796	11 339	965	116
Wiśnie w puszkach	476	6 567	779	519	622	440	403	490	543	793	475	494	561	366	6 485	395	51
Dżemy	3 978	52 796	3 107	3 782	3 871	3 130	3 099	4 068	4 381	5 241	7 620	5 424	4 742	3 873	52 340	3 872	125
Mrożonki	26 985	413 709	35 034	36 713	43 314	37 191	36 640	37 321	39 093	41 298	40 520	38 040	35 593	25 326	446 083	35 816	102

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014		2015*												2016*		I 2016 I 2015 (%)
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	
Owoce świeże	146 124	1 417 247	128 756	112 642	121 764	103 455	104 324	105 591	144 506	152 263	99 135	106 669	117 468	137 473	1 434 047	121 197	94
Banany	27 318	329 658	31 431	32 707	33 523	32 018	33 180	24 668	31 730	33 974	23 423	33 264	34 845	32 549	377 312	36 476	116
Owoce cytrusowe	92 421	475 944	74 443	56 670	56 505	40 068	26 343	13 794	14 435	14 032	14 360	29 972	48 634	81 482	470 740	64 451	87
Brzoskwinie i nekt.	49	123 192	9	44	105	175	3 738	17 444	35 565	35 516	15 648	1 744	9	11	110 009	5	59
Winogrona	4 574	105 279	3 945	4 948	5 847	6 032	4 193	1 561	5 356	16 322	19 533	16 421	9 469	3 774	97 401	25 45	65
Arbuzy	227	120 414	306	472	1 416	2 561	10 285	28 522	36 662	31 786	7 423	1 077	659	306	121 475	350	114
Jabłka	948	20 807	763	965	2 134	2 163	3 095	3 610	3 464	2 186	1 515	3 780	1 983	757	26 415	472	62
Przetwory razem	42 402	355 215	33 776	33 589	36 036	27 229	23 614	26 759	34 703	30 396	37 282	31 860	33 373	30 609	379 227	34 038	101
Soki zagęszczone	25 804	176 696	20 799	19 685	18 858	14 053	10 447	13 455	13 780	12 649	16 261	13 882	14 514	12 583	180 968	19 907	96
-sok pomarańczowy	3 932	33 545	2 633	2 215	3 163	2 921	2 547	2 528	2 473	2 492	2 366	2 188	2 585	3 658	31 770	2 397	91
Mrożonki	3 371	42 099	2 427	3 411	2 916	3 085	3 227	3 583	7 917	6 693	8 222	4 981	4 816	4 098	55 377	3 073	127
Susze	1 267	14 290	1 272	1 103	1 647	947	684	794	590	1 212	1 920	2 176	2 715	1 843	16 903	796	63
Dżemy	743	8 956	581	893	1 034	910	627	710	851	1 073	1 086	880	995	862	10 501	10 58	182
Przetwory puszkow.	11 035	111 066	8 482	8 189	11 464	8 137	8 562	8 085	11 439	8 679	9 616	9 654	10 154	11 004	113 464	8 984	106
-ananasy	1 495	16 217	781	1 325	1 982	1 457	1 514	853	1 451	802	1 533	914	1 069	1 517	15 200	1 464	188
-brzoskwinie	3 571	24 721	1 386	2 141	2 448	1 382	1 349	1 449	1 695	1 627	2 085	1 817	2 794	2 791	22 964	1 241	90
Owoce świeże	111 132	1 139 803	96 788	95 585	110 737	97 239	101 142	90 697	103 319	109 125	93 179	104 893	105 394	109 684	1 217 782	101 595	105
Banany	17 303	219 196	20 709	24 118	27 762	24 856	23 079	17 398	19 825	19 566	14 663	18 622	17 240	16 796	244 634	23 812	115
Owoce cytrusowe	52 681	312 926	42 379	32 768	33 382	25 181	21 208	13 007	16 332	17 050	15 613	28 299	33 922	53 765	332 906	43 681	103
Brzoskwinie i nekt.	43	79 901	16	48	174	224	4 360	16 190	23 297	22 682	10 385	1 199	6	20	78 601	7	45
Winogrona	8 117	121 178	6 196	7 879	10 101	10 195	7 004	2 968	6 940	13 758	17 535	17 477	12 091	6 435	118 578	4 392	71
Arbuzy	334	31 198	292	495	1 091	1 963	6 252	9 225	6 888	6 586	1 616	394	355	224	35 382	272	93
Jabłka	513	12 841	622	735	1 176	1 192	1 996	2 714	2 152	1 091	870	1 187	1 250	612	15 597	493	79
Przetwory razem	47 155	509 718	45 107	42 328	56 598	49 139	49 262	56 117	62 929	54 869	67 879	61 775	58 963	54 108	659 074	55 477	123
Soki zagęszczone	16 419	160 209	13 821	11 720	14 729	16 298	13 200	16 055	17 215	14 341	18 110	15 808	16 346	16 142	183 786	22 264	161
-sok pomarańczowy	7 090	58 260	4 612	3 951	5 916	5 373	4 759	4 526	4 316	4 706	4 100	3 851	4 502	6 516	57 128	4 347	94
Mrożonki	5 507	70 287	4 524	5 546	6 367	6 034	6 453	6 057	14 671	11 034	13 323	8 928	8 427	7 012	98 378	5 621	124
Susze	4 963	46 279	4 474	4 684	4 591	4 076	2 860	3 099	2 297	3 927	6 422	7 579	8 672	5 615	58 295	29 26	65
Dżemy	1 188	15 071	1 068	1 385	1 758	1 694	1 031	1 473	1 455	1 805	1 785	1 500	1 540	1 434	17 928	1 481	139
Przetwory puszkow	18 743	214 023	20 709	18 495	28 869	20 743	25 528	29 124	26 931	23 598	27 838	27 379	23 564	23 556	296 336	22 646	109
-ananasy	1 462	14 569	851	1 376	2 151	1 648	1 664	1 082	1 593	978	1 770	1 128	1 350	1 895	17 487	1 685	198
-brzoskwinie	2 672	20 446	1 207	1 689	2 024	1 216	1 073	1 248	1 180	1 287	1 701	1 415	2 355	2 299	18 695	1 102	91

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2014 I-XII	0,32	0,49	1,00	0,46	1,44	0,70	1,22	0,89	1,05	1,42	1,29
2015 I	0,22	0,44	0,87	0,78	1,78	0,69	1,17	0,75	0,82	1,41	1,40
II	0,24	0,49	0,93	0,54	2,05	-	1,11	0,68	0,81	1,43	1,17
III	0,28	0,66	1,12	0,67	1,98	-	1,09	0,74	0,84	1,37	1,30
IV	0,36	0,69	0,74	0,75	2,20	-	1,10	0,80	0,85	1,53	1,21
V	0,42	0,60	1,39	1,05	2,09	-	1,11	0,77	0,86	1,43	1,30
VI	0,44	0,53	0,94	0,71	3,39	0,70	1,08	0,82	0,85	1,43	1,20
VII	0,45	0,68	0,93	0,51	1,50	0,60	1,14	0,71	0,83	1,36	1,19
VIII	0,34	0,59	2,76	0,57	2,02	0,59	1,18	0,79	0,88	1,30	1,05
IX	0,33	0,52	1,05	0,35	2,72	0,71	1,29	0,79	0,96	1,32	1,35
X	0,34	0,52	0,98	1,00	3,26	0,94	1,15	0,72	1,08	1,50	1,21
XI	0,34	0,49	0,80	0,35	3,75	-	1,13	0,69	1,07	1,38	1,21
XII	0,34	0,50	1,00	-	3,70	1,11	1,30	0,69	1,13	1,36	1,51
2015 I-XII	0,32	0,53	0,98	0,52	2,20	0,61	1,14	0,75	0,91	1,40	1,24
2016 I	0,30	0,44	1,86	1,31	3,78	0,92	1,21	0,8	1,19	1,42	1,18
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>	88	88	186	x	102	83	93	116	105	104	78
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>	136	100	214	168	212	133	103	107	145	101	84

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2015 II	1,09	1,08	1,09	1,10	1,08	2,79	-	-	-	-	4,89	4,17	4,20	3,67	9,73
III	1,25	1,16	1,23	1,28	1,20	2,83	-	-	-	-	5,15	4,32	4,50	3,60	10,31
IV	1,68	1,70	1,78	1,72	1,77	3,08	-	-	-	-	4,97	4,56	4,57	3,65	10,81
V	2,15	1,95	2,20	2,15	1,95	3,31	11,58	-	-	-	4,59	5,33	4,66	3,75	10,54
VI	2,35	2,30	2,38	2,37	2,36	3,31	3,81	-	6,91	-	4,45	6,48	4,80	3,85	14,82
VII	2,39	-	-	-	-	3,41	5,14	3,61	7,04	2,38	4,26	7,32	5,40	4,56	11,74
VIII	1,92	-	-	-	-	2,79	8,11	3,05	9,04	2,36	3,83	8,38	6,24	4,64	5,17
IX	1,67	1,68	1,74	1,72	1,70	2,87	9,21	-	-	2,27	3,92	8,40	6,85	4,71	5,00
X	1,65	1,64	1,69	1,63	1,64	2,93	12,41	-	-	-	4,18	7,80	6,86	4,80	5,41
XI	1,64	1,62	1,65	1,63	1,62	2,85	-	-	-	4,01	3,91	6,79	5,51	5,01	6,35
XII	1,54	1,52	1,55	1,54	1,55	2,83	-	-	-	-	3,92	6,50	4,60	4,01	8,86
2015 I-XII	1,70	1,57	1,64	1,62	1,59	2,98	8,38	3,33	7,66	2,76	4,36	6,19	5,18	4,16	9,07
2016 I	1,50	1,52	1,54	1,56	1,52	2,79	-	-	-	-	4,50	6,59	4,39	3,66	10,29
II	1,49	1,50	1,51	1,55	1,48	2,87	-	-	-	-	4,81	6,55	4,44	3,66	10,80
III	1,44	1,42	1,47	1,48	1,45	2,82	-	-	-	-	4,95	6,35	4,62	3,72	11,82
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	97	95	97	95	98	98	x	x	x	x	103	97	104	102	109
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	115	122	120	116	121	100	x	x	x	x	96	147	103	103	115

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogródnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2014	I-XII	7,68	8,92	2,08	2,44
2015	I	8,33	8,63	2,03	2,56
	II	8,33	8,77	2,02	2,58
	III	8,37	8,87	2,00	2,57
	IV	8,17	9,10	1,97	2,63
	V	8,13	9,07	2,00	2,67
	VI	8,30	9,07	1,97	2,66
	VII	8,27	9,00	1,99	2,69
	VIII	8,30	9,03	2,00	2,63
	IX	8,27	9,17	1,99	2,61
	X	8,07	8,90	2,08	2,64
	XI	8,10	8,67	2,14	2,62
	XII	8,07	8,37	2,18	2,59
2015	I-XII	8,23	8,89	2,03	2,62
2016	I	8,30	8,60	2,22	2,59
	II	8,20	9,03	2,27	2,60
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>II 2016</u> I 2016		99	105	102	100
<u>II 2016</u> II 2015		98	103	112	101

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki	
2014 I-XII	2,60	5,38	5,13	16,57	8,62	15,50	10,55	4,99	4,92	7,63	6,40	
2015 I	1,99	4,79	-	-	-	-	12,78	4,86	4,53	5,74	5,04	
II	1,98	4,87	-	-	-	-	11,90	5,38	4,45	5,48	5,45	
III	2,03	5,04	-	-	-	-	12,15	5,53	4,36	5,54	5,70	
IV	2,36	5,49	-	-	-	-	13,13	5,50	4,49	5,77	5,89	
V	3,00	6,24	-	32,57	13,90	-	13,05	5,25	4,64	6,53	5,99	
VI	3,38	6,69	-	13,52	5,73	-	14,36	5,08	4,90	7,59	6,45	
VII	3,56	6,82	5,91	10,54	7,08	17,16	12,66	4,87	5,39	8,46	7,56	
VIII	3,37	6,05	3,98	-	11,16	17,46	7,52	4,44	5,85	9,61	8,58	
IX	2,99	4,97	3,80	-	-	18,82	6,42	4,48	5,87	10,0	8,64	
X	2,81	4,74	4,64	-	-	-	7,04	4,68	5,81	8,52	8,23	
XI	2,70	4,84	-	-	-	-	8,44	4,50	5,50	7,34	6,43	
XII	2,66	4,89	-	-	-	-	11,48	4,40	4,77	7,08	4,98	
2015 I-XII	2,74	5,45	4,58	18,88	9,47	17,82	10,91	4,91	5,05	7,31	6,58	
2016 I	2,64	5,09	-	-	-	-	12,71	4,79	4,73	7,55	5,23	
II	2,65	5,09	-	-	-	-	13,46	5,38	4,64	7,67	5,68	
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>II 2016</u> I 2016		100	100	x	x	x	x	106	112	98	102	109
<u>II 2016</u> II 2015		134	105	x	x	x	x	113	100	104	140	104

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2014 I-XII	13,83	3,79	4,47	16,60	7,38	6,34
2015 I	13,31	3,68	4,41	16,48	7,34	6,24
II	13,33	3,75	4,40	16,34	7,38	6,31
III	13,31	3,73	4,40	16,30	7,40	6,25
IV	13,53	3,72	4,42	15,82	7,52	6,25
V	13,58	3,74	4,40	15,98	7,54	6,22
VI	13,56	3,66	4,39	15,82	7,76	6,22
VII	13,39	3,70	4,42	15,92	7,88	6,19
VIII	13,42	3,67	4,37	15,86	7,94	6,19
IX	13,31	3,63	4,35	15,84	8,04	6,16
X	13,25	3,67	4,35	15,88	8,14	6,16
XI	13,31	3,67	4,28	16,00	8,26	6,14
XII	13,28	3,63	4,28	15,70	8,26	6,06
2015 I-XII	13,39	3,69	4,37	16,00	7,78	6,20
2016 I	13,17	3,66	4,32	15,74	8,38	6,16
II	13,31	3,65	4,33	15,72	8,40	6,26
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>II 2016</u> <u>I 2016</u>	101	100	100	100	100	102
<u>II 2016</u> <u>II 2015</u>	100	97	98	96	114	99

Źródło: Dane GUS.

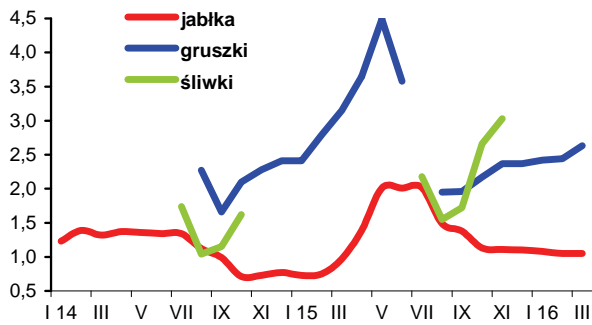
Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2014 VIII	62	65	-	49	56	26
IX	59	67	-	51	58	29
X	56	68	-	55	54	-
XI	55	72	-	51	48	-
XII	56	66	-	49	47	-
2015 I	49	68	-	57	54	-
II	55	70	-	48	49	-
III	79	75	-	51	50	-
IV	82	76	79	44	46	-
V	88	78	75	46	55	-
VI	79	75	-	48	48	42
VII	-	66	68	45	59	42
VIII	-	68	-	44	55	32
IX	66	74	-	42	53	48
X	73	72	-	45	58	-
XI	68	70	-	40	54	-
XII	59	73	-	50	54	-
2016 I	57	75	-	51	58	-
II	51	77	-	59	73	-
III	48	74	-	65	82	-

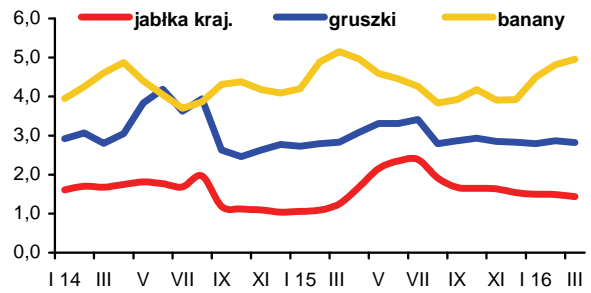
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy.

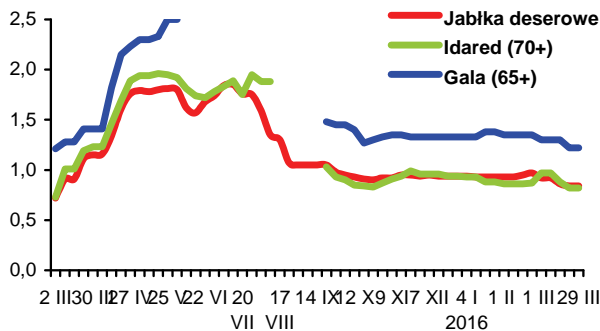
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2014 - 2016 r. (zł/kg)

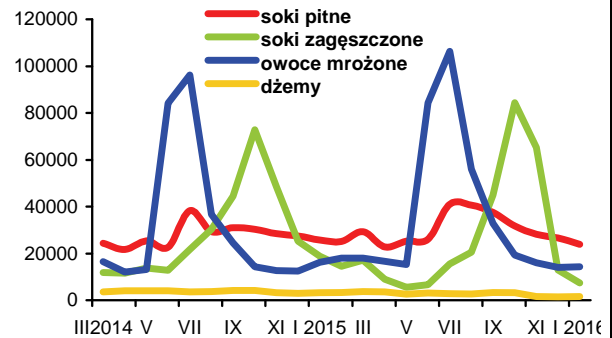
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2014 -2016 (zł/kg)

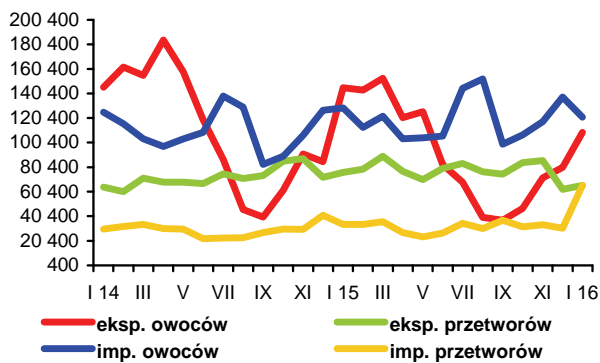
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od III 2015 r. do III 2016 r. (zł/kg)

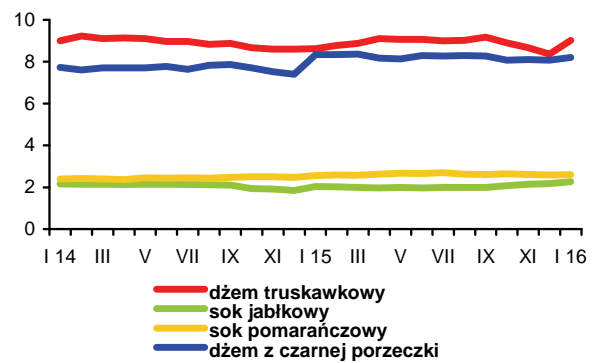
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2014 - 2015 r. (tony)

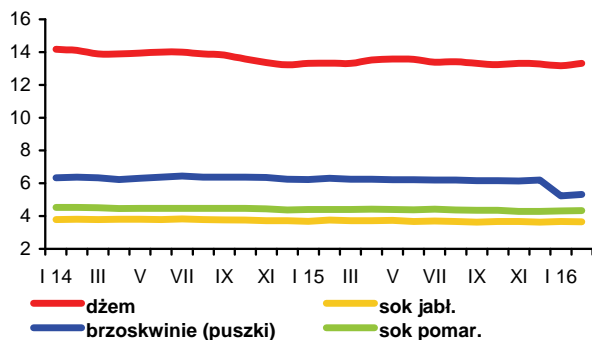
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2014 - 2016 r. (tony)

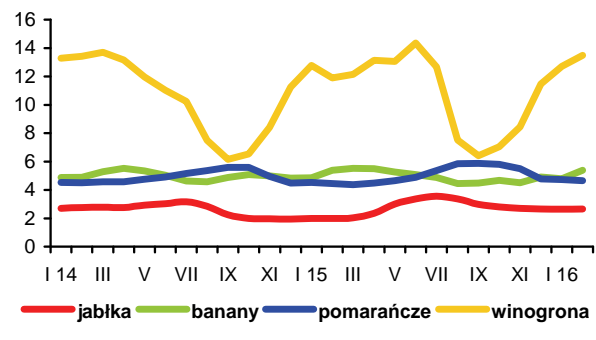
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Na europejskich giełdach towarowych ceny artykułów mlecznych nadal spadają. W marcu najbardziej potaniało masło (do 2370 EUR/t, tj. o 11% w stosunku do lutego). Zmniejszyła się natomiast dynamika spadku cen mleka w proszku. Odtłuszczone mleko w proszku potaniało o 1% do 1554 EUR/t, a pełny proszek mleczny o 4% do 1892 EUR/t. Ceny serów dojrzewających typu Edam i Gouda obniżyły się do 2210-2280 EUR/t, a sera Cheddar do 2650 EUR/t, tj. o 2-3%. Masło potaniało także na giełdzie w Chicago i na giełdzie Fonterry w Oceanii, podczas gdy ceny mleka w proszku i sera Cheddar spadły na giełdzie w Oceanii, ale wzrosły na giełdzie w Chicago.

Odbiciem pogarszającej się koniunktury na światowym rynku mleka są niskie ceny krajowe. Przeciętna cena skupu mleka surowego w lutym br. obniżyła się do 109,54 zł/hl, tj. o 2,0% w stosunku do poprzedniego miesiąca i o 3,0% w odniesieniu do grudnia 2015 r. Tym samym była o 9,3% niższa niż przed rokiem. Obniżkom cen sprzyja duży skup mleka. W lutym rolnicy dostarczyli do mleczarni 854,5 mln l surowca, tj. o 3,7% mniej niż w styczniu, ale o 12,9% więcej niż przed rokiem.

Niskie ceny otrzymywane przez rolników za mleko nie przekładają się na ceny bydła mlecznego. W lutym targowiskowe ceny jałówek 1-roczych wzrosły o 2,5% w porównaniu ze styczniem (do 1978 zł/szt.), a krowy dojne nieznacznie podrożały do 3121 zł/szt. W skali roku ceny jałówek nie zmieniły się, a ceny krow dojnych spadły o ok. 1%.

Spadek cen artykułów mlecznych na światowym rynku, a także niskie ceny skupu mleka na rynku krajowym skutkują obniżkami cen przetworów mlecznych. Od grudnia 2015 r. do lutego 2016 r. ceny zbytu przetworów mlecznych zmalały średnio o ok. 0,5%. Przede wszystkim potaniały trwałe produkty mleczne, w tym najbardziej sery dojrzewające (o 4,6-5,4%) oraz masło (w blokach o 4,8%, konfekcjonowane o 3,7%, a z dodatkiem oleju o 1,5%). Ceny zbytu mleka w proszku obniżyły się o 1,3-2,2%. Potaniało również mleko skondensowane (o 2,9%), świeże mleko w folii i w kartonie (o 0,5-1,5%) oraz śmietana (o 0,6-0,7%). Podrożały natomiast jogurty (o 4,3-6,0%), serki homogenizowane i twarogowe (o 1,2-1,7%), mleko UHT (o 1,1-1,2%) oraz twarogi (o 0,8%).

W okresie styczeń-luty br. przeciętny poziom cen zbytu przetworów mlecznych był o ponad 5% niższy niż w tym samym okresie przed rokiem, o czym zadecydował spadek cen produktów trwałych (serów dojrzewających o 11-13%, mleka w proszku o 9-12% oraz masła konfekcjonowanego i w blokach o 4-5%), a także mleka UHT (o 7-12%).

W handlu detalicznym artykuły mleczne potaniały od grudnia do lutego średnio o 0,6%. Najbardziej spadły ceny świeżego mleka pitnego (0,8%, w tym pełnego o 1,0%, a niskotłuszczowego o 0,6%) oraz serów dojrzewających i topionych (o 0,8%). Ceny śmietany obniżyły się o 0,4%, twarogów o 0,2%, a ceny jogurtów pozostały na poziomie grudnia. Podrożało natomiast mleko zagęszczone i w proszku (0,6%) oraz tzw. pozostałe produkty mleczne obejmujące kefiry, maślanki, serki twarogowe, serki homogenizowane i desery mleczne (o 0,2%). Ceny detaliczne masła spadły

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

w tym czasie o 0,1%. W pierwszych dwóch miesiącach br., w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r., średni poziom cen detalicznych artykułów mlecznych obniżył się o 3,5%, a masła o 8,2%.

W styczniu br. zakłady mleczarskie wyprodukowały więcej trwałych przetworów mlecznych niż w tym samym okresie ub. roku, dzięki większym o 7,6% dostawom surowca mlecznego. Przede wszystkim wzrosła produkcja pełnego mleka w proszku (o 36%), przy zwiększeniu produkcji chudego proszku mlecznego o 12%, czemu sprzyjał również wzrost eksportu i cen transakcyjnych. Produkcję masła i tłuszczów mlecznych zwiększono o 17%, serów dojrzewających o 9%, a serów pleśniowych i proszkowanych aż o 50%. Wzrosła również produkcja suszonej serwatki (o 4%), a także mleka płynnego przetworzonego, łącznie z mlekiem „przerzutowym” (o 10%). Natomiast znacznie mniej wytworzono serów topionych (o 21%) oraz mleka i śmietany zagęszczonej (o 19%). Zmniejszono również produkcję śmietany płynnej, jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych oraz twarogów (o 1-4%).

Eksport przetworów mlecznych zmniejszył się w styczniu br. do 285,8 mln l w przeliczeniu na mleko surowe¹, tj. o 7% w porównaniu ze styczniem 2015 r. Zmalała sprzedaż zagraniczna wszystkich przetworów, z wyjątkiem mleka w proszku (wzrost o 13%), za które uzyskano cenę o 6% wyższą niż przed rokiem. Wpływy z eksportu przetworów mlecznych zmniejszyły się do 113,1 mln EUR, tj. o 9%.

Import wyniósł 147,5 mln l w ekwiwalencie mleka surowego i był o 11% większy niż przed rokiem, a jego wartość wzrosła o 8% do 67,8 mln EUR. W konsekwencji pogorszyło się saldo handlu zagranicznego branży mleczarskiej. Ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zmalała do 138,3 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, czyli o 21% w porównaniu ze styczniem 2015 r. Wartość dodatniego salda wymiany handlowej spadła o 26% do 45,3 mln EUR.

¹ Począwszy od tej edycji biuletynu, w przeliczaniu wolumenu eksportu i importu przetworów mlecznych na mleko surowe uwzględniana będzie także serwatka, ze względu na duży wzrost obrotów handlowych tym produktem. Zawartość suchej masy w mleku surowym przyjmowana będzie na poziomie 13,2% (dotychczas było to 12%), na co wskazuje postęp hodowlany i technologiczny w gospodarstwach utrzymujących krowy mleczne.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2014 I-XII	10 326,3	137,11	.
2015 I-XII	10 558,4	113,09*	.
2015 I	824,6	122,18	122,15
II	756,6	120,74	121,55
III	844,2	121,02	122,06
IV	884,9	116,43	118,17
V	965,0	112,52	115,01
VI	943,7	110,40	112,17
VII	964,5	108,47	111,99
VIII	941,7	107,81	111,26
IX	872,2	108,79	111,98
X	871,7	112,03	116,01
XI	819,8	113,20	116,49
XII	868,1	112,89	117,52**
2016 I	886,9	111,80	114,76
II	854,5	109,54	112,60
Wskaźnik zmian w %			
<u>II 2016</u> I 2016	96,3	98,0	98,1
<u>II 2016</u> II 2015	112,9	90,7	92,6

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * cena wstępna, ** cena uwzględnia premie wypłacone dostawcom.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2013 I-XII	3 025,1	108,3	45,6	433,7	350,6	170,1	405,2	310,7
2014 I-XII	2 882,2	179,5	56,6	420,0	378,1	179,6	406,0	301,3
2014 ^a XII	229,9	12,5	3,2	28,0	30,3	16,0	32,5	27,2
2015 ^a I	228,4	12,5	2,8	34,4	26,5	16,5	35,6	24,0
II	219,2	11,8	2,4	30,4	25,7	15,1	33,2	21,9
III	250,2	12,6	3,2	39,3	31,0	15,4	41,2	22,1
IV	247,9	14,2	4,1	35,1	29,6	15,2	33,4	25,6
V	258,7	16,3	3,8	35,9	33,7	16,3	35,7	25,3
VI	251,9	16,7	2,8	35,0	33,9	14,7	34,2	25,7
VII	265,9	15,4	3,7	37,2	31,3	15,9	34,1	27,9
VIII	260,5	12,9	2,9	33,6	29,5	16,1	33,7	27,6
IX	249,5	12,5	4,0	32,7	27,1	14,8	34,0	26,3
X	252,4	12,1	3,1	32,7	28,0	17,1	35,6	26,1
XI	249,8	8,5	3,3	31,2	26,0	15,2	35,9	25,8
XII	264,8	13,3	4,2	28,8	28,2	17,4	33,7	26,3
2016 ^a I	251,7	14,1	3,8	33,0	26,3	19,3	34,7	26,1
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>I 2016</u> XII 2015	95,1	105,8	92,3	114,6	93,2	110,9	102,9	99,3
<u>I 2016</u> I 2015	110,2	112,3	136,0	96,1	99,2	116,8	97,5	108,5

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2014 XII	1,93	2,04	8,94	12,20	14,23	15,90	0,96	5,59	10,14	13,13
2015 I	1,93	2,02	8,43	11,87	13,76	15,59	0,96	5,68	10,11	12,80
II	1,93	2,01	8,56	11,66	14,06	15,53	0,97	5,63	10,10	12,91
III	1,93	2,01	8,79	11,74	14,48	15,71	0,96	5,61	10,05	12,90
IV	1,92	1,99	8,29	11,65	13,94	15,44	0,95	5,60	10,03	12,39
V	1,91	1,90	8,08	11,39	13,40	14,86	0,95	5,59	9,96	11,92
VI	1,89	1,90	7,95	11,09	13,35	14,85	0,93	5,57	9,92	11,74
VII	1,89	1,87	7,65	10,76	13,31	14,80	0,90	5,54	9,94	11,24
VIII	1,88	1,80	7,47	10,69	13,13	14,65	0,88	5,53	9,94	11,14
IX	1,89	1,80	7,50	10,49	13,40	14,84	0,86	5,53	9,92	11,40
X	1,89	1,81	7,74	10,79	13,89	15,05	0,85	5,54	9,92	11,71
XI	1,89	1,81	7,78	10,88	13,93	15,24	0,84	5,53	9,89	11,96
XII	1,90	1,80	7,58	10,82	13,89	15,19	0,84	5,53	9,82	11,87
2016 I	1,89	1,83	7,47	10,78	13,63	14,95	0,89	5,51	9,93	11,62
II	1,89	1,82	7,41	10,68	13,23	14,63	0,89	5,49	9,90	11,32
III ^a	1,75	1,79	7,04	8,90	10,24	12,41	.	5,04	9,14	10,17
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2016</u> I 2016	100,0	99,5	99,2	99,1	97,1	97,9	100,0	99,6	99,7	97,4
<u>II 2016</u> II 2015	97,9	90,5	86,6	91,6	94,1	94,2	91,8	97,5	98,0	87,7

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 21-27 III 2016 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2015 I	2,71	2,95	16,82	3,38	4,35	0,74	1,26	1,70	14,30	20,29
II	2,70	2,94	16,79	3,37	4,32	0,74	1,25	1,70	14,15	19,86
III	2,68	2,93	16,92	3,38	4,28	0,73	1,25	1,69	14,08	19,93
IV	2,69	2,92	16,79	3,37	4,26	0,73	1,24	1,69	14,13	19,76
V	2,65	2,91	16,96	3,38	4,21	0,73	1,24	1,68	13,98	19,33
VI	2,65	2,88	16,91	3,38	4,15	0,73	1,23	1,69	14,11	19,03
VII	2,63	2,88	16,92	3,38	4,07	0,72	1,23	1,67	14,16	18,95
VIII	2,61	2,82	17,15	3,40	4,03	0,71	1,21	1,68	14,20	18,43
IX	2,59	2,85	17,19	3,38	3,96	0,71	1,20	1,67	14,14	18,41
X	2,59	2,83	17,11	3,38	3,97	0,71	1,20	1,65	14,05	18,33
XI	2,57	2,77	16,98	3,38	3,98	0,72	1,20	1,67	14,08	18,26
XII	2,54	2,80	16,79	3,35	3,98	0,72	1,20	1,65	13,94	17,98
2016 I	2,54	2,80	16,85	3,37	3,96	0,72	1,19	1,67	13,88	17,85
II	2,51	2,76	17,00	3,37	3,96	0,72	1,19	1,65	13,81	17,80
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2016</u> I 2016	98,8	98,6	100,9	100,0	100,0	100,0	100,0	98,8	99,5	99,7
<u>II 2016</u> II 2015	93,0	93,9	101,3	100,0	91,7	97,3	95,2	97,1	97,6	89,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

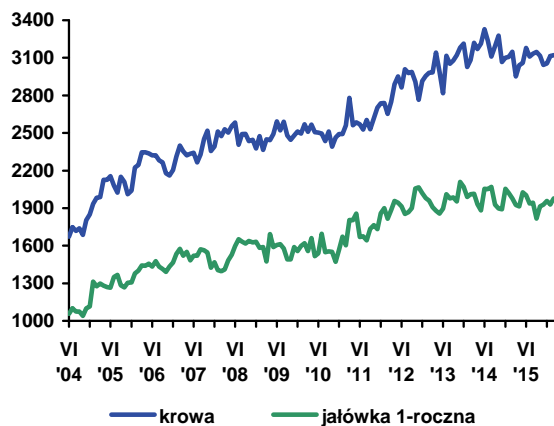
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2014 I-XII	157,7	207,5	35,7	385,5	110,2	118,5	65,6	14,9	191,2	34,2
2015 I-XII	141,3	221,5	40,8	512,3	101,2	103,4	75,3	13,6	209,5	38,8
2014 XII	7,3	16,5	2,4	28,7	8,8	8,2	6,1	1,2	17,1	2,9
2015 I	9,4	17,1	4,4	31,7	9,9	9,9	6,7	1,1	16,1	3,2
II	14,4	16,1	4,6	35,2	9,0	6,9	5,8	1,2	17,6	2,7
III	13,8	18,0	3,1	47,7	10,3	6,7	5,8	1,0	18,3	3,6
IV	14,5	17,8	3,3	41,3	7,9	8,5	4,9	0,9	14,9	3,7
V	13,1	18,4	3,6	41,3	8,2	10,3	5,7	0,8	13,9	3,1
VI	10,7	19,3	3,8	44,5	8,2	9,0	6,0	1,0	16,3	3,2
VII	14,6	19,9	3,0	44,8	8,8	9,1	7,0	0,9	19,3	2,8
VIII	13,5	18,5	3,0	44,1	7,8	8,4	6,5	1,3	20,5	3,3
IX	10,8	20,1	3,1	43,4	8,0	7,3	6,8	1,5	21,9	3,0
X	7,7	19,5	2,5	49,2	8,1	8,9	7,4	1,4	17,3	3,2
XI	7,9	19,0	3,2	43,4	7,7	8,2	7,0	1,3	16,1	3,7
XII	10,9	17,7	3,1	45,7	7,2	10,3	5,6	1,1	17,2	3,3
2016 I	10,6	16,7	2,8	31,7	7,7	9,6	5,7	0,9	15,9	3,7
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)										
<u>I 2016</u> XII 2015	97,2	94,0	89,9	69,5	106,8	93,1	101,4	85,7	92,5	110,4
<u>I 2016</u> I 2015	113,4	97,4	63,8	100,1	77,1	97,3	84,3	89,3	98,6	113,6

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

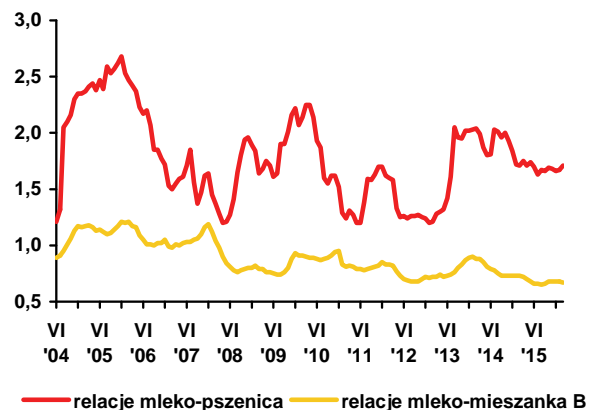
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2014 I-XII	2 775	3 195	3 416	698	1 200	1 889	3 756	4 008	469	1 548
2015 I-XII	1 976	2 678	2 927	502	1 097	2 304	3 456	3 543	408	1 330
2014 XII	2 082	2 915	3 110	642	1 186	1 917	3 618	3 619	399	1 525
2015 I	1 816	2 645	2 795	538	1 048	1 942	3 385	3 551	388	1 372
II	1 764	2 617	2 823	567	1 032	2 452	3 320	3 373	385	1 423
III	1 996	2 734	3 166	553	1 069	2 425	3 647	3 670	392	1 359
IV	2 163	2 684	3 026	551	1 126	1 979	3 707	3 825	394	1 346
V	2 078	2 766	2 931	557	1 150	2 004	3 591	3 542	443	1 318
VI	2 076	2 733	2 957	551	1 123	2 202	3 711	3 660	402	1 323
VII	1 992	2 607	2 942	498	1 076	2 476	3 252	3 696	398	1 281
VIII	2 036	2 635	2 943	441	1 093	2 820	3 375	3 477	411	1 244
IX	1 927	2 583	2 895	461	1 125	2 612	3 260	3 300	334	1 268
X	1 775	2 644	2 883	439	1 121	2 642	3 319	3 434	455	1 241
XI	1 998	2 756	2 924	460	1 116	2 319	3 534	3 576	455	1 437
XII	1 985	2 734	2 922	438	1 119	2 044	3 525	3 654	464	1 339
2016 I	1 919	2 691	2 918	465	1 132	2 193	3 490	3 675	456	1 344
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2016</u> XII 2015	96,7	98,4	99,9	106,2	101,2	107,3	99,0	100,6	98,3	100,4
<u>I 2016</u> I 2015	105,7	101,7	104,4	86,4	108,0	112,9	103,1	103,5	117,5	98,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF.

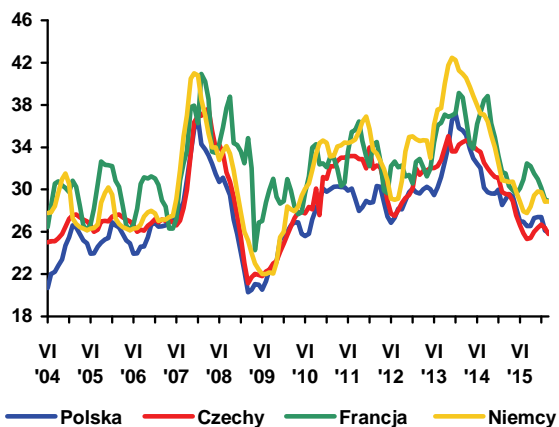
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

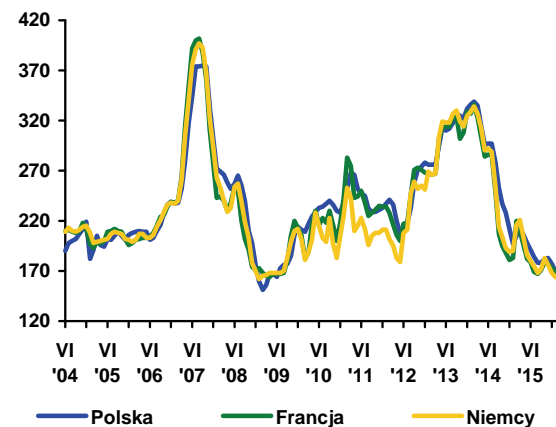
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

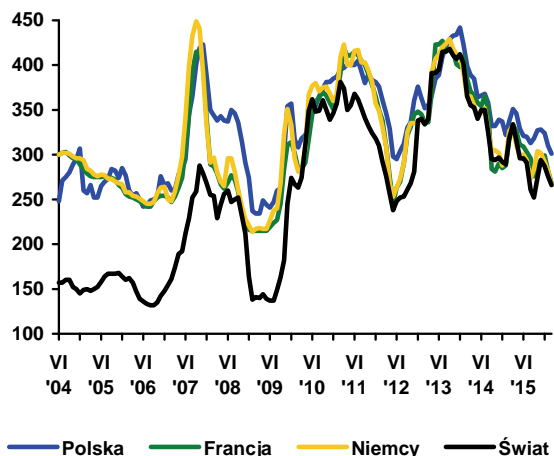
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

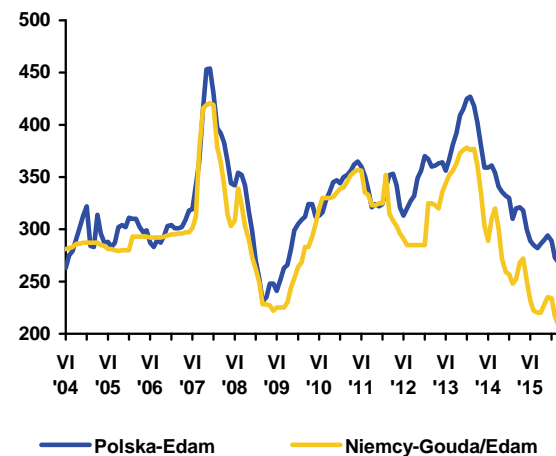
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Dorota
Pasińska**

Komisja Europejska przewiduje, że w 2016 r. produkcja wołowiny w UE wzrosnie (o ok. 2,0%). Eksport tego gatunku mięsa do krajów niebędących członkami UE będzie większy o 5% niż w roku poprzednim, a import o ok. 1,5%. Eksperci prognozują też spadek cen wołowiny na rynku unijnym. Polska wołowina w br. nadal będzie konkurencyjna cenowo.

Średnia cena skupu bydła w lutym 2016 r. wyniosła 5,96 zł/kg w. ż. i była o 2,8% niższa niż przed rokiem i o 2,3% niż przed miesiącem. Ceny skupu młodego bydła spadły do 6,21 zł/kg w. ż. wobec 6,42 zł/kg w. ż. w styczniu. Spadkowi cen skupu bydła towarzyszyło 3,5% zwiększenie cen skupu trzody chlewnej i 1,6% zwiększenie

cen skupu drobiu. Od lat utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen zakupu bydła przez ubojnie oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do dwóch lat i krów. W trzecim tygodniu marca 2016 r., podobnie jak przed miesiącem, najniższe ceny skupu zanotowano w regionie północnym, a najwyższe w regionie południowym. Najniższe ceny ćwierci z byków (do lat dwóch) były w regionie centralnym, a z krów w regionie południowym. Najwyższe ceny ćwierci z byków (do lat dwóch) i krów zanotowano w regionie północnym, pomimo najniższych cen skupu w tym regionie.

Na rynku unijnym polska wołowina jest nadal konkurencyjna cenowo. W trzecim tygodniu marca średnia cena rynkowa tuszy młodego bydła w Polsce wyniosła 307,62 EUR/100 kg i była o 3,5% wyższa niż przed miesiącem. W UE średnia cena spadła w tym czasie o 0,5% do 374,23 EUR/100 kg. Ceny polskie były niższe o prawie 18% niż średnio w UE-28. Tusze młodego bydła w Polsce były również tańsze niż u głównych nabywców polskiej wołowiny tj. w Holandii (o 4%), we Włoszech (o 24%), Francji (o 9%), Hiszpanii (o 19%) i Niemczech (o 16%).

Skup bydła od kilku lat stopniowo rośnie. W pierwszych dwóch miesiącach 2016 r. skupiono 61,8 tys. ton wagi żywej bydła, tj. o 1,3% więcej w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem i o 58,5% więcej niż w 2012 r. W tym okresie w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 29,1 tys. ton wołowiny, tj. o 3,0% mniej niż przed rokiem, ale o 10,6% więcej niż w bardzo słabym pod tym względem 2012 r.

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w styczniu 2016 r. był większy o ok. 2% w relacji 12-miesięcznej. Było to wypadkową wzrostu eksportu mięsa schłodzonego o 7%, mięsa solonego i wędzonego o 74% oraz spadku wywozu przetworów wołowych o 4%, mięsa mrożonego o 5% i bydła o 29%. Największymi odbiorcami polskiego bydła były: Holandia (2,4 tys. sztuk), Włochy (2,3 tys. sztuk), Hiszpania (2,1 tys. sztuk) oraz Chorwacja (0,7 tys. szt.), a mięsa wołowego Włochy (6,8 tys. ton), Niemcy (3,5 tys. ton), Holandia (2,8 tys. ton), Francja (1,9 tys. ton) i Hiszpania (1,8 tys. ton). Dominującą pozycję w polskim eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe świeże, schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wynosił około 91%.

Ceny eksportowe wołowiny mrożonej wzrosły o 17% do 3,52 EUR/kg, a schłodzonej o 8% do 3,48 EUR/kg. Pomimo wzrostu średniej ceny eksportowej bydła o 6%, jego wywóz zmalał pod wpływem rosnącego zainteresowania opasaniem i ubojem z przeznaczeniem na eksport w postaci mięsa wołowego, za które uzyskuje się wyższe ceny.

Import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w analizowanym miesiącu został zwiększony o 23% do 5,0 tys. ton. Zadecydował o tym przede wszystkim wzrost przywozu wołowiny schłodzonej o 73% do 2,1 tys. ton. Import bydła spadł o 13% do 7,9 tys. szt. Głównymi rynkami zaopatrzenia w bydło były: Włochy (2,3 tys. szt.), Słowacja (2,2 tys. szt.), Litwa (2,0 tys. szt.) i Łotwa (0,7 tys. szt.), a w wołowinę Włochy (0,4 tys. ton), Słowacja (0,4 tys. ton), Czechy (0,3 tys. ton) i Rumunia (0,2 tys. ton). Średnia cena importowa wołowiny schłodzonej zmalała o 9% (do 2,50 EUR/kg), wołowiny mrożonej podniosła się o 57% (do 4,28 EUR/kg), a bydła była niższa o 31% (do 1,36 EUR/kg). Spadek cen wołowiny schłodzonej sprzyjał jej przywozowi.

Przy dynamicznym wzroście wielkości obrotów handlowych żywcem wołowym, mięsem i przetworami wołowymi dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego w styczniu 2016 r. wyniosło ok. 84 mln EUR.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2014	I-XII	675,0	354,8	20,4	308,8	70,0	42,2	25,1
2015	I-XII	595,0	407,0	19,2	366,7	52,9	28,8	22,2
2014	XII	27,5	28,2	1,2	24,6	4,0	1,8	2,0
2015	II	32,6	28,5	1,2	25,7	4,3	2,4	1,7
	III	38,9	36,1	1,3	33,0	5,6	3,3	2,2
	IV	31,6	31,3	1,7	27,8	5,0	2,7	2,1
	V	31,9	34,4	1,8	31,1	3,8	2,4	1,2
	VI	33,4	34,5	1,4	31,2	3,7	1,9	1,6
	VII	35,7	36,7	2,0	32,7	4,1	2,1	1,8
	VIII	32,3	33,6	1,6	30,1	4,2	2,2	1,8
	IX	35,4	39,0	1,9	35,4	4,1	2,4	1,6
	X	36,1	39,6	2,2	35,7	5,1	2,2	2,7
	XI	33,9	34,2	1,3	31,2	4,9	2,5	2,3
	XII	32,0	32,2	1,4	28,9	4,0	2,2	1,6
	2016	I	29,9	27,5	1,1	25,0	5,0	2,5
II		31,9	-	-	-	-	-	-
w % skupu	sprzed roku	97,9	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	106,7	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2014	XI	5,65	9,50	24,82	26,09	4,39	4,62
	XII	5,75	9,52	24,75	25,89	4,30	4,50
2015	I	5,99	9,36	24,72	25,94	4,13	4,33
	II	6,13	9,82	24,66	25,87	4,02	4,22
	III	6,15	8,95	24,86	25,90	4,04	4,21
	IV	6,08	9,68	24,75	25,94	4,07	4,27
	V	6,13	9,93	24,68	25,90	4,03	4,23
	VI	6,22	9,66	24,79	25,80	3,99	4,15
	VII	5,81	9,50	24,79	25,93	4,27	4,46
	VIII	5,86	9,52	24,82	25,96	4,24	4,43
	IX	5,83	9,57	24,80	26,01	4,25	4,46
	X	5,91	9,56	24,87	26,02	4,21	4,40
	XI	6,11	9,59	25,02	26,12	4,09	4,27
	XII	6,16	9,84	25,08	26,05	4,07	4,23
2016	I	6,10	-	25,07	26,03	4,11	4,27
	II	5,96	-	25,11	26,06	4,21	4,37
w % ceny	sprzed roku	97,2	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	97,7	-	-	-	-	-

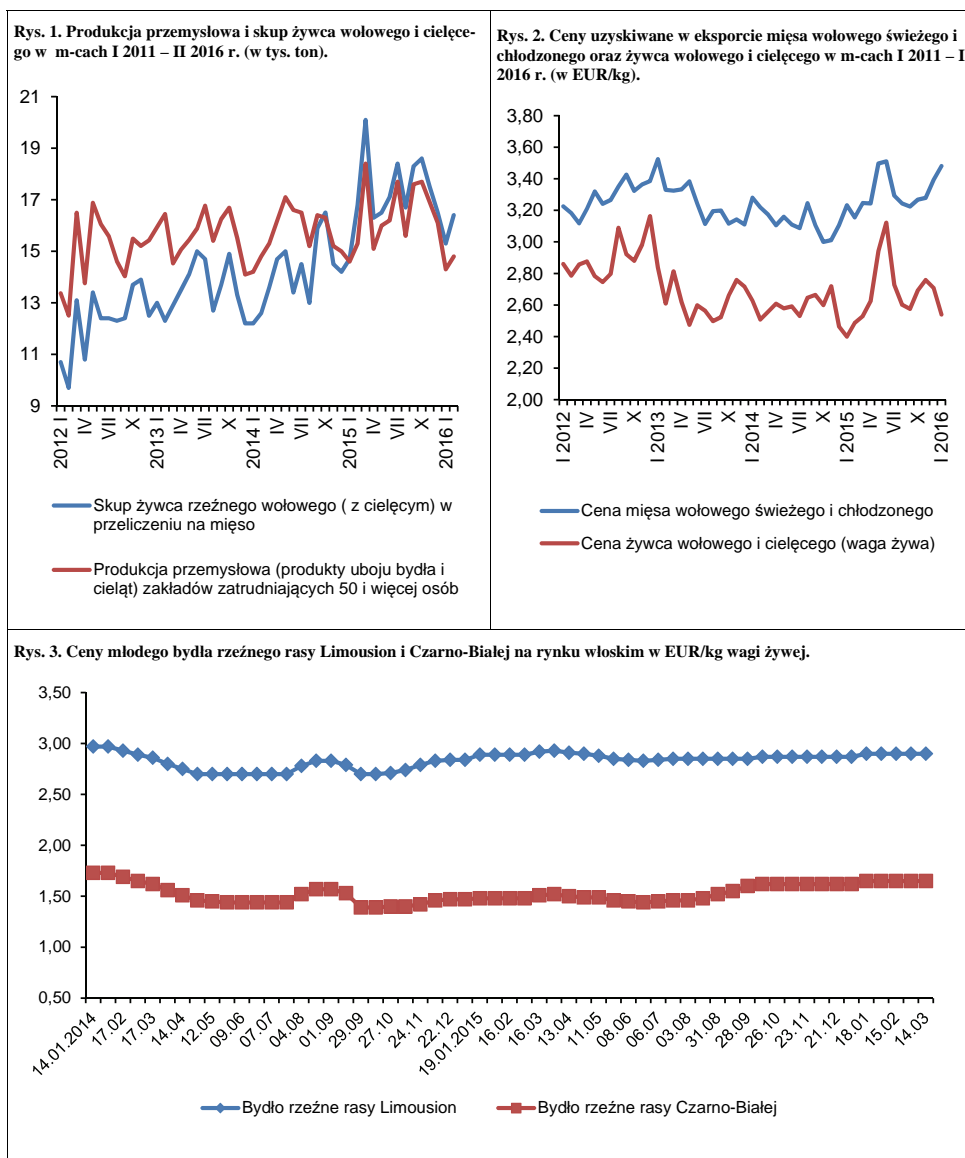
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	VII 2015	VIII 2015	IX 2015	X 2015	XI 2015	XII 2015	I 2016	II 2016	III 2016
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):									
Bydło ogółem	5,83	5,93	5,80	5,96	6,05	6,07	6,19	6,01	6,11
Byki do 2 lat	6,57	6,80	6,81	6,96	7,10	6,74	7,12	6,86	6,93
Krowy	4,59	4,45	4,37	4,53	4,56	4,50	4,57	4,64	4,70
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	10,94	11,23	10,66	10,87	10,66	10,90	10,90	10,74	10,95
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):									
ćwierci z byków do 2 lat	12299	12588	12348	12567	12786	12880	13206	12758	12608
ćwierci z krów rzeźnych	9731	9356	9046	9391	9459	9622	9726	9880	9775
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:									
UE	384,49	385,13	383,67	378,90	384,21	382,77	381,67	376,01	374,23
Polska	304,46	309,52	306,29	312,19	323,89	312,51	309,60	297,29	307,62

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF, FAMMU.

Spadek cen trzody, zapoczątkowany w 2014 r. i pogłębiony w 2015 r. ma miejsce także w 2016 r. W styczniu cena skupu trzody wyniosła 3,96 zł/kg i była o 2% niższa niż w styczniu 2015 r. i o 23% niższa niż w styczniu 2013 r. Jej relatywnie mała obniżka w skali ostatniego roku wynikała z uruchomienia w styczniu b.r. przez Komisję Europejską, programu dopłat do prywatnego magazynowania wieprzowiny, którym objęto 90 tys. ton mięsa. W lutym 2016 r., a więc po zakończeniu działania programu, roczna stopa spadku ponownie się powiększyła do 8%, a cena trzody wyniosła 4,10 zł/kg. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika jednak, że w marcu cena trzody wzrosła sezonowo do 4,22 zł/kg i była o 4% niższa niż w marcu 2015 r. Sezonowy wzrost cen powinien wystąpić także w kwietniu. Będzie on jednak osłabiany pojawieniem się na unijnym rynku, części mięsa zgromadzonego w styczniu. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w kwietniu magazyny opuści ponad połowa mięsa objętego programem dopłat, a więc ok. 45 tys. ton. Może to spowodować, że ceny trzody nadal będą niższe niż rok wcześniej, choć ich spadek nie powinien przekroczyć 2-3%. Podobna sytuacja wystąpi prawdopodobnie także w maju i w czerwcu, gdyż także w tych miesiącach, mięso zgromadzone w styczniu będzie opuszczało magazyny. Dopiero w drugim półroczu, ceny trzody mogą zacząć rosnać osiągając, a następnie powoli przekraczając poziomy ubiegłoroczne.

Obniżające się ceny trzody powodują, że relacje cen trzody do cen zbóż stają się coraz węższe, pomimo niskich cen zbóż. W styczniu relacja cen trzody do targowiskowych cen żyta wyniosła 1:6,4, a do targowiskowych cen jęczmienia 1:5,5. Były one węższe niż przed rokiem odpowiednio o 6% i 2%. W lutym relacje te były wprawdzie nieco szersze niż w styczniu, ale i tak w stosunku do ubiegłorocznych węższe o 12% (trzoda:żyto) i o 8% (trzoda:jęczmień). Podobnie było w marcu, kiedy relacja cen trzody do cen żyta wynosząca 1:7,2 była o 5% węższa niż w marcu 2015 r., a relacja cen trzody do cen jęczmienia (1:5,7) była o 2% węższa. Tak wąskie relacje cen trzody do zbóż powodują, że chów trzody jest nadal nieopłacalny i pogłowie prawdopodobnie ulega dalszej redukcji. O niekorzystnych warunkach ekonomicznych i spadku zainteresowania chowem trzody w Polsce świadczą też bardzo niskie ceny prosiąt. W styczniu cena 1 prosięcia wyniosła 142,93 zł/sztukę i była o 1% niższa niż w grudniu 2015 r. i o 6% niższa niż w styczniu 2015 r. W lutym 2016 r. cena 1 prosięcia obniżyła się o 3% w stosunku do stycznia i była o 8% niższa niż rok wcześniej. Jest to najbardziej dobitny dowód spadku popytu na prosięta.

**Danuta
Zawadzka**

Tymczasem w Unii Europejskiej ceny prosiąt zaczęły powoli rosnać. W styczniu przeciętna cena 1 prosięcia wyniosła w UE-28 37,06 EUR/sztukę, a w lutym 40,06 EUR/sztukę. Ceny te były wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o 1,8% i 1,1%. Największy wzrost cen nastąpił w Holandii, gdzie cena 1 prosięcia w styczniu była o 70,5% wyższa niż przed rokiem, a w lutym o 40,1%. Duży wzrost cen występuje też w Belgii (w styczniu o 15,6%, a w lutym o 5,4%) i w Niemczech (w styczniu o 9,6%, a w lutym o 8,3%). W Danii roczny wzrost cen prosiąt był nieco mniejszy i wyniósł 1,7% w styczniu i 4,4% w lutym. Wzrost cen w tych krajach może wynikać ze wzmożonego popytu na prosięta, ale w świetle redukcji pogłowie loch prośnych wykazanej w końcu 2015 r. można sądzić, że głównym była powodem jest zmniejszona podaż.

O poprawie warunków chowu w 2016 r. zadecyduje wzrost cen trzody, który prawdopodobnie ujawni się w drugiej połowie roku pod wpływem spadku pogłowie i produkcji. Można sądzić, że w Polsce spadek produkcji wystąpi już w I półroczu, o czym świadczą ostatnie wyniki badania pogłowie przez GUS. W Unii Europejskiej produkcja może się zmniejszyć dopiero w II półroczu. Spadek pogłowie loch prośnych wykazany w końcu 2015 r. wskazuje bowiem na to, że w I półroczu w całej Unii Europejskiej urodzi się mniej prosiąt, a w związku z tym w II półroczu będzie mniej tuczników. Dyskusyjna może być jedynie skala zjawiska.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2014	VI	95,6	118,0	51,0	81,7	52,4	102,3	-1,4
	VII	105,1	117,5	57,1	86,5	53,8	99,3	3,3
	VIII	102,0	120,8	58,7	87,6	54,0	102,9	4,7
	IX	116,3	133,4	68,1	112,0	54,9	104,8	13,2
	X	120,1	124,2	69,9	96,3	62,8	107,4	7,1
	XI	112,0	123,7	63,4	92,2	51,8	96,1	3,9
	XII	119,1	129,8	58,8	90,9	57,4	109,1	1,4
2015	I	116,7	123,9	60,7	90,9	53,5	100,9	7,2
	II	100,9	120,5	55,5	109,1	50,5	112,0	5,0
	III	134,6	125,0	63,5	127,1	66,3	118,8	-2,8
	IV	106,3	92,9	55,8	100,9	53,8	93,2	2,0
	V	116,7	127,7	59,6	96,3	56,8	115,0	2,8
	VI	118,2	123,6	62,0	121,6	57,6	109,9	4,4
	VII	117,1	111,5	64,9	113,7	60,9	113,2	4,0
	VIII	108,5	106,4	61,9	105,5	58,8	108,9	3,1
	IX	117,3	100,9	67,6	99,3	63,3	115,3	4,4
	X	131,1	109,2	69,5	99,4	61,7	98,2	9,4
	XI	128,9	115,0	65,8	103,8	57,5	111,0	7,9
	XII	135,0	113,3	58,5	99,5	60,9	106,1	-2,4
2016	I	126,5	108,4	57,9	95,4	51,9	97,0	6,0
	II	126,5	125,3	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.		
		żyta	jęczmienia							
2014	IV	5,02	7,3	5,8	144,86	3,5	270,59	1,9	169	
	V	5,02	7,5	5,9	144,68	3,5	272,41	1,8	175	
	VI	5,31	8,0	6,3	144,53	3,7	271,59	2,0	168	
	VII	5,33	8,0	6,4	143,99	3,7	270,99	2,0	165	
	VIII	5,19	8,6	6,8	142,33	3,6	269,95	1,9	161	
	IX	4,95	8,4	6,7	140,28	3,5	267,44	1,9	162	
	X	4,61	7,9	6,4	139,03	3,3	266,19	1,7	165	
	XI	4,41	7,5	6,2	138,23	3,2	265,13	1,6	159	
	XII	4,16	7,3	5,8	137,93	3,0	264,98	1,6	154	
	2015	I	4,05	6,8	5,6	137,46	2,9	264,24	1,5	153
		II	4,44	7,8	6,2	137,12	3,2	264,13	1,7	152
		III	4,38	7,6	6,0	136,95	3,2	264,19	1,7	159
IV		4,40	7,6	6,1	136,49	3,2	264,57	1,7	164	
V		4,23	7,4	6,0	136,14	3,1	263,85	1,6	163	
VI		4,43	7,9	6,5	135,96	3,3	263,34	1,7	158	
VII		4,41	7,7	6,4	135,18	3,3	263,00	1,7	154	
VIII		4,38	7,5	6,4	134,91	3,2	262,76	1,7	155	
IX		4,61	7,6	6,5	135,41	3,4	262,64	1,8	151	
X		4,38	7,3	6,2	135,71	3,2	261,84	1,7	151	
XI		3,87	6,5	5,5	136,53	2,8	261,29	1,5	146	
XII		3,84	6,3	5,4	136,76	2,8	261,17	1,5	144	
2016	I	3,96	6,4	5,5	136,37	2,9	260,16	1,5	143	
	II	4,10	6,9	5,7	137,95	3,0	258,05	1,6	139	

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2014 IV	6,58	13,40	20,19	12,83	14,76	24,55	15,87	110,1	121,6	123,7
V	6,58	13,44	20,21	12,81	15,02	24,57	15,80	111,8	121,6	123,3
VI	6,96	13,53	20,21	12,82	15,03	24,32	15,75	111,1	120,3	122,9
VII	7,00	13,56	20,33	12,86	15,23	24,40	15,90	112,3	120,0	123,6
VIII	6,82	13,49	20,30	12,87	15,08	24,47	15,80	111,8	120,5	122,8
IX	6,50	13,41	20,27	12,86	14,93	24,37	15,89	111,3	120,2	123,6
X	6,05	13,02	20,20	12,82	14,59	24,24	15,94	112,1	120,0	124,3
XI	5,79	12,85	20,12	12,80	14,50	24,22	15,70	112,8	120,4	122,7
XII	5,46	12,71	19,98	12,71	14,28	24,12	15,63	112,4	120,7	123,0
2015 I	5,32	12,50	19,88	12,62	14,34	24,34	15,58	114,7	122,4	123,5
II	5,83	12,38	19,81	12,48	13,98	24,18	15,50	112,9	122,1	124,2
III	5,75	12,50	19,88	12,57	14,02	24,22	15,50	112,2	121,8	123,3
IV	5,76	12,49	19,86	12,55	14,07	24,34	15,32	112,7	122,6	122,1
V	5,54	12,44	19,92	12,56	13,96	24,46	15,40	112,2	122,8	122,6
VI	5,80	12,47	19,95	12,55	13,81	24,42	15,41	110,7	122,4	122,8
VII	5,78	12,46	19,94	12,54	13,84	24,27	15,46	111,1	121,7	123,3
VIII	5,74	12,46	19,90	12,51	13,89	24,22	15,39	111,5	121,7	123,0
IX	6,04	12,65	19,94	12,52	14,00	24,24	15,50	110,7	121,6	123,8
X	5,74	12,63	19,88	12,61	14,09	24,09	15,44	111,6	121,2	122,4
XI	5,07	12,42	19,83	12,55	13,98	24,22	15,31	112,6	122,1	122,0
XII	5,03	12,39	19,83	12,50	13,79	24,01	15,41	111,3	121,1	123,3
2016 I	5,19	12,32	19,78	12,36	13,69	23,92	15,37	111,1	120,9	124,4
II	5,37	12,23	19,70	12,30	13,65	24,08	15,27	111,6	122,2	124,1

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne

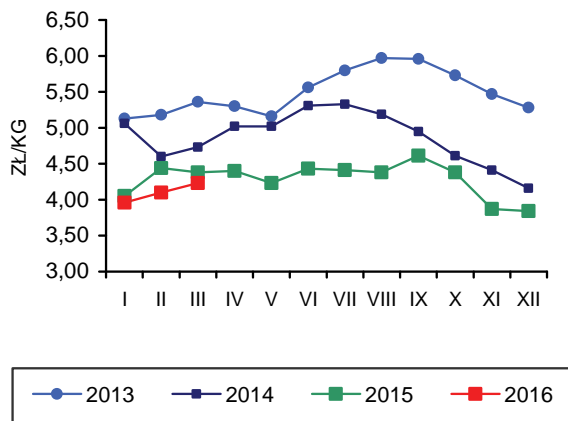
Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2014 IV	161,51	160,70	163,56	148,26	99,5	98,3	108,4
V	163,96	163,05	166,47	150,31	99,5	97,9	108,5
VI	170,87	171,07	176,48	155,83	100,1	96,9	109,8
VII	169,58	170,12	171,23	152,73	100,4	99,4	111,4
VIII	164,79	162,18	167,28	149,69	98,4	96,9	108,3
IX	158,32	155,06	160,69	149,31	98,2	96,2	105,6
X	143,42	144,83	144,41	134,14	101,0	100,4	108,1
XI	140,83	140,33	143,08	135,54	99,7	98,1	103,5
XII	134,64	129,63	135,68	134,07	96,2	95,5	96,1
2015 I	130,12	126,28	132,28	124,34	97,0	95,5	101,6
II	137,02	139,91	143,73	122,84	102,1	97,3	113,9
III	141,13	141,61	145,69	129,28	100,3	97,2	109,5
IV	144,04	146,61	148,78	131,37	101,8	98,5	111,6
V	142,03	139,59	146,34	135,63	98,3	95,4	102,9
VI	146,44	143,84	150,88	136,05	98,2	95,3	105,7
VII	144,25	140,56	144,07	135,09	97,4	97,6	104,0
VIII	142,82	138,70	141,28	129,47	97,1	98,2	107,1
IX	146,65	145,41	149,22	131,07	99,2	97,4	110,9
X	141,97	137,94	145,67	132,84	97,2	94,7	103,8
XI	132,07	123,47	134,04	129,09	93,5	92,1	95,6
XII	126,21	119,77	128,77	124,40	94,5	93,0	96,3
2016 I	127,45	122,08	132,89	121,82	95,8	91,9	100,2
II	131,10	126,36	133,41	159,66	96,4	94,7	79,1

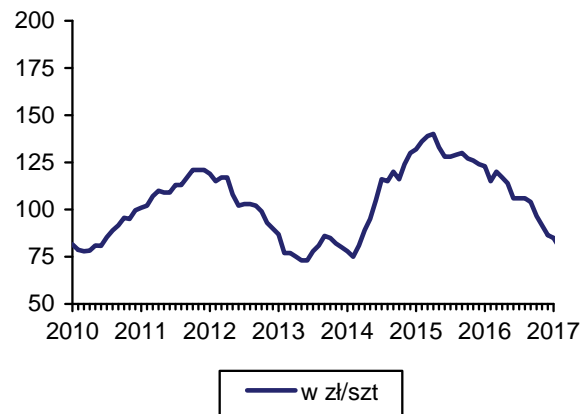
Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

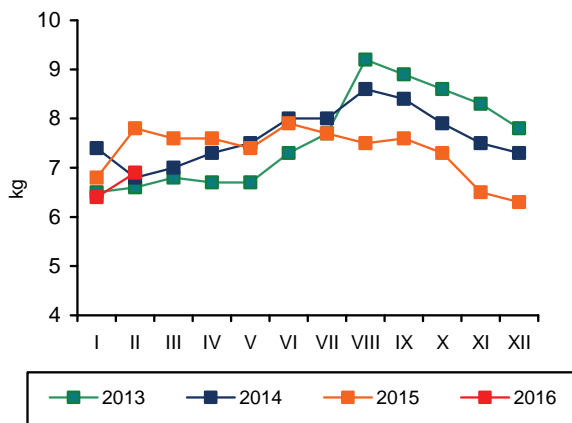
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

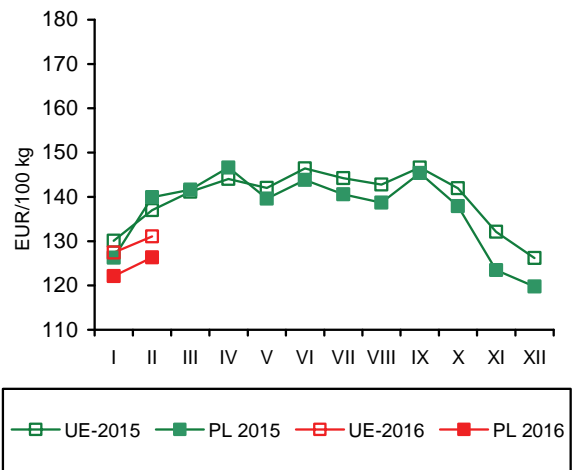
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

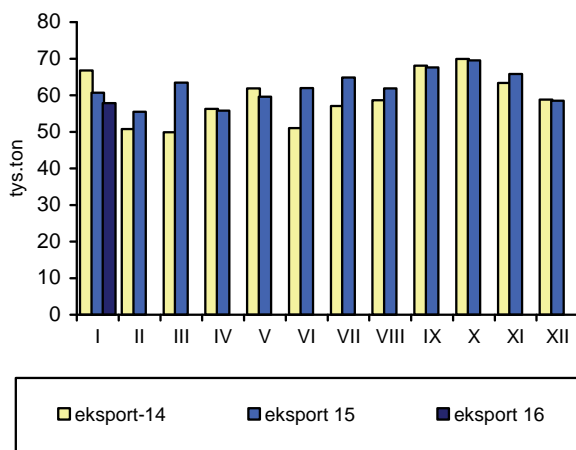
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

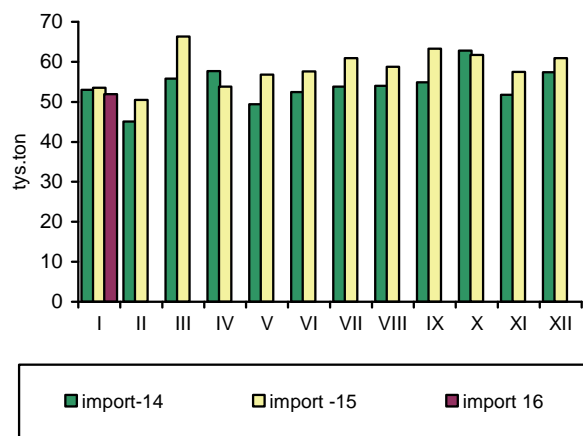
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Utrzymuje się silna dynamika produkcji mięsa drobiowego. Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w lutym 2016 r. ok. 188 tys. ton tego mięsa. Jest to poziom o 3,6%, tj. o 7 tys. ton niższy niż przed miesiącem, ale o 18%, tj. o 29 tys. ton wyższy niż przed rokiem. Uwzględniając mniejszą liczbę dni w lutym niż w styczniu, przeciętny dzienny poziom produkcji był nieznacznie wyższy w lutym. Produkcja przemysłowa mięsa drobiowego w dużych zakładach zwiększyła się w okresie pierwszych dwóch miesięcy br. o ok. 50 tys. ton, tj. o 15% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Sprzedaż zagraniczna była nadal głównym stymulantem rozwoju produkcji i całej branży drobiarskiej. Rozwojowi eksportu drobiu z Polski sprzyja postępująca dywersyfikacja rynków zbytu, wspierana programami promocyjnymi współfinansowanymi ze środków UE. W styczniu 2016 r. sprzedano za granicę o 8,4%, tj. o 5,3 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż w roku poprzednim, a eksport stanowił ok. 36% przemysłowej produkcji drobiu wytwarzanej w dużych i średnich zakładach. Import mięsa drobiowego zwiększył się o 2,3% ton, do 2,6 tys. ton.

W lutym br. obniżyły się koszty pasz w chowie drobiu rzeźnego. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kurcząt potaniały w relacji miesiąc do miesiąca o 0,6%, natomiast dla indyków o 1,4%. W porównaniu do lutego 2015 r., pasze dla kurcząt były jednak droższe o 2,3%, natomiast dla indyków o ok. 4,6% tańsze. Relacja cen żywiec/pasza wyniosła w lutym br. średnio na rynku kurcząt 2,50 wobec 2,61 przed rokiem, a na rynku indyków 4,31 wobec 4,32. Na początku br. opłacalność produkcji kurcząt rzeźnych pogorszyła się, a indyków nie uległa zmianie w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Wskaźniki opłacalności chowu indyków utrzymywały się powyżej granicy rentowności, ale w chowie kurcząt zbliżyły się do tej granicy. W marcu nastąpiła korekta ceny skupu kurcząt rzeźnych, które wzrosły o 3,4% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Ceny skupu indyków spadły o 1,4% do najniższego poziomu notowanego w ostatnich kilkunastu miesiącach. Może to świadczyć o okresowej nadprodukcji żywca indyczego, co znajduje potwierdzenie w wysokim poziomie miesięcznej sprzedaży piskląt indyczych.

Ceny uzyskiwane przez ubojnie za tuszki kurcząt w marcu br. obniżyły się o 0,5% w relacji do lutego

i były o 1,8% niższe niż w marcu 2015 r. Średnie ceny zbytu uzyskiwane przez ubojnie przemysłowe za tuszki indyków podniosły się o 12% i o 1% przewyższyły poziom poprzedniego roku.

W pierwszych dwóch miesiącach 2016 r. przeciętna cena detaliczna kurczęcia patroszonego wyniosła 6,73 zł/kg i była o 2,6% niższa niż w analogicznym okresie przed rokiem. W lutym cena detaliczna tuszki brojlera kurzego spadła o 2,6% w porównaniu ze styczniem i była o 4% niższa niż w lutym 2015 r.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim jeszcze się poprawiły. W lutym 2016 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o ponad 51% przewyższyły polskie ceny wyrażone w euro. Przed rokiem były one wyższe o ok. 46%. Przeciętna cena sprzedaży kurcząt w UE-28 obniżyła się w tym czasie o 5,3%, podczas gdy cena polska o 8,9%. Spadek cen notowano także na Węgrzech, w Hiszpanii i w Holandii. We Francji, w Czechach i w Niemczech, nastąpił wzrost tych cen.

W pierwszym kwartale ub. roku, konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych była o 3,4% większa niż przed rokiem, natomiast wędlin drobiowych o 10% zmalała. Przyczyniły się do tego zmiany cen detalicznych produktów drobiarskich. W drugim kwartale konsumpcja bezpośrednia mięsa drobiowego była taka sama jak w roku poprzednim. Konsumpcja wędlin drobiowych obniżyła się o 5,5% zarówno w relacji do poprzedniego roku, jak i do poprzedniego kwartału. W trzecim kwartale spożycie bezpośrednie mięsa drobiowego nie zmieniło się w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem, a wędlin obniżyło się o 5,3%. Łącznie w okresie trzech kwartałów 2015 r. przeciętne miesięczne spożycie mięsa drobiowego na jednego mieszkańca nie zmieniło się w porównaniu z rokiem poprzednim, a wędlin zmniejszyło o ponad 5%.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
I	133,0	146,0	162,0	174,0	195,0
II	122,0	131,0	142,0	159,0	188,0
III	136,0	148,0	157,0	174,0	
IV	126,0	157,0	169,0	171,0	
V	137,0	151,0	163,0	182,0	
VI	137,0	144,0	145,0	173,0	
VII	132,0	157,0	169,0	174,0	
VIII	139,0	151,0	154,0	165,0	
IX	134,0	150,0	171,0	172,0	
X	156,0	175,0	179,0	201,0	
XI	142,0	162,0	163,0	189,0	
XII	133,0	155,0	156,0	190,0	
RAZEM	1627,0	1827,0	1930,0	2124,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2015	2016	2015	2016
I	2575	2635	63125	68459
II	2863		62351	
III	2945		70419	
IV	2868		68222	
V	2936		67352	
VI	3127		69631	
VII	3206		67535	
VIII	2908		59144	
IX	3156		68213	
X	3500		84202	
XI	2727		80319	
XII	1818		78917	
RAZEM	34629		839430	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	1304	1318	3,39	3,14	6,55	6,63	6,90	6,82
II	1321	1310	3,45	3,27	6,51	6,58	6,91	6,64
III	1322		3,56	3,38	6,67	6,55	6,95	
IV	1311		3,40		6,57		6,96	
V	1299		3,53		6,53		6,75	
VI	1279		3,62		6,77		7,10	
VII	1272		3,73		6,66		7,12	
VIII	1289		3,69		6,57		7,28	
IX	1291		3,57		7,01		7,39	
X	1295		3,47		6,73		7,00	
XI	1296		3,32		6,66		6,89	
XII	1305		3,14		6,23		6,60	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	1433	1377	1350	5,78	6,02	5,91	8,84	8,85	8,83
II	1434	1395	1331	5,71	6,02	5,73	8,51	8,74	8,73
III	1451	1393		5,68	5,97	5,65	8,60	9,68	9,78
IV	1442	1361		5,72	5,99		9,57	8,75	
V	1443	1342		5,86	5,97		8,70	8,86	
VI	1448	1337		6,01	5,99		8,83	8,94	
VII	1451	1343		5,94	5,99		8,78	8,86	
VIII	1410	1339		6,00	5,96		8,89	8,97	
IX	1416	1325		6,04	5,94		8,83	8,96	
X	1336	1333		6,03	5,98		8,80	8,96	
XI	1319	1338		6,10	5,97		9,26	8,81	
XII	1329	1350		6,06	5,94		9,56	9,84	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
2015 I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
III	132,40	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
IV	125,10	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	187,90
V	131,90	262,00	181,70	154,80	222,00	196,00	167,90	188,10
VI	138,67	262,00	182,30	153,30	225,00	196,00	174,30	192,12
VII	138,98	262,00	183,95	153,92	225,00	201,00	180,93	192,50
VIII	142,74	260,13	183,86	151,94	225,00	201,00	183,58	191,81
IX	132,94	260,00	183,52	151,98	225,00	201,00	175,70	189,31
X	125,02	260,00	183,51	152,47	225,00	198,90	162,16	186,84
XI	118,85	260,00	183,70	150,15	225,00	193,59	157,70	181,58
XII	114,62	260,00	184,36	149,45	225,00	188,10	159,94	179,85
2016 I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,46
II	116,27	262,00	183,29	148,49	225,00	186,00	156,63	176,17

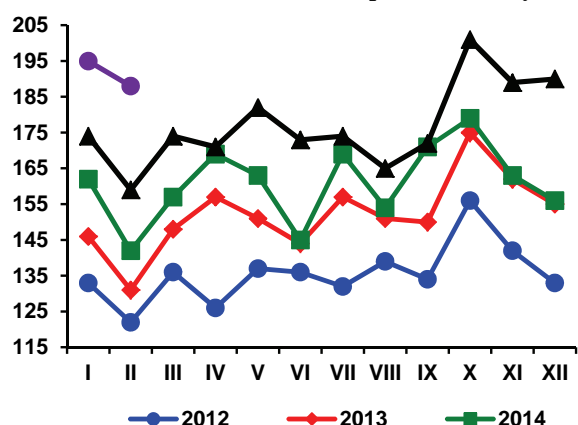
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

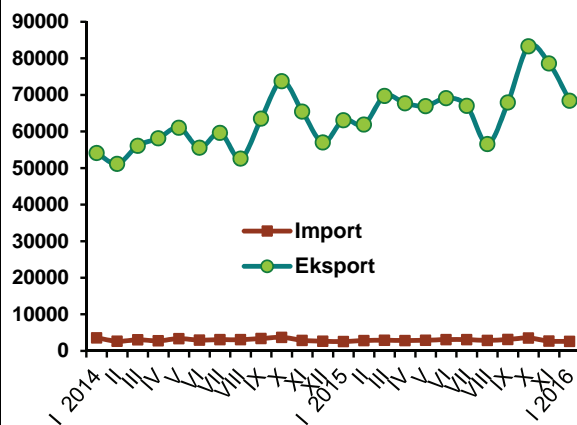
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I	1,53	1,49	1,54	0,20	0,20	0,18
II	1,44	1,51	1,51	0,19	0,18	0,17
III	1,45	1,47	1,47	0,19	0,19	0,18
IV	1,60	1,63	-	0,18	0,19	-

Źródło: Dane GUS.

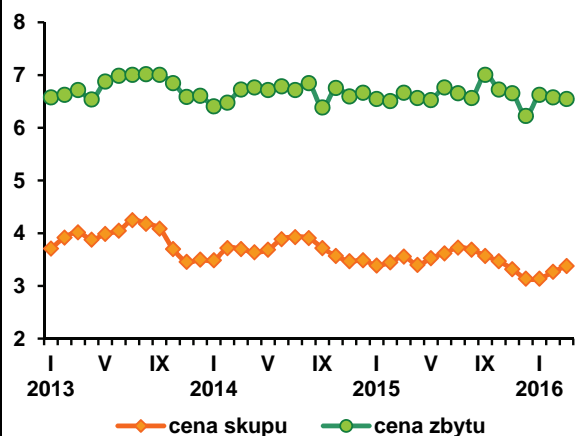
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

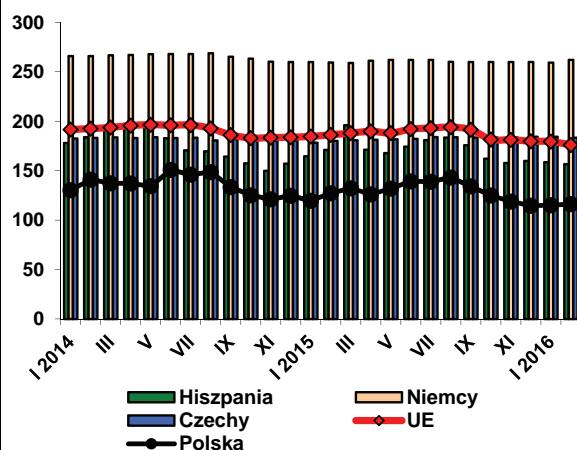
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Na początku 2016 r. utrzymywał się relatywnie niski poziom cen jaj spożywczych. W pierwszym kwartale średnia cena jaj świeżych wszystkich klas wagowych, sprzedawanych przez zakłady pakujące, wyniosła 33,82 zł za 100 sztuk i była o 2% niższa niż w roku poprzednim, ale o 23,7% wyższa niż w 2011 r., tj. przed wymianą klatek. W marcu 2016 r. średnia cena jaj wszystkich klas wagowych obniżyła się do 33,88 zł za 100 sztuk, tzn. o 1,6% przewyższała poziom ubiegłoroczny. W relacji rok do roku, najbardziej, bo o 6% podrożały jaja małe, klasy S. Ceny jaj średnich, klasy M wzrosły o 5%, a dużych, klasy L o 4,9%. Tylko jaja bardzo duże, klasy XL potaniały, a dynamika ich spadku wyniosła 6,1%. W relacji do poprzedniego miesiąca podrożały jedynie jaja najmniejsze (o 21%). Jaja klasy XL staniały o 15%, klasy L o 4%, a klasy M o 4,3%.

Przeciętne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek były w lutym 2016 r. o 0,4% niższe niż w poprzednim

miesiącu, ale o 1,7% wyższe niż przed rokiem. Średnio w pierwszych dwóch miesiącach br. ceny mieszanek pełnoporcjowych dla kur niosek wzrosły o 2,5% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Towarzyszył temu spadek cen jaj sprzedawanych przez fermy. Średnie ceny uzyskiwane przez producentów jaj konsumpcyjnych w pierwszych dwóch miesiącach br. były o 7,2% niższe niż w 2015 r. Przeciętna opłacalność produkcji jaj pogorszyła się więc znacząco, choć może się różnić znacząco w zależności od struktury kanałów sprzedaży jaj przez producentów. W lutym br. na zakup 1 tony paszy trzeba było przeznaczyć o ok. 9% więcej jaj niż przed rokiem.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przerobu były w pierwszym kwartale br. o ok. 10% niższe niż przed rokiem. W marcu ich poziom był najniższy od dziesięciu miesięcy, o 7% niższy niż w lutym i o 7,6% niższy niż w marcu 2015 r. Amplituda wahań cen była jak zwykle znaczna.

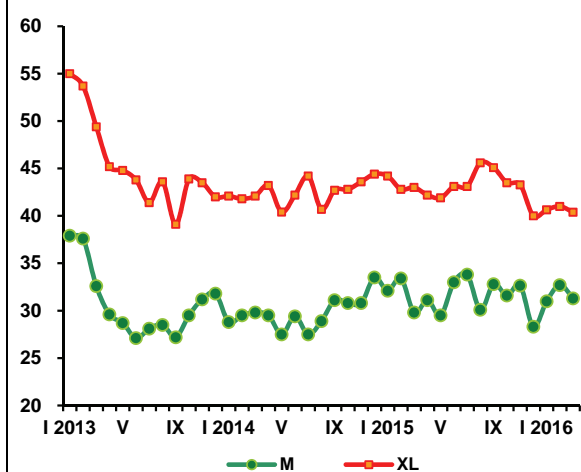
Ceny detaliczne jaj konsumpcyjnych utrzymywały się w pierwszych dwóch miesiącach 2016 r. na poziomie 0,51 zł za sztukę, tj. o ok. 1% niższym niż w poprzednim roku. Z obserwacji rynku wynika, że w br. w okresie przedświątecznym jaja były nieco tańsze niż przed rokiem, mimo wcześniejszych Świąt Wielkanocnych.

W większości obserwowanych państw Unii Europejskiej ceny jaj konsumpcyjnych spadły w pierwszych miesiącach br. W lutym w relacji rok do roku, ceny jaj najsilniej, bo o 9,6% obniżyły się w Polsce. W Czechach były niższe o 8,9%, a w Holandii i we Francji o ponad 7%. Tylko w Niemczech ceny jaj konsumpcyjnych wzrosły o 7%. Ceny w jaj w UE obniżyły się przeciętnie o 8,1%. Relacje cen sprzedaży jaj

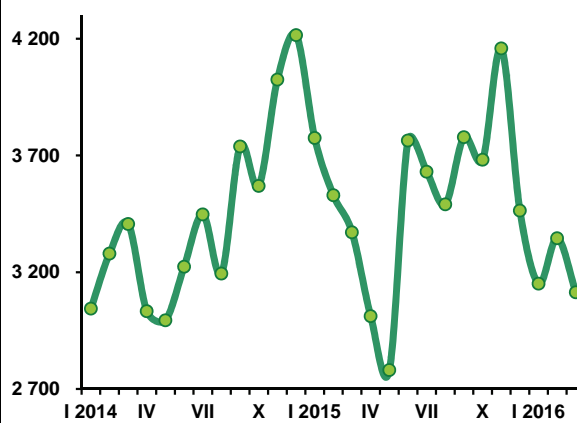
w Polsce i we Wspólnocie poprawiły się jednak. W lutym 2016 r. polskie jaja kosztowały w przeliczeniu na euro o 2,8% więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, a dwanaście miesięcy wcześniej o 4,5% więcej.

W 2015 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 12,8% większy niż przed rokiem, a import o ok. 30% mniejszy. Eksport przetworów z jaj zwiększył się o 7,5% w relacji rok do roku, natomiast import zmniejszył się o 5,6%. W styczniu br. sprzedano za granicą o 51% więcej jaj w skorupkach niż przed rokiem, natomiast eksport przetworów z jaj był o 10,7% mniejszy. Import jaj świeżych zmniejszył się o 4%, a przetworów z jaj o 12%.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	1893	1818	15496	23378	416	366	1496	1336
II	1176		16305		420		995	
III	1806		18972		473		1174	
IV	1232		18863		431		1694	
V	1370		20713		387		1992	
VI	1343		19663		454		2412	
VII	905		22014		394		1783	
VIII	1485		19535		407		1700	
IX	1421		19615		450		1720	
X	1971		20684		362		1899	
XI	1137		21339		567		1900	
XII	1088		20815		283		1583	
RAZEM	16787		234014		5044		20348	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	44,20	40,64	36,20	34,64	32,10	30,99	28,90	30,06
II	42,80	41,00	35,80	36,69	33,40	32,70	27,20	23,66
III	43,00	40,38	33,60	35,23	29,80	31,29	27,00	28,62
IV	42,20		34,10		31,10		28,10	
V	41,90		33,20		29,50		24,00	
VI	43,10		37,50		33,00		24,90	
VII	43,10		38,30		33,80		29,40	
VIII	45,60		35,60		30,10		28,00	
IX	45,10		39,70		32,80		29,10	
X	43,50		36,80		31,60		30,20	
XI	43,28		37,90		32,65		28,56	
XII	40,00		33,70		28,30		22,00	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2014 I	119,32	103,61	112,75	103,78	91,68	127,30
II	123,06	102,44	121,69	98,75	96,71	128,29
III	119,16	108,00	123,78	102,57	102,00	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	95,45	93,47	125,22
V	119,43	99,66	104,84	94,54	90,16	120,76
VI	121,40	94,09	107,55	101,45	100,47	123,48
VII	124,02	93,99	104,57	107,72	100,24	125,44
VIII	124,10	94,69	96,62	102,06	89,97	122,29
IX	128,93	100,17	106,98	110,02	100,67	127,13
X	130,42	111,33	107,80	104,88	138,84	128,95
XI	132,73	115,76	112,40	116,94	141,94	133,80
XII	136,39	120,82	125,23	129,56	150,18	139,32
2015 I	133,31	115,82	119,06	119,34	107,90	132,75
II	137,02	114,19	123,86	111,98	109,00	131,08
III	134,41	112,82	135,98	112,85	108,94	132,43
IV	133,80	102,30	112,89	104,40	97,67	124,08
V	133,60	102,30	112,90	104,40	97,67	124,32
VI	129,91	94,29	100,83	96,43	95,87	116,64
VII	142,16	104,90	122,89	128,29	123,39	134,02
VIII	136,15	107,01	118,93	123,71	115,90	132,20
IX	142,02	107,79	118,91	128,27	118,83	133,80
X	134,32	114,39	112,24	115,66	113,39	129,35
XI	135,47	114,40	113,41	117,64	112,63	130,34
XII	131,67	114,73	118,84	121,44	109,55	129,56
2016 I	124,47	104,87	117,10	110,19	99,77	120,52
II	123,89	104,05	132,78	103,77	100,75	120,46

Źródło: Dane MRiRW.

Zapoczątkowany w listopadzie 2015 r. spadek cen jagniąt i owiec ciężkich w Unii Europejskiej trwa nadal. W styczniu przeciętna cena jagniąt wyniosła w UE-28 604 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w lutym 575 EUR/100 kg. Ceny te były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 8% i 9%. W związku z Wielkanocą, marcowa cena jagniąt sezonowo wzrosła (do 585 EUR/100 kg wagi poubojowej) i w stosunku do marca 2015 r. była niższa o 6%.

Spadek cen owiec ciężkich był w tym okresie nieco mniejszy. W styczniu ich przeciętna cena wyniosła 505 EUR/100 kg, w lutym 520 EUR/100 kg, a w marcu 532 EUR/100 kg wagi poubojowej. W stosunku do analogicznych miesięcy poprzedniego roku ceny te były niższe odpowiednio o 5%, 4% i 7%. Większa stopa spadku tej ceny w marcu spowodowana została przez pogłębienie obniżek cen owiec ciężkich w Wielkiej Brytanii.

Cena polskich owiec ciężkich wyrażona w euro wyniosła w styczniu 382 EUR/100 kg wagi poubojowej, w lutym 346 EUR/100 kg, a w marcu 380 EUR/100 kg. W odróżnieniu od rozwoju cen owiec w UE-28, styczniowa cena polskich owiec była wyższa niż w styczniu 2015 r. o prawie 3%. W lutym i w marcu była natomiast niższa niż rok wcześniej odpowiednio 3% i 5%, a więc jej spadek był nieco mniejszy niż przeciętnej ceny unijnej.

Te same ceny wyrażone w złotych wyniosły w styczniu 16,77 zł/kg wagi poubojowej, w lutym 15,22 zł/kg, a w marcu 16,30 zł/kg. Oznacza to, że w przeliczeniu na wagę żywą wyniosły one odpowiednio 7,88 zł/kg, 7,16 zł/kg i 7,66 zł/kg. W porównaniu z cenami sprzed roku cena w styczniu była o 6% wyższa, w lutym o 2% niższa, a w marcu ponownie o 3% wyższa. Różnice co

do stopy i kierunku zmian w porównaniu z cenami wyrażonymi w euro, wynikały z deprecjacji złotego względem euro.

Ostatnio w Wielkiej Brytanii wskazuje się na wzrost popytu na mięso owcze w Polsce. Brytyjscy eksporterzy podkreślają, że jest to pochodną wzrostu PKB i malejącej stopy bezrobocia. W związku z tym liczą na wzrost eksportu do Polski. W latach 2005-2015 polski import mięsa owczego wzrósł z 57 ton do 1238 ton. Jak dotychczas podstawowym rynkiem zaopatrzenia jest Nowa Zelandia. W 2015 r. import mięsa z Nowej Zelandii stanowił 68% tego importu, ale udział importu mięsa z Wielkiej Brytanii był też relatywnie duży, gdyż wynosił 12%.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Zmiana w % 2014/2013
I półrocze	767	928	726	78
II półrocze	761	876	804	92
Rok	1 528	1 804	1 530	85

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2015	46,2	88,7	204,5	116,5	131,3	139,5	80,3	115,1	103,0	122,8	74,0	92,0	1314 ^{a)}
2016	120,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	260,6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2015	98,0	58,7	115,2	116,6	100,6	94,2	232,5	76,6	132,0	135,3	81,9	61,6	1303 ^{a)}
2016	81,8	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	83,5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

a) dane nieostateczne

Źródło: Dane CIHZ

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2014	6,40	6,50	4,62	8,16	6,35	6,36	6,02	6,62	6,77	5,59	5,67	8,79
2015	6,36	6,80	8,59	6,67	7,21	7,51	7,31	7,27	6,98	7,05	6,50	8,01
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,4	104,6	185,9	81,7	113,5	118,1	121,4	109,8	103,1	126,1	114,6	91,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
I 2015	8,4	17,9	1,97	4,18
II	8,5	18,0	2,02	4,30
III	8,8	18,8	2,14	4,55
IV	8,7	18,4	2,15	4,57
V	8,6	18,2	2,10	4,46
VI	8,5	18,4	2,04	4,34
VII	8,4	18,2	2,00	4,26
VIII	7,8	16,6	1,87	3,97
IX	7,9	16,8	1,87	3,98
X	7,6	16,2	1,79	3,82
XI	7,7	16,4	1,81	3,85
XII	8,8	18,8	2,06	4,38
I 2016	8,2	17,4	1,86	3,95
II	7,7	16,4	1,76	3,72

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2014/2015	52,11	52,08	52,89	52,73	51,57	52,40	53,46	52,90	53,43	53,35	52,41	52,32
2015/2016	51,72	51,82	52,61	52,71	53,41	52,97	53,17	52,40	54,08	54,47	55,18	54,51
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,3	99,5	99,5	100,0	103,6	101,1	99,5	99,1	101,2	102,1	105,3	104,2

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-28												
2014/2015	588,6	581,1	582,5	580,9	589,2	603,0	627,8	635,5	660,9	656,7	632,8	619,4
2015/2016	617,1	576,7	567,9	590,3	611,7	636,2	639,2	629,9	619,3	604,4	575,4	584,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,8	99,2	97,5	101,6	103,8	105,5	101,8	99,1	93,7	92,0	90,9	94,4
Włochy												
2014/2015	657,2	597,8	600,5	616,6	634,2	682,9	682,4	663,9	693,9	596,3	545,9	627,5
2015/2016	621,6	570,9	581,9	601,3	610,4	640,9	659,2	680,2	657,5	596,3	552,5	633,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	94,6	95,5	96,9	97,5	96,2	93,8	96,6	102,5	94,8	100,0	101,2	101,0

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-28												
2014/2015	560,0	578,0	571,9	508,7	476,9	471,9	471,3	495,1	517,5	531,5	541,9	572,4
2015/2016	572,1	542,2	517,9	480,4	476,5	485,8	477,0	486,5	498,9	504,6	520,1	531,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,2	93,8	90,6	94,4	101,0	102,9	101,2	98,3	96,4	94,9	96,0	92,9
Wielka Brytania												
2014/2015	582,9	607,8	617,9	514,1	467,2	450,1	448,5	484,9	524,5	544,4	564,8	608,4
2015/2016	592,2	556,3	546,2	478,4	466,6	472,4	455,4	484,5	500,6	506,0	536,5	550,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,6	91,5	88,4	93,1	99,9	105,0	101,5	99,9	95,4	92,9	95,0	90,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2014/2015 NZD/szt. 15 kg	68,12	58,86	76,22	78,35	78,23	76,94	81,87	82,34	72,12	63,95	69,00	60,37
2015/2016 NZD/szt. 15 kg	59,67	53,12	69,49	75,4	70,2	68,08	67,30	69,92	61,66	56,74	60,03	49,93
miesiąc roku poprzedniego = 100	87,6	90,2	91,2	96,2	89,7	88,5	82,2	84,9	85,5	88,7	87,0	82,7

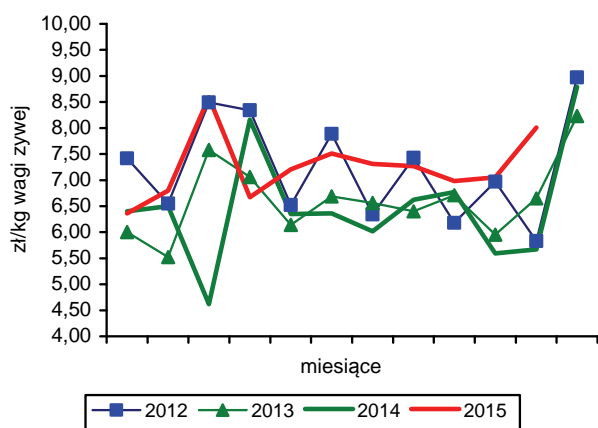
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRIfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

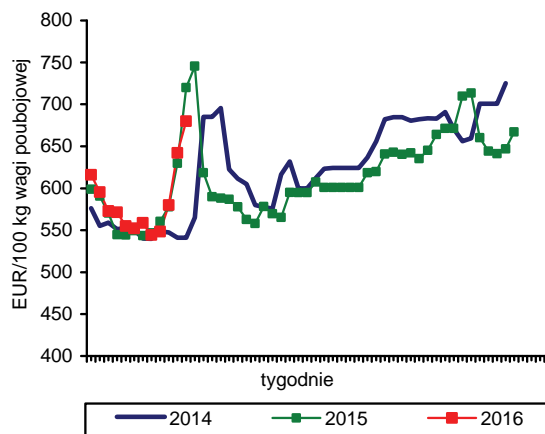
Wyszczególnienie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2014/2015 AUD/100 kg cwe	572	570	585	551	479	495	438	463	521	550	547	519
2015/2016 AUD/100 kg cwe	541	575	586	586	584	549	495	511	516	526	538	515
miesiąc roku poprzedniego = 100	94,6	100,9	100,2	106,4	121,9	110,9	113,0	110,4	99,0	95,6	98,4	99,2

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

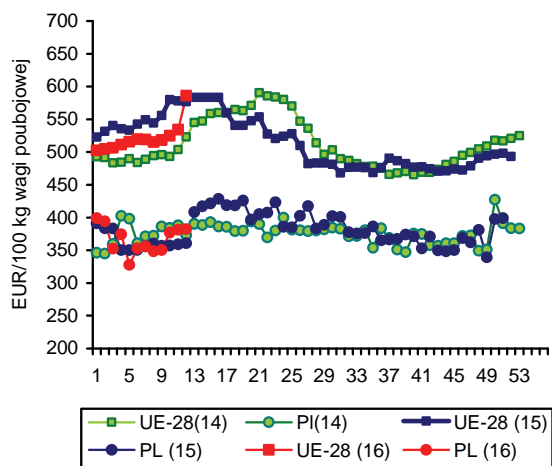
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

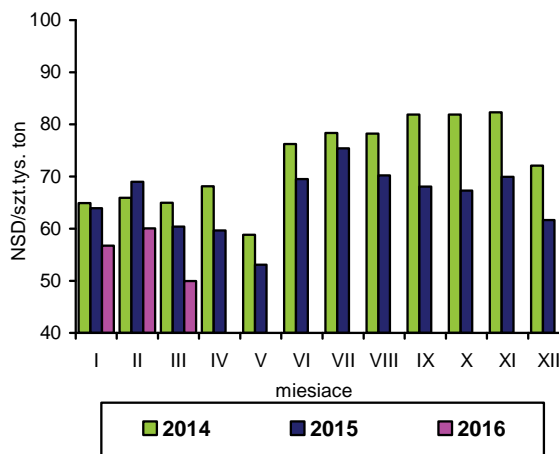
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

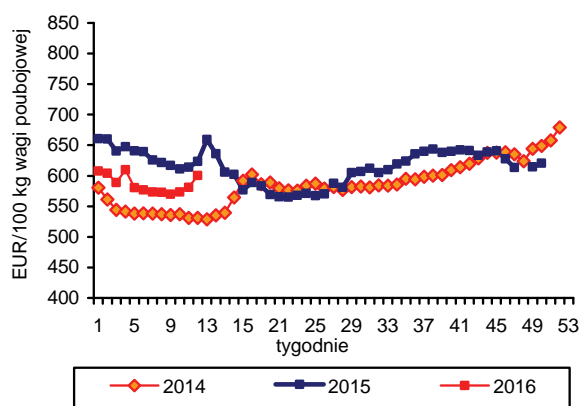
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

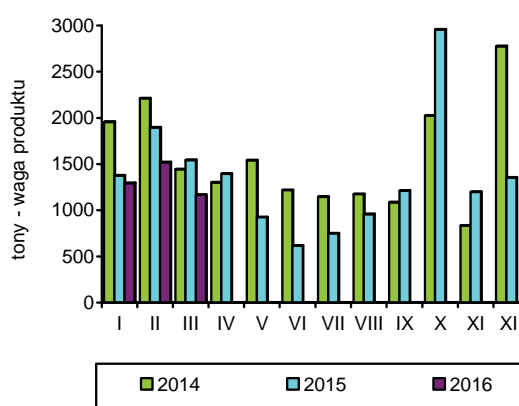
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28-

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-luty 2016 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 27,3 tys. ton i były o 25,8% większe niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. Najwyższą dynamikę wzrostu odnotowano w przypadku stroni, których wyładunki zwiększyły się o 66% do 5,4 tys. ton. Połowy szprotów zwiększyły się o 28,8% do 15,0 tys. ton, a śledzi o 22,6% do 4,7 tys. ton. Mniejsze niż przed rokiem były tylko połowy dorszy (o 26,1%, 2,1 tys. ton).

W styczniu 2016 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych i średnich zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 33,5 tys. ton i była o 1,1% mniejsza niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Kontynuowany był silny trend wzrostowy w produkcji świeżych lub chłodzonych filetów z ryb morskich, która wyniosła 4,3 tys. ton (wzrost 2,6-krotny). Wyraźnie zwiększyło się także przetwórstwo ryb wędzonych (o 26,1% do 6,7 tys. ton), w tym wędzonych łososi o 5,8% do 4,0 tys. ton, a pozostałych ryb wędzonych aż o 77,6% do 2,7 tys. ton. Tak duży przyrost mógł wynikać z przeznaczenia do przetwórstwa nagromadzonych zapasów mrożonych makrel i produkcji produktów wędzonych. Dobre wyniki produkcyjne odnotowano także w grupie przetworów i konserw ze śledzi (wzrost o 7,2% do 9,2 tys. ton). Znaczny wzrost produkcji wymienionych grup produktów nie zdołał w pełni zniwelować ok. 80% spadku przetwórstwa całych mrożonych ryb morskich (do 1,1 tys. ton) oraz ok. 14% ograniczenia produkcji mrożonych filetów z ryb morskich (do 2,2 tys. ton). W 2015 r. zakłady zatrudniające ponad 9 osób osiągnęły rekordowy zysk netto wynoszący ponad 385 mln zł (wzrost o 50%), przy przychodach ogółem na poziomie 9,6 mld zł, w tym przychodach ze sprzedaży w wysokości 9,4 mld zł. Obniżyła się aktywność inwestycyjna sektora z 342 mln zł w 2014 r. do 178 mln zł w 2015 r.

Zmiany eksportu podstawowych grup towarowych w styczniu 2016 r. były zróżnicowane (brak danych o eksporcie burtowym uniemożliwia pełną analizę eksportu). W porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego zwiększył się wywóz przetworów i konserw z ryb (o 7,0% do 10,9 tys. ton masy produktów), przy wyraźnym wzroście średnich cen transakcyjnych (głównie śledzi). W konsekwencji wartość eksportu tej grupy zwiększyła się o blisko 15% do 150 mln zł. Wolumen eksportu ryb wędzonych zmniejszył się o 7% do 3,8 tys. ton, przy 5% spadku jego wartości (do 187 mln zł). Ceny podstawowego produktu – wędzonych łososi były nieznacznie niższe niż przed rokiem i wyniosły 53,6 zł/kg (spadek o 0,7%). Wyraźnie mniejszy był natomiast wywóz filetów rybnych (o 17% do 5,4 tys. ton) głównie dorszy, a w mniejszym stopniu łososi. Spadek ten został w pełni

zrekompensowany wyższymi cenami, a wartość sprzedaży ryb filetowych osiągnęła podobnie jak przed rokiem 142 mln zł.

Import ryb i owoców morza oraz ich przetworów wyniósł w styczniu br. 46,7 tys. ton i był o 9,9% większy niż przed rokiem, przy 15% wzroście wydatków na ich przywóz (do 623 mln zł). Spośród głównych grup produktów najbardziej zwiększono przywóz ryb świeżych i chłodzonych (o 27% do 13,1 tys. ton), ryb filetowych (o 19% do 18,7 tys. ton) oraz przetworów i konserw z ryb (o 12% do 4,2 tys. ton). Mniejszy niż przed rokiem był tylko przywóz ryb mrożonych (o 12% do 8,0 tys. ton). W ujęciu gatunkowym skokowo zwiększył się import śledzi (o 89% do 12,3 tys. ton) mimo wysokich cen (wzrost o 19%) i prawdopodobnie ich dalszym wzrostem w kolejnych miesiącach. Ponad 2-krotnie więcej niż przed rokiem zaimportowano także pstrągów (1,3 tys. ton), a łososi o 9% (do 11,1 tys. ton), mimo znacznie wyższych cen. Jednocześnie ok. 20% spadki odnotowano w wolumenie przywozu m.in. dorszy, makreli i mintajów, a blisko 30% w przypadku pang.

W pierwszych miesiącach 2016 r. znacznie przyspieszyła dynamika cen detalicznych ryb i owoców morza. W lutym 2016 r. były one średnio o 1,1% wyższe niż w grudniu 2015 r. i o 1,4% wyższe w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego. Od początku roku drożeją przede wszystkim ryby świeże i chłodzone (o 2,1%), ryby mrożone (o 1,2%), konserwy i przetwory (o 1,2%) oraz mrożone owoce morza (o 1,1%). Niższe ceny konsumenci płacili tylko za świeże lub chłodzone owoce morza (o 3,1%).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łośność bałtycki
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015^{a,b} I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2015 ^{a,b} I	3 656	1 408	1 579	1 090	101	7 834	1 453	235
II	7 958	2 420	1 204	2 183	83	13 848	3 440	490
III	15 588	5 026	1 371	1 875	183	24 043	4 877	452
IV	14 716	2 512	1 422	249	637	19 536	5 788	404
V	9 535	2 501	1 493	272	1 244	15 045	4 387	229
VI	2 186	3 246	1 181	500	1 325	8 438	553	2
VII	386	1 277	180	455	1 269	3 567	1 358	1
VIII	437	2 050	216	549	1 593	4 845	575	1
IX	1 330	4 619	905	762	694	8 310	2 585	37
X	2 954	7 270	1 382	583	254	12 443	1 860	69
XI	2 606	3 852	1 527	423	115	8 523	2 895	244
XII	2 820	3 533	1 150	498	82	8 083	2 012	1 581
2016 ^{a,b} I	4 935	2 313	1 282	1 879	38	10 447	2 472	151
II	10 025	2 382	774	3 554	86	16 821	7 259	290
Wskaźnik zmian (%)								
<u>II 2016</u> <u>II 2015</u>	126,0	98,4	64,3	162,8	103,6	121,5	211,0	59,2
<u>I-II 2016</u> <u>I-II 2015</u>	128,8	122,6	73,9	166,0	67,4	125,8	198,9	60,8

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 05.04.2016 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 705	387 483
2015 I	1 658	8 641	5 984	17 640	8 555	1 060	835	33 923
II	1 427	8 501	7 175	18 567	9 093	1 288	903	35 670
III	2 365	10 810	9 089	20 884	10 017	1 523	1 184	43 148
IV	1 906	4 527	6 259	16 473	7 221	1 286	862	29 165
V	1 739	3 398	6 457	15 024	6 611	1 204	881	26 618
VI	1 772	3 238	6 088	15 315	6 681	877	1 024	26 413
VII	1 182	2 317	6 491	14 119	6 661	1 026	875	24 109
VIII	1 008	3 040	6 312	14 483	6 533	808	732	24 843
IX	1 251	3 832	7 909	18 103	8 324	1 180	1 297	31 095
X	1 642	4 365	9 320	20 816	10 046	1 288	1 068	36 143
XI	2 389	3 580	10 199	20 635	10 304	1 611	1 071	36 803
XII	1 770	4 250	13 102	20 431	11 030	1 007	1 018	39 553
2016 I	4 346	3 902	7 302	18 002	9 171	987	1 044	33 552
Wskaźnik zmian (%)								
<u>I 2016</u> <u>I 2015</u>	262,1	45,2	122,0	102,1	107,2	93,1	125,0	98,9

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 ^b I-XII	435,7	126,1	72,8	55,9	83,5	528,3	181,7	87,1	48,7	173,7
2015 ^b I	38,5	10,2	6,5	4,1	12,4	42,5	15,8	9,2	3,7	10,3
II	35,6	10,5	5,8	4,1	8,0	43,0	14,4	8,9	4,3	12,0
III	45,4	11,7	7,1	5,8	9,5	51,7	16,0	8,1	5,1	19,4
IV	39,7	9,7	5,8	4,4	5,9	39,1	11,6	6,7	3,6	14,5
V	36,5	9,3	6,1	4,0	6,1	37,7	10,1	7,0	2,7	15,2
VI	34,0	9,9	6,1	3,7	7,1	36,2	10,7	5,4	3,0	14,2
VII	27,5	9,6	5,7	4,0	3,4	31,6	9,8	4,6	3,0	11,6
VIII	24,5	9,3	4,6	3,6	2,9	35,1	11,4	5,6	3,7	11,4
IX	31,5	10,6	6,5	4,3	3,3	47,5	15,2	8,5	4,6	16,3
X	37,9	11,5	6,4	4,8	5,1	54,4	21,1	7,6	4,8	17,7
XI	41,3	12,0	7,2	6,2	7,6	57,3	24,7	6,8	5,3	16,7
XII	43,2	11,9	4,9	7,0	12,0	52,1	20,9	8,7	5,0	14,6
2016 ^{b,c} I	27,9	10,9	5,4	3,8	1,4	46,7	18,7	8,0	4,2	13,1
Wskaźnik zmian (%)										
I 2016 I 2015	-	107,9	83,1	92,7	-	109,9	118,3	87,0	113,5	127,2

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b	Norwegia	Tajlandia
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna		
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,68	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,37
2015 I-XII	6,27	6,17	4,43	4,98	4,75	7,96	6,90	13,88	20,30	12,06
2015 ^a I	6,12	6,37	4,67	3,80	4,29	8,41	6,49	13,14	21,60	12,24
II	6,65	6,47	4,55	4,99	4,82	8,03	6,73	13,99	20,63	13,55
III	6,58	6,19	4,32	4,69	5,12	7,91	6,48	14,02	20,39	12,27
IV	6,24	6,21	4,18	4,88	5,09	8,90	8,13	14,33	19,10	12,55
V	5,52	5,32	4,37	4,48	4,98	9,20	8,58	14,91	18,82	12,74
VI	5,94	6,00	4,08	4,67	5,07	8,75	7,47	13,56	19,33	12,34
VII	5,45	6,12	4,18	4,78	5,36	8,80	9,04	13,49	19,24	11,72
VIII	6,39	5,79	4,31	4,82	5,33	8,34	7,16	13,91	22,95	10,79
IX	6,28	5,76	4,87	4,98	4,68	7,99	6,56	13,89	18,84	11,47
X	6,25	6,04	4,76	2,20	4,57	7,47	6,77	13,64	19,02	11,86
XI	7,07	6,32	4,43	5,03	4,89	7,02	6,45	13,78	20,59	12,74
XII	7,39	6,29	4,41	8,44	4,75	6,96	6,69	14,45	23,66	12,59
2016 ^a I	7,47	6,43	4,73	3,24	4,88	7,90	7,03	13,79	24,62	12,54
Wskaźnik zmian (%)										
I 2016 I 2015	122,1	100,9	101,3	85,3	113,8	93,9	108,3	104,9	114,0	102,5

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,20	49,90	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 ^a I-XII	9,05	25,09	21,54	22,27	52,08	51,53	58,28	2,73	1,15
2015 ^a I	8,81	24,03	21,38	21,46	53,78	51,49	53,08	3,05	1,15
II	8,33	27,03	20,14	22,86	52,03	51,06	50,92	2,75	1,27
III	8,64	25,80	19,11	22,73	51,94	50,52	51,68	-	1,13
IV	8,89	24,44	19,26	20,93	49,98	48,86	54,18	2,74	1,16
V	8,86	25,41	18,96	21,56	50,47	47,10	54,62	2,58	1,09
VI	9,74	23,61	19,12	21,05	51,67	52,13	60,07	2,74	0,91
VII	8,93	25,52	22,91	22,03	50,85	51,27	60,64	2,63	1,31
VIII	9,28	26,98	23,39	24,15	50,73	54,16	63,34	2,71	1,16
IX	9,14	25,32	20,66	23,69	51,28	54,43	55,08	2,73	1,02
X	9,26	25,39	24,82	22,41	52,67	49,80	68,39	2,74	1,39
XI	9,30	23,85	22,72	21,75	53,42	54,54	74,31	2,81	1,65
XII	9,53	29,99	26,81	24,00	54,18	54,39	86,06	2,84	0,99
2016 ^a I	9,84	26,75	23,32	24,05	54,20	47,80	90,73	-	1,09
Wskaźnik zmian (%)									
I 2016 I 2015	111,7	111,3	109,1	112,1	100,8	92,8	170,9	x	94,8

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2015 I	10,03	-	13,66	61%	14,10	64%	10,67	-	9,80	78%	10,43	69%
II	10,63	-	13,69	61%	14,88	68%	11,05	-	9,95	80%	10,47	70%
III	10,67	-	13,77	61%	14,56	66%	11,13	-	9,86	80%	10,37	70%
IV	10,88	-	14,03	62%	14,94	67%	11,63	-	10,04	81%	10,46	70%
V	10,84	-	13,61	61%	14,76	66%	11,51	-	10,08	82%	10,40	70%
VI	11,04	-	13,75	62%	14,70	65%	11,59	-	10,06	82%	10,42	69%
VII	11,09	-	13,72	62%	15,27	68%	12,16	-	10,10	82%	10,55	70%
VIII	11,09	-	13,66	62%	14,75	65%	12,06	-	9,94	81%	10,44	69%
IX	11,06	-	13,15	59%	14,91	65%	12,06	-	10,04	82%	10,42	69%
X	11,09	-	13,27	59%	14,82	64%	12,14	-	9,97	81%	10,50	70%
XI	9,98	-	13,02	58%	15,08	65%	12,33	-	10,10	82%	10,52	70%
XII	9,99	-	13,03	59%	15,37	66%	13,05	-	10,18	84%	10,54	70%
2016 I	10,96	-	13,60	61%	15,05	63%	14,46	-	10,19	83%	10,91	73%
II	10,97	-	13,67	61%	14,99	63%	14,42	-	10,39	84%	10,86	72%
Wskaźnik zmian (%)												
II 2016 II 2015	103,2	x	99,9	x	100,7	x	130,5	x	104,4	x	103,7	x
I-II 2016 I-II 2015	106,1	x	99,7	x	103,7	x	133,0	x	104,2	x	104,2	x

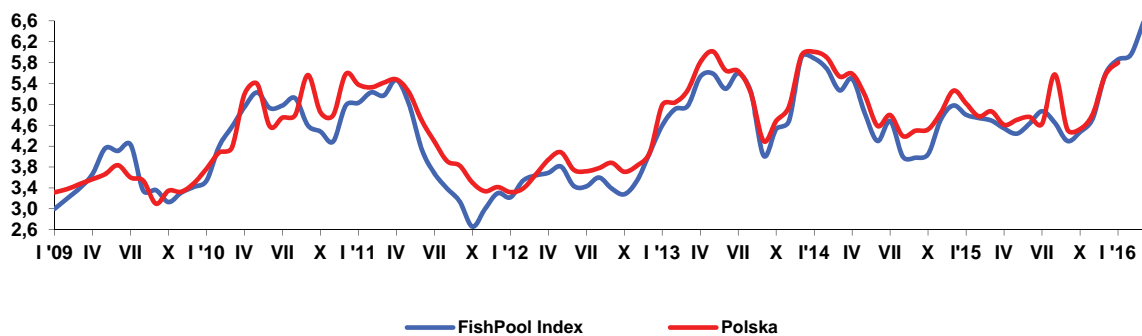
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

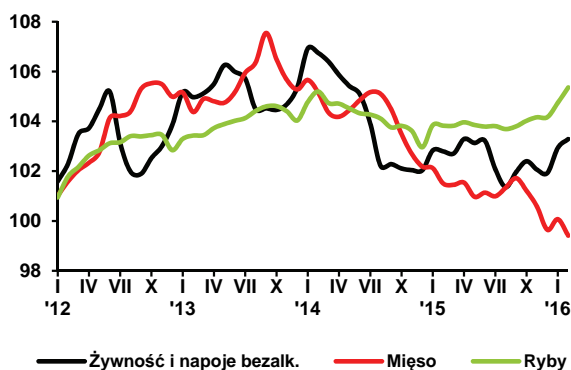
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2012I-XII	21,42	26,76	75,30	32,10	17,62	24,06	25,06	29,82	16,02	15,15	21,95
2013I-XII	21,83	26,65	75,66	31,94	16,54	25,35	27,50	33,41	16,05	14,60	22,01
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2015 I	21,96	28,76	78,00	31,91	16,22	25,13	27,87	33,71	15,02	13,55	22,38
II	21,79	29,38	77,20	32,15	16,07	25,39	27,94	33,82	15,02	13,99	22,36
III	22,08	29,98	76,30	32,26	15,84	25,39	28,00	33,88	14,89	14,26	22,44
IV	22,26	30,26	76,90	32,35	15,99	25,35	28,06	33,82	14,94	14,24	22,49
V	22,41	30,47	76,10	32,36	15,97	25,23	28,00	33,82	14,91	-	22,37
VI	22,63	30,69	75,50	32,42	15,85	25,16	28,00	33,65	15,03	-	22,30
VII	22,60	30,80	75,90	32,45	15,81	25,16	27,75	33,41	15,04	-	22,07
VIII	22,80	30,67	75,40	32,46	15,82	25,06	27,87	33,29	15,04	-	22,17
IX	22,81	31,12	75,40	32,33	15,82	25,10	28,06	33,23	15,07	-	22,38
X	23,04	31,14	76,10	32,72	15,81	25,03	27,81	33,23	15,07	14,94	22,47
XI	23,16	31,35	76,10	32,63	15,74	25,03	27,75	33,23	15,01	14,98	22,33
XII	23,43	31,67	75,30	32,71	15,63	25,00	27,50	33,06	15,01	13,32	22,25
2016 I	23,71	31,85	75,90	32,49	15,66	25,13	27,44	32,94	14,98	14,28	22,28
II	23,86	32,07	76,50	32,69	15,46	24,97	27,62	33,18	14,98	14,79	22,40
Wskaźnik zmian (%)											
II 2016 II 2015	109,5	109,2	99,1	101,7	96,2	98,3	98,9	98,1	99,7	105,7	100,2
I-II 2016 I-II 2015	108,7	109,9	98,2	101,7	96,4	99,2	98,7	97,9	99,7	105,6	99,9

Źródło: Dane GUS.

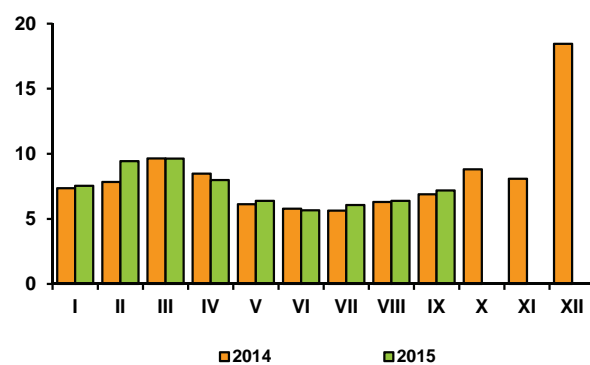
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

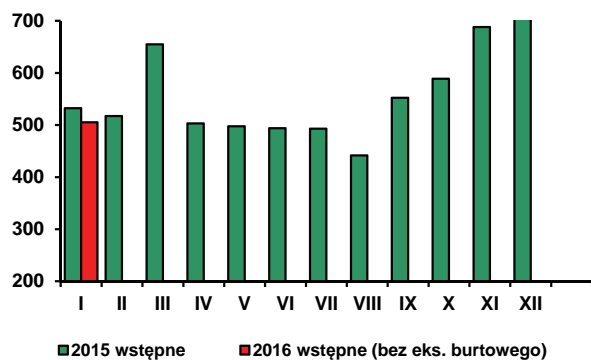
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2011=100)

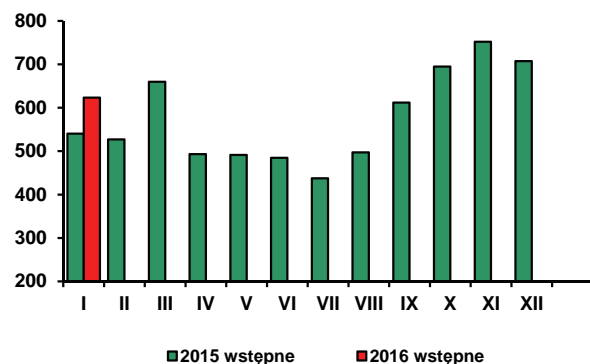
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

W lutym 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych podniosły się o 0,3%, po wzroście o 1,0% w styczniu. Artykuły żywnościowe podrożały o 0,4%, przy stabilizacji cen napojów bezalkoholowych i nieznacznym spadku łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych (o 0,1%). Najbardziej zwiększyły się ceny cukru (o 4,6%) oraz owoców (o 4,3%), w tym bananów o 13,4%, owoców cytrusowych o 1,6%, a jabłek o 0,1%. Ceny warzyw podniosły się o 1,7%, o czym zadecydował wzrost cen warzyw świeżych o 2,5%, w tym ogórków o 24,6%, marchwi o 3,4% oraz kapusty, kalafiorowych i cebuli o 2–3,5%. Ceny ryb i owoców morza wzrosły przeciętnie o 0,6%, margaryn o 0,4%, pieczywa o 0,1%, a jaj, mięsa wołowego i wyrobów cukierniczych nie wykazywały zmian. Ceny pozostałych, monitorowanych przez GUS produktów spożywczych, uległy redukcji. Mniej niż przed miesiącem konsumenci płacili m.in. za tłuszcze wieprzowe (o 1,3%) oraz mięso i przetwory mięsne (o 0,7%). Ceny mięsa drobiowego obniżyły się o 1,6%, wieprzowego o 1,0%, a wędlin o 0,3%. Makarony i artykuły mleczarskie potaniały średnio o 0,3%, w tym mleko spożywcze o 0,8%. Ceny ryżu i olejów roślinnych spadły po 0,2%, a masła o 0,1%.

W lutym br. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 0,4% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem, przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,8%. Istotnie wzrosły m.in. ceny cukru (o 24,8%), owoców (o 13,6%) i warzyw (o 4,4%). Droższe były wszystkie rodzaje owoców, w tym jabłka o 33,7%, a owoce cytrusowe o 11,4%. Spośród warzyw podrożały głównie ziemniaki (o 50,2%) oraz warzywa gruntowe, w tym: marchew o 50,5%, kapusta o 39,2%, buraki o 38,7% i cebula o 26,1%. Tańsze niż w lutym ub. roku były natomiast ogórki świeże (o 37,3%), warzywa kalafiorowe (o 15,0%), pomidory (o 8,2%) i sałata (o 7,3%). Więcej należało zapłacić za ryby i owoce morza (o 1,4%), wyroby cukiernicze (o 0,6%, w tym za czekoladę o 2,6%) oraz makarony (o 0,5%) i pieczywo (o 0,1%). Obniżyły się przeciętne ceny tłuszczów jadalnych (o 5,1%), artykułów mleczarskich (o 3,4%) i mięsnych (o 2,1%) oraz jaj (o 1,4%). Ceny masła zmalały o blisko 8,0%, tłuszczów wieprzowych o 6,7%, margaryn o 3,9%, a olejów o 1,6%. Spośród wyrobów mlecznych najbardziej potaniały sery dojrzewające (o 5,2%), mleko spożywcze (o 4,7%, w tym pełnotłuste o 6,1%), śmietana (o 2,3%) i twarogi (o 2,2%). Spadek cen mięsa wieprzowego wyniósł 3,6%, drobiowego 2,9%, a wędlin 1,2%. Nieznacznie niższe niż przed rokiem były ceny mąki (o 0,2%).

W okresie styczeń-luty 2016 r. przeciętny poziom cen żywności i napojów bezalkoholowych był o 0,2% wyższy niż w okresie styczeń-luty 2015 r., przy obniżce cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,9%. Wzrosły głównie ceny cukru (o 22,7%), owoców (o 11,5%) i warzyw (o 4,8%, w tym ziemniaków o 48,9%). Przepiętny poziom cen ryb i owoców morza podniósł się o 1,1%, pieczywa i produktów zbożowych był taki sam, a pozostałych grup żywności – niższy niż w analogicznym okresie przed rokiem. Bardziej niż żywność podrożały towary i usługi w zakresie restauracji i hoteli (o 1,2%), edukacji (o 0,8%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 0,7%) oraz tzw. inne towary i usługi (o 0,3%). Ceny towarów i usług związanych ze zdrowiem utrzymały się na niezmiennym poziomie, a pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych spadały. Najbardziej obniżył się poziom cen towarów i usług związanych z transportem (o 6,9%), w tym paliw do prywatnych środków transportu o 10,6%. Spadł także przeciętny poziom cen odzieży i obuwia (o 4,5%), towarów i usług w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii (o 0,6%, w tym nośników energii o 2,6%), towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (o 0,6%), wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,5%) oraz łączności (o 0,1%).

Spadek cen usług bytowych, istotnie obciążających budżety rodzin, umożliwił gospodarstwom domowym zwiększenie wydatków na żywność. Dodatkowymi czynnikami sprzyjającymi ożywieniu popytu

na żywność były pozytywne zjawiska na rynku pracy i poprawa sytuacji dochodowej ludności.

W okresie styczeń-luty br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 2,4% wyższe od obserwowanego przed rokiem. W końcu lutego stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 10,3% i była o 1,6 pkt. proc. mniejsza niż rok wcześniej. W lutym br., jak również w okresie dwóch pierwszych miesięcy br., siła nabywczą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosła w skali roku o 4,8%. Przepiętna realna emerytura i renta w systemie pracowniczym, zarówno w lutym, jak i w okresie styczeń-luty br., była o 3,7% wyższa niż w analogicznych okresach ub. roku, a przepiętna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych zwiększyła się po 3,0%. Zjawiska te znalazły odzwierciedlenie we wzroście sprzedaży detalicznej, w tym towarów żywnościowych.

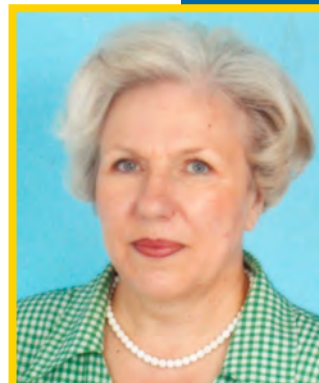
Sprzedaż detaliczna w cenach stałych, w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, w lutym br. była wyższa niż przed rokiem o 6,2%, podczas gdy **sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych zwiększyła się o 5,8%** (wobec wzrostu o 4,8% w lutym ub. roku). W okresie styczeń-luty br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, wzrost sprzedaży detalicznej żywności, napojów i wyrobów tytoniowych wyniósł 4,6%, przy wzroście sprzedaży detalicznej ogółem o 5,0%.

Według metodologii Eurostatu (HICP), w lutym 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych w UE-28 wzrosły o 0,1%, a w strefie euro o 0,2%, po spadku w styczniu br. odpowiednio o 1,2% i 1,4%. Wzrost inflacji miał miejsce w 15 krajach, stabilizacja – w trzech, w tym w Polsce, a w pozostałych – spadek. Najbardziej zwiększyły się ceny konsumpcyjne w Belgii (o 1,7%), Luksemburgu (o 1,3%) i w Holandii (o 0,9%), a najmniej – w Czechach, na Łotwie i na Słowacji (po 0,1%). Najgłębszy spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych odnotowano na Cyprze (o 0,6%) oraz w Bułgarii i Portugalii (po 0,5%).

W lutym br. w UE-28 ceny żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 0,1% wyższe niż w styczniu br., podczas gdy w strefie euro utrzymały się na niezmiennym poziomie. Żywność podrożała w 17 krajach członkowskich, w tym najbardziej na Łotwie (o 1,2%), w Holandii (o 1,1%) i w Estonii (o 0,9%). W Polsce jej ceny zwiększyły się o 0,4%.

W lutym br. ceny żywności w UE-28 były o 0,1 % niższe, a w strefie euro o 0,4% wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W 16 krajach przewyższyły one poziom sprzed roku, a w pozostałych były niższe niż rok wcześniej. Najgłębszy ich spadek odnotowano w Rumunii (o 6,1%), na Cyprze (o 2,6%), na Słowacji (o 1,7%), w Finlandii (o 1,6%), w Czechach (o 1,5%) i w Chorwacji (o 1,3%), a największy wzrost – w Belgii (o 1,8%), Szwecji (o 1,7%), Hiszpanii (o 1,3%) i w Luksemburgu (o 1,2%). W Polsce, podobnie jak w Niemczech i Danii ceny żywności zwiększyły się o 0,7%.

Według FAO, w lutym 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły o 0,1%. Zadecydował o tym wzrost cen olejów roślinnych (o 8,1%) i produktów mięsnych (o 0,7%), któremu towarzyszył spadek cen cukru (o 6,2%), artykułów mleczarskich (o 2,1%) oraz zbóż (o 0,5%). W lutym 2016 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 14,6% niższy niż rok wcześniej. Tańsze były wszystkie grupy artykułów żywnościowych. Ceny artykułów mleczarskich obniżyły się o 21,9%, mięsa o 15,1%, a zbóż o 13,6%. Ceny cukru spadły o 9,7%, a olejów roślinnych o 4,0%.

**Krystyna
Świątlik**

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2016 r.

Wyszczególnienie	II 2016			I – II 2016
	I 2016=100	II 2015=100	XII 2015 = 100	I – II 2015 = 100
OGÓŁEM	99,9	99,2	99,4	99,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,3	100,4	101,4	100,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,3	100,6	100,4	100,7
Odzież i obuwie	98,2	95,5	94,7	95,5
Mieszkanie	100,0	99,4	99,6	99,4
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,0	99,4	99,5	99,4
w tym nośniki energii	99,8	97,3	98,5	97,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,0	99,6	99,9	99,5
Zdrowie	99,9	100,0	98,1	100,0
Transport	98,1	92,7	93,1	93,1
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	96,3	88,7	90,6	89,4
Łączność	100,1	100,0	100,2	99,9
Rekreacja i kultura	100,5	99,5	101,0	99,4
Edukacja	100,0	100,8	100,0	100,8
Restauracje i hotele	100,1	101,2	100,1	101,2
Inne towary i usługi	100,0	100,3	100,6	100,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lutym 2016 r.

Wyszczególnienie	II 2016			I-II 2016
	I 2016 = 100	II 2015=100	XII 2015=100	I-II 2015=100
Żywność (bez napojów)	100,4	100,4	101,4	100,2
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	100,1	100,2	100,0
Pieczywo	100,1	100,1	100,1	100,0
Ryż	99,8	100,0	100,3	99,6
Makarony	99,7	100,5	99,6	100,3
Mięso i przetwory	99,3	97,9	99,8	98,0
Mięso wieprzowe	99,0	96,4	99,1	96,1
Mięso wołowe	100,0	100,1	100,5	100,0
Drób	98,4	97,1	100,1	98,0
Przetwory mięsne i wędliny	99,7	98,8	99,6	98,7
Ryby i owoce morza	100,6	101,4	101,1	101,1
Mleko, sery i jaja	99,7	96,9	99,7	96,7
Artykuły mleczarskie	99,7	96,6	99,6	96,5
Mleko	99,2	95,3	99,2	95,6
Sery twarogowe	99,7	97,8	99,8	97,8
Sery dojrzewające i topione	99,7	94,8	99,2	94,4
Jaja	100,0	98,6	100,5	98,1
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,0	94,9	100,6	94,7
Masło	99,9	92,1	99,9	91,8
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,7	93,3	98,4	93,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,4	96,1	101,9	96,3
Oleje roślinne	99,8	98,4	100,7	98,4
Owoce	104,3	113,6	108,4	111,5
Jabłka	100,1	133,7	99,5	133,3
Owoce cytrusowe	101,6	111,4	102,9	110,2
Banany	113,4	100,2	123,9	99,1
Warzywa	101,7	104,4	106,1	104,8
Ziemniaki	100,8	150,2	102,9	148,9
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,9	104,4	101,5	104,0
Cukier	104,6	124,8	105,6	122,7
Napoje bezalkoholowe	100,0	99,8	100,4	99,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8	100,0	99,9	100,2	100,7
	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3										
Pieczywo i produkty zbożowe	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0										
Mięso	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4	101,1	99,0	99,2	99,6
	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3										
Ryby i owoce morza	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,2	100,0	99,8	99,7
	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6										
Mleko, sery, jaja	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1	101,0	100,8	100,5	100,5
	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7										
Tłuszcze	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8	100,7	100,4	100,1	99,5
	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0										
Owoce	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0	93,5	95,0	99,5	100,3
	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3										
Warzywa	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7	99,1	103,9	104,5	108,9
	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7										
Cukier i wyroby cukiernicze	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4	99,8	99,6	99,8	98,7
	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9										
Cukier	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2	98,9	98,8	98,0	96,7
	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9										
III. Średnia płaca ^a	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9										

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5	102,6	101,9	101,7	101,5
	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4										
Pieczywo i produkty zbożowe	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7	100,7	100,6	100,5	100,4
	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1										
Mięso	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8	102,1	100,9	100,1	100,3
	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9										
Ryby i owoce morza	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9	101,1	101,1	100,9	101,2
	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4										
Mleko, sery, jaja	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2	101,2	101,8	102,0	102,2
	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9										
Tłuszcze	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3	104,9	104,1	103,8	103,0
	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9										
Owoce	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5	104,3	99,2	100,8	99,7
	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6										
Warzywa	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3	119,6	117,8	115,3	112,3
	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4										
Cukier i wyroby cukiernicze	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1	96,6	96,5	96,2	95,4
	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4										
Cukier	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4	87,1	86,1	84,6	82,4
	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2										
III. Średnia płaca ^a	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9										

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

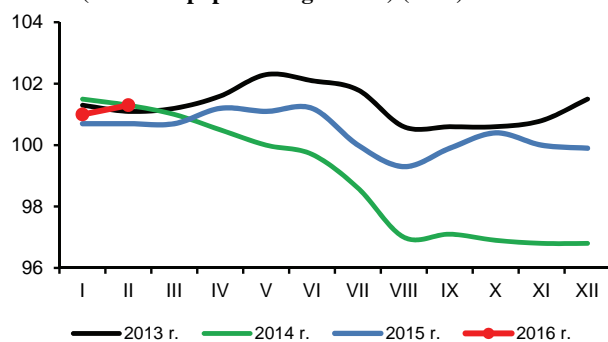
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

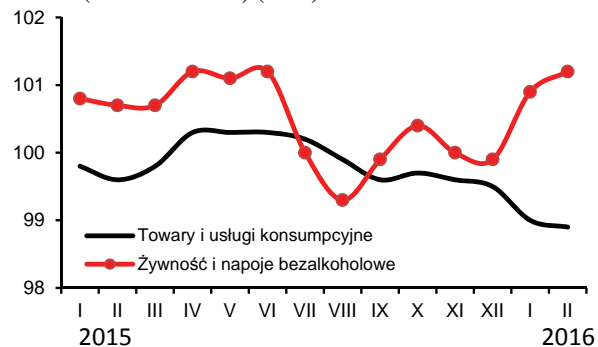
Wyszczególnienie a – 2015 r. b – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,80	3,80	3,79	3,77	3,79	3,80	3,78	3,80	3,79	3,78	3,79	3,76
	b	3,80	3,81										
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,21	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,19	2,20	2,20	2,21
	b	2,22	2,21										
Makaron – 250 g	a	2,25	2,24	2,24	2,24	2,24	2,23	2,24	2,24	2,23	2,23	2,25	2,24
	b	2,24	2,22										
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,45	2,45	2,41	2,42	2,44	2,43	2,38	2,43	2,43	2,43	2,43	2,38
	b	2,45	2,46										
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	25,94	25,87	25,90	25,94	25,90	25,80	25,93	25,96	26,01	26,02	26,12	26,05
	b	26,03	26,06										
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,58	32,45	32,28	32,51	32,47	32,32	32,22	32,10	32,03	31,84	32,15	32,23
	b	32,68	32,57										
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,34	13,98	14,02	14,07	13,96	13,81	13,84	13,89	14,00	14,09	13,98	13,79
	b	13,69	13,65										
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,90	6,91	6,95	6,96	6,75	7,10	7,12	7,28	7,39	7,00	6,89	6,60
	b	6,83	6,64										
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	24,34	24,18	24,22	24,34	24,46	24,42	24,27	24,22	24,24	24,09	24,22	24,01
	b	23,92	24,08										
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,58	15,50	15,50	15,32	15,40	15,41	15,46	15,39	15,50	15,44	15,31	15,41
	b	15,37	15,27										
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	21,96	21,79	22,08	22,26	22,41	22,63	22,60	22,80	22,81	23,04	23,16	23,43
	b	23,71	23,86										
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,95	2,94	2,93	2,92	2,91	2,88	2,88	2,82	2,85	2,83	2,77	2,80
	b	2,80	2,76										
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,04	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04
	b	1,05	1,05										
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,39	13,30	13,32	13,33	13,23	13,32	13,26	13,18	13,25	13,10	13,14	13,14
	b	13,16	13,14										
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,29	19,86	19,93	19,76	19,33	19,03	18,95	18,43	18,41	18,33	18,26	17,98
	b	17,85	17,80										
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	5,89	5,88	5,90	5,89	5,87	5,88	5,84	5,85	5,82	5,80	5,78	5,75
	b	5,78	5,77										
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,50	0,50	0,50	0,51	0,51	0,51	0,50
	b	0,51	0,51										
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,35	4,32	4,28	4,26	4,21	4,15	4,07	4,03	3,96	3,97	3,98	3,98
	b	3,96	3,96										
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,93	4,01	3,90	3,98	3,99	3,95	3,94	3,91	3,95	3,87	3,88	3,89
	b	3,87	3,86										
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,07	6,06	6,02	5,96	5,85	5,91	5,86	5,76	5,86	5,83	5,84	5,82
	b	5,90	5,82										
Ślonina – 1 kg	a	6,07	5,97	5,92	5,87	5,78	5,65	5,69	5,58	5,55	5,60	5,59	5,46
	b	5,47	5,39										
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,78	1,74	1,74	1,73	1,73	1,71	1,72	1,71	1,71	1,71	1,70	1,69
	b	1,68	1,66										
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,04	2,06	2,10	2,12	2,13	2,10	2,19	2,29	2,39	2,43	2,44	2,44
	b	2,46	2,58										
Jabłka – 1 kg	a	1,99	1,98	2,03	2,36	3,00	3,38	3,56	3,37	2,99	2,81	2,70	2,66
	b	2,64	2,65										

Źródło: Dane GUS

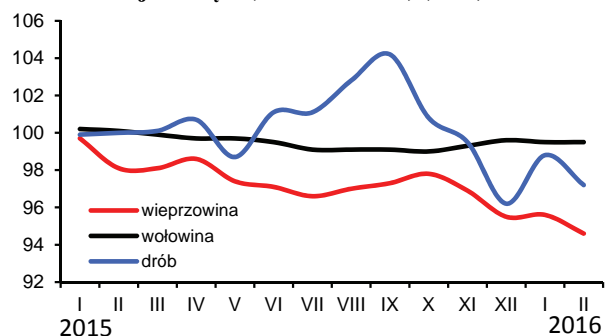
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

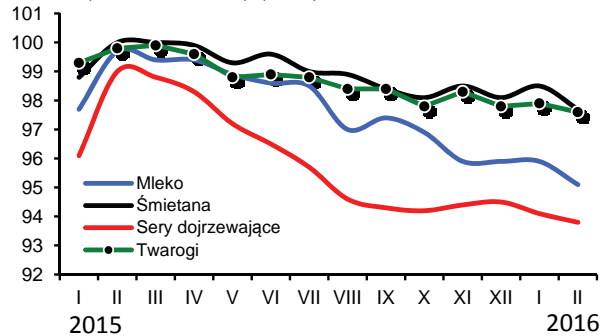
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2014 = 100) (w %)

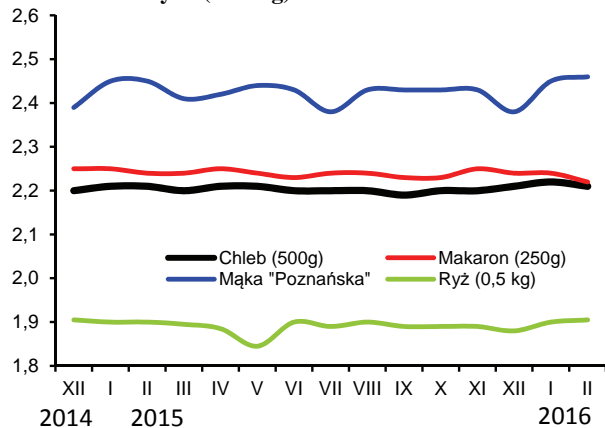
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2014 = 100) (w %)

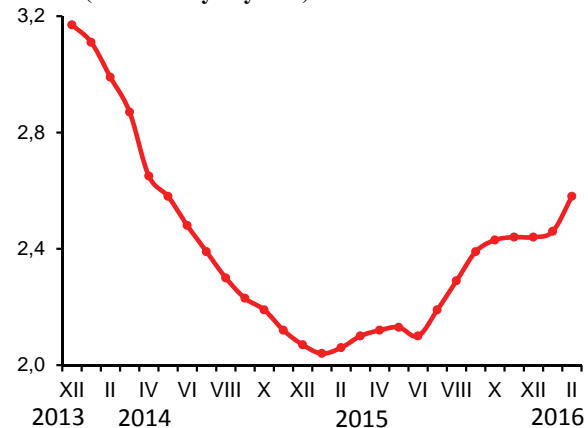
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2014 = 100) (w %)

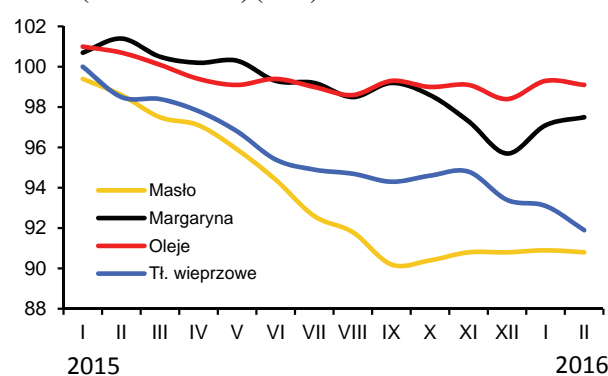
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

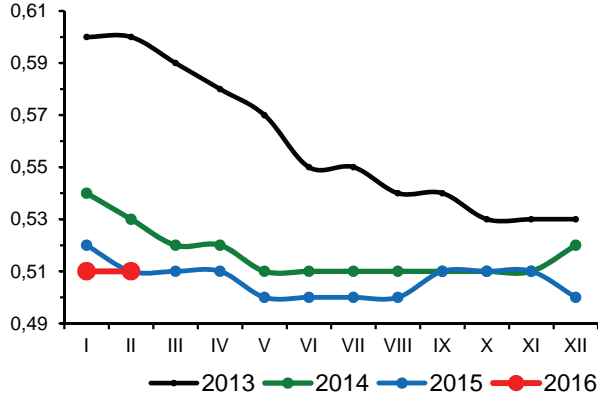
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2014 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W lutym 2016 r. rozpoczął się sezonowy wzrost popytu na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa. Popyt był jednak mniejszy niż w latach poprzednich, co przyczyniło się do spadku cen. Niewielkie podwyżki odnotowano jedynie na rynku środków ochrony roślin, na którym już od kilku lat ceny systematycznie powoli rosną. Relacje cen większości środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu zbóż i mleka uległy dalszemu pogorszeniu. Poprawiły się natomiast relacje cen środków produkcji do cen skupu żywca wieprzowego.

W lutym 2016 r. nastąpił sezonowy wzrost popytu na nawozy mineralne, czemu sprzyjało rozpoczęcie wypłaty dopłat bezpośrednich za 2015 r. Rolnicy kupowali jednak mniej nawozów niż w latach poprzednich, co było związane ze spadkiem dochodów gospodarstw rolnych oraz wolniejszym tempem wypłat dopłat obszarowych. Mniejszy od oczekiwanego wzrost popytu, a także malejące koszty produkcji i transportu nawozów w związku z niskim poziomem cen surowców energetycznych przyczyniły się do spadku cen nawozów mineralnych na krajowym rynku. Ceny obniżono średnio o 0,3% w porównaniu z poprzednim miesiącem, przy czym potaniały przede wszystkim nawozy azotowe: mocznik o 1,3%, saletrak o 1,0%, a saletra amonowa o 0,9%. Ceny pozostałych nawozów pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca lub nieznacznie wzrosły. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne potaniały średnio o 0,2%. Obniżki cen dotyczyły przede wszystkim nawozów azotowych, wśród których saletra amonowa potaniała o 3,6%, mocznik o 3,3% a saletra amonowa o 3,0%. Ceny pozostałych nawozów (z wyjątkiem superfosfatu granulowanego) wzrosły, przy czym najbardziej podniesiono cenę fosforanu amonu (o 6,2%).

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż były gorsze w stosunku do poprzedniego miesiąca. Na zakup 1 kg NPK w lutym 2016 r. należało przeznaczyć równowartość 5,9 kg pszenicy, tj. o 0,2 kg więcej niż w styczniu 2016 r. oraz o 0,5 kg więcej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostaje sól potasowa (równowartość 4,4 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (7,2 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej poprawiły się w porównaniu z miesiącem poprzednim. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 92 kg żywca wieprzowego, tj. o 4 kg mniej niż w poprzednim miesiącu, ale o 7 kg więcej niż rok wcześniej.

Ceny nawozów wapniowych zwały w styczniu o 1,5%. W ujęciu rocznym nawozy wapniowe potaniały o 0,4%.

W lutym 2016 r. ceny nawozów mineralnych w handlu światowym zwały o kolejne 5,2% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Niższe niż miesiąc wcześniej były ceny wszystkich nawozów mineralnych analizowanych przez Bank Światowy. Superfosfat potrójny potaniał o 13,4%, fosforan amonu o 7,8%, sól potasowa o 2,8%, a mocznik o 2,3%. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów na światowym rynku zwały o 18,1%, w tym mocznik potaniał o 29,6%, fosforan amonu o 26,8%, superfosfat potrójny o 17,8%, a sól potasowa o 7,5%. Powodem niższych w porównaniu z rokiem poprzednim cen nawozów mineralnych w handlu światowym był pogłębiający się spadek cen produktów rolnych, skutkujący zmniejszonym popytem na podstawowe środki produkcji, a także malejące ceny surowców energetycznych, wpływające na zmniejszenie kosztów produkcji i transportu nawozów. Trwający od kilku lat spadkowy trend cen nawozów spowodowany jest również mniejszym niż oczekiwano popytem w Chinach i Indiach. Ponadto 3-4 lata temu zostało ukończonych wiele inwestycji (rozpoczętych w okresie dynamicznie rosnącego popytu na nawozy w latach 2007-2008), które miały na celu zwiększenie mocy produkcyjnych.

W lutym 2016 r. odnotowano kolejny spadek cen bezpośrednich nośników energii, na co wpłynęły przede wszystkim obniżki cen paliw ropopochodnych oraz gazu ziemnego. Bezpośrednie nośniki energii potaniały średnio o 1,7%, w tym gaz propan-butan o 6,8%, a olej napędowy o 4,8%. Spadek cen paliw ropopochodnych na krajowym rynku jest następstwem niskiego

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

poziomu cen ropy naftowej na światowych rynkach. W ciągu 12 miesięcy ceny nośników energii obniżono średnio o 6,1%. Najbardziej w tym czasie potaniał olej opałowy (o 26,4%), olej napędowy (o 16,7%) oraz gaz ziemny propan-butan (o 11,9%).

W lutym 2016 r. trwający od kilkunastu miesięcy spadek cen surowców energetycznych na światowych rynkach został zahamowany. Ceny wzrosły średnio o 1,8%, w tym ropa Brent podrożała o 7,8%, a ceny gazu ziemnego zostały obniżone o kolejne 10,2%. Wzrost cen ropy naftowej w lutym był następstwem zmniejszającej się od kilku tygodni liczby czynnych odwiertów w USA (liczba odwiertów była na początku marca najniższa od grudnia 2000 r.). W ciągu 12 miesięcy ropa naftowa Brent potaniała o 42,7%, a gaz ziemny o 36,5%. Długookresowa tendencja spadkowa cen ropy naftowej w handlu światowym wynika przede wszystkim z nadpodaży surowca (obecnie każdego dnia na globalnym rynku wydobywane jest o 1-2 mln baryłek ropy naftowej za dużo w porównaniu do bieżącej konsumpcji). W najbliższych miesiącach ceny ropy w handlu światowym prawdopodobnie jednak wzrosną. Rozmowy na temat możliwości zamrożenia poziomu wydobycia m.in. w krajach OPEC i w Rosji sprawiły, że ceny surowca znów zaczęły rosnąć. Symptomami odbicia na rynku są także obserwowane od kilku tygodni ograniczenia wydobycia ropy ze złóż łupkowych w USA, a także przerwy w dostawach z Iraku i Nigerii spowodowane usterkami lub zamachami.

Środki ochrony roślin podrożały w lutym o 0,3%, natomiast ceny materiałów budowlanych i maszyn rolniczych pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 2,2%, środki ochrony roślin o 1,8%, a ceny materiałów budowlanych zwały o 2,2%.

- 1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
- 2 Notowania fob Tunis
- 3 Notowania fob US Gulf
- 4 Notowania fob Vancouver
- 5 Notowania fob Yuzhnyy
- 6 Indeks zmian cen żywności notowany przez FAO zmalał ze 176 pkt. w lutym 2015 r. do 150 pkt. w lutym 2016 r.
- 7 Na podstawie indeksu zmian cen gazu ziemnego obliczanego przez Bank Światowy

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje 1 kg NPK do:	
		II 2015	XII 2015	II 2016	II 2016 I 2016	II 2016 II 2015	pszenicy kg	żywca wiep. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	123,44	120,80	119,76	99,0	97,0	6,66	1,04
Saletra amonowa 34%N	„	142,72	138,84	137,52	99,1	96,4	6,30	0,99
Mocznik 46%N	„	160,84	157,44	155,6	98,7	96,7	5,27	0,83
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	94,04	91,64	92,12	100,2	98,0	7,18	1,12
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	160,76	163,08	164,12	100,1	102,1	6,39	1,00
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	210,48	222,60	223,52	100,0	106,2	5,44	0,85
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	169,08	169,52	170,48	100,5	100,8	4,43	0,69
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	191,96	193,60	194,28	100,1	101,2	5,41	0,85
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	74,94	66,91	74,66	98,5	99,6	1,94	0,30

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje środka do:	
		II 2015	XII 2015	II 2016	II 2016 I 2016	II 2016 II 2015	pszenicy kg	żywca wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	43,72	44,10	44,04	100,0	100,7	68,62	10,74
Dursban 480 EC	1 l	52,68	52,94	53,13	100,3	100,9	82,78	12,96
Decis Mega 50 EW	250 ml	35,16	35,73	35,88	100,3	102,0	55,91	8,75
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	37,40	39,57	39,43	99,7	105,4	61,44	9,62
Gwarant 500 SC	1 l	53,93	53,38	53,44	100,2	99,1	83,27	13,03
Miedzian 50 WP	1,5 kg	64,50	65,69	65,69	100,0	101,8	102,35	16,02
Roundup	1 l	34,76	35,48	35,80	100,6	103,0	55,78	8,73
Stomp 330 EC	1 l	41,84	42,95	42,99	100,0	102,7	66,98	10,49
Fusilade Forte	1 l	131,34	131,93	132,41	100,4	100,8	206,31	32,30
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,19	18,42	18,49	100,3	101,6	28,81	4,51
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,10	34,05	34,46	101,2	101,1	53,69	8,40

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje nośników energii do:	
		II 2015	XII 2015	II 2016	II 2016 I 2016	II 2016 II 2015	pszenicy kg	żywca wiep. kg
Węgiel kamienny	1 t	774,17	769,95	767,42	99,6	99,1	1195,73	187,18
Koks opałowy	1 t	1060,37	1044,14	1036,36	99,2	97,7	1614,77	252,77
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,42	4,33	3,99	97,1	90,3	6,22	0,97
Olej napędowy	1 l	4,50	4,26	3,75	95,2	83,3	5,84	0,91
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,19	2,63	2,34	96,7	73,4	3,65	0,57
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,01	2,06	1,77	93,2	88,1	2,76	0,43
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,77	32,11	32,09	100,2	95,0	50,00	7,83
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	17,50	17,88	17,77	99,8	101,5	27,69	4,33
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	15,68	16,01	15,94	100,0	101,7	24,84	3,89
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,51	12,57	12,63	99,9	101,0	19,68	3,08
Energia elektryczna	10 kWh	6,49	6,59	6,59	100,0	101,54	10,27	1,61

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje materiałów budowlanych do:	
		II 2015	XII 2015	II 2016	II 2016 I 2016	II 2016 II 2015	pszenicy kg	żywca wiep. kg
Cement	50 kg	22,04	21,20	21,28	100,1	96,6	33,16	5,19
Wapno	1 t	570,25	580,42	578,66	100,5	101,5	901,62	141,14
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	157,93	155,39	154,56	99,5	97,9	240,82	37,70
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3409,72	3306,57	3259,95	99,1	95,6	5079,39	795,11
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,49	13,02	12,89	99,1	95,6	20,08	3,14
Dwuteownik gruby	1 t	3496,56	3374,32	3326,51	99,0	95,1	5183,09	811,34
Blacha dachowa	1 m ²	29,23	28,60	28,50	99,7	97,5	44,41	6,95
Tynk „Atlas”	25 kg	52,63	51,63	51,66	100,3	98,2	80,49	12,60
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,17	1,14	1,14	100,0	97,4	1,78	0,28
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	698,38	691,85	692,52	99,9	99,2	1079,03	168,91
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	725,52	730,55	731,57	100,1	100,8	1139,87	178,43
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	78,10	71,36	70,58	99,5	90,4	109,97	17,21
Okno drewniane szklone	1 szt.	1768,25	1790,03	1774,26	100,3	100,3	2764,51	432,75
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1627,32	1657,37	1668,80	100,3	102,5	2600,19	407,02

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

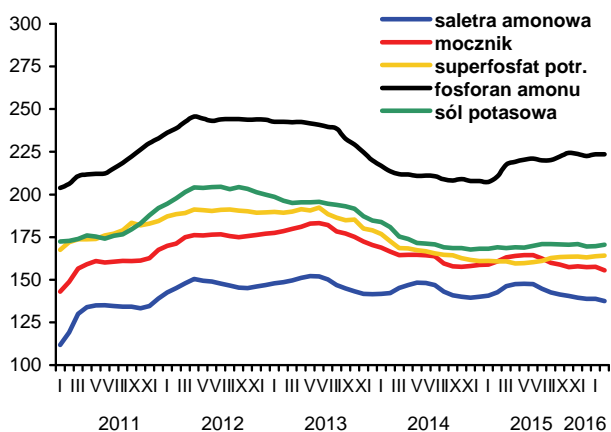
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje środków mech. do:	
	II 2015	XII 2015	II 2016	II 2016 I 2016	II 2016 II 2015	pszenicy dt	żywca wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	538650,4	561272,0	562714,50	99,9	104,5	8767,75	1372,47
Kombajn do ziemniaków	81805,3	83225,1	83542,27	100,1	102,1	1301,69	203,76
Samochód dostawczy	102067,8	98952,1	101482,52	102,0	99,4	1581,22	247,52
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	49916,5	50234,0	51914,19	101,3	104,0	808,88	126,62
Siewnik zbożowy 27 redlic	21964,1	22217,5	22097,71	99,4	100,6	344,31	53,90
Ciągnik Ursus 11054	175480,0	175334,7	175126,28	99,9	99,8	2728,67	427,14
Ciągnik 90 kW	202570,5	210757,7	208811,73	100,3	103,1	3253,53	509,30
Przyczepa do ciągnika samowładowca	37321,7	37783,6	37856,75	99,9	101,4	589,85	92,33
Kopaczka elewatorowa	15219,1	15515,4	15670,41	100,7	103,0	244,16	38,22
Zestaw uprawowo-siewny	46674,5	52573,6	52798,71	100,2	113,1	822,67	128,78
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7177,6	7452,0	7523,53	100,4	104,8	117,23	18,35
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	48110,8	49040,6	49798,98	101,1	103,5	775,93	121,46
Opryskiwacz 400 l	5018,9	5184,1	5204,33	100,3	103,7	81,09	12,69
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	8410,3	8501,1	8591,89	101,1	102,2	133,87	20,96
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14377,6	14630,8	14798,87	100,7	102,9	230,58	36,09
Pług 4-skibowy	12198,8	12294,7	12436,65	101,0	101,9	193,78	30,33
Kultywator 2,1-2,8 m	4039,0	4188,3	4273,00	100,5	105,8	66,58	10,42
Dojarka 2 konwie ^a	8168,9	7996,9	7815,26	99,5	95,7	121,77	71,35
Dojarka z rurociągiem ^a	43997,3	43217,3	40751,80	93,6	92,6	634,96	372,03
Schładzarka do mleka 500 l ^a	18142,2	18408,3	18129,47	98,0	99,9	282,48	165,51

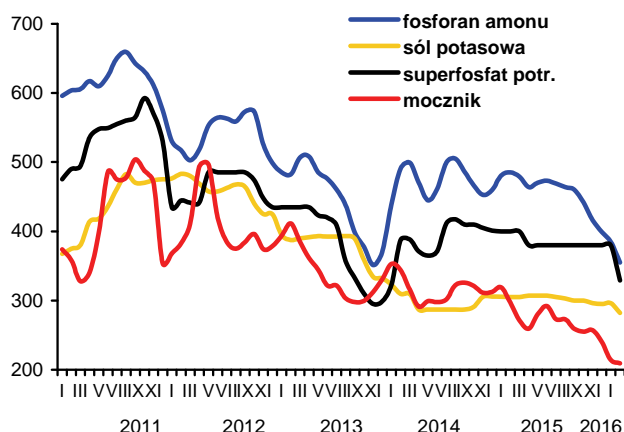
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

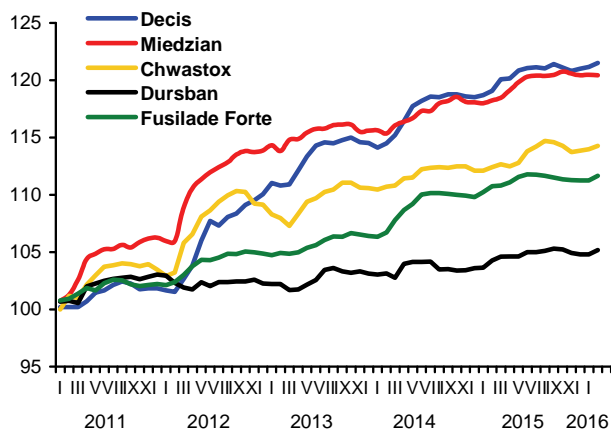
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

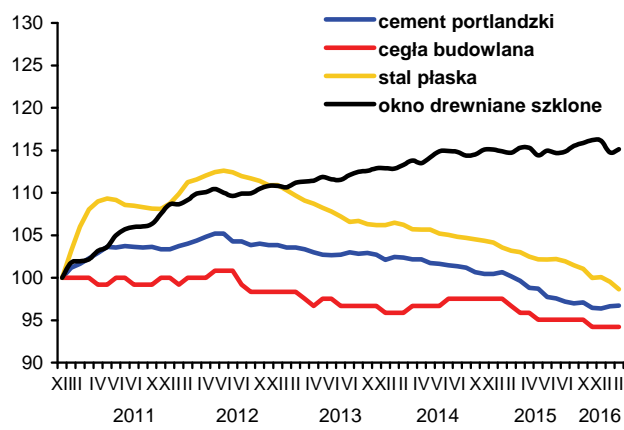
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t)

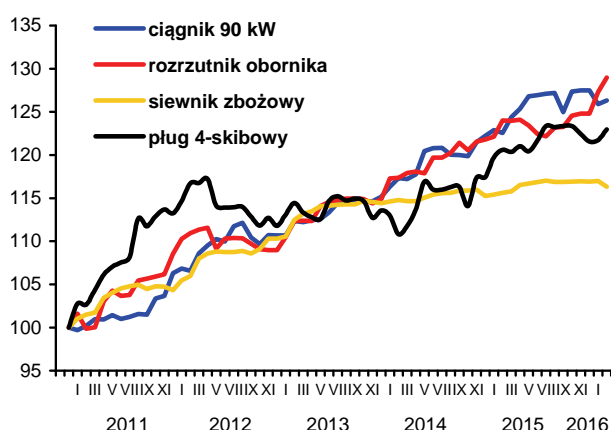
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

